

Z ŻYCIA Politechniki Śląskiej

lipiec - wrzesień 2001

KRASP U OJCA ŚWIĘTEGO

PIERWSZE MEDALE POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ WRĘCZONE

KOLEJNY DOKTORAT HONORIS CAUSA

nr 10 (109)

Rok akademicki
2000/2001

Spotkanie Ojca Świętego Jana Pawła II z Rektorami KRASP, 30 sierpnia 2001 r.

fol. Servizio Fotografico, Vaticano

W NUMERZE

- Spotkanie Ojca Świętego Jana Pawła II z rektorami KRASP 3
- Uroczystość wręczenia Medalu Politechniki Śląskiej profesorom Jerzemu Buzkowi i Wilibaldowi Winklerowi 7
- Uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Olgierdowi C. Zienkiewiczowi 14
- Relacja z posiedzeń Senatu 18
- Kronika Rektorska 25
- Pismo Regionalnej Konferencji Rektorów Uczelni Akademickich do Ministra Edukacji Narodowej 26
- Tytuł naukowy, stopnie i stanowiska 28
- Doktorat honoris causa Politechniki Wrocławskiej dla profesora Andrzeja Wiszniewskiego 29
- Trzeci tytuł honorowy Profesora B. Drzęźli 29
- Nagrody i wyróżnienia 30
- Dydaktyka: wyniki naboru na studia w r.ak.2001/2002 31
- Zarządzenia JM Rektora i współpraca z zagranicą 32
- Z życia CKI 33
- Letni Kurs Naukowy 34
- Akademia Inżynierska w Polsce 35
- Międzynarodowe Stowarzyszenie Pomiarowców i Automatyków 36
- Stowarzyszenie Rzeczników Patentowych 36
- Fundusze PHARE na adaptację budynku dla Wydziału Organizacji i Zarządzania 37
- Ogólnopolskie badanie „Młody naukowiec ...” 37
- Konferencje i seminaria naukowe 38
- VI Konferencja Dziekanów Wydziałów Inżynierii Środowiska 38
- Z prac KBN 39
- Z prasy 41
- Odnowienie Immatrykulacji 42
- Informacje różne i sport 43
- Kronika żałobna 47

SPOTKANIE OJCA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II Z REKTORAMI KRASP

W dniu 30 sierpnia 2001 r. Ojciec Święty Jan Paweł II przyjął na audiencji prywatnej w Castel Gandolfo rektorów uczelni zrzeszonych w Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, którym towarzyszyły małżonki (na własny koszt). W imieniu rektorów wystąpił przewodniczący KRASP prof. J. Woźnicki (tekst tego wystąpienia zamieszczamy niżej). Następnie Ojciec Święty zwrócił się z przesłaniem skierowanym do środowisk akademickich i naukowych (tekst przesłania także niżej).

fol. Servizio Fotografico de "L'O.R"

Rektor prof. B. Pochopień przekazał Jego Świątobliwości Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II, w imieniu społeczności akademickiej Politechniki Śląskiej, symboliczne dary w postaci:

- **statuetki symbolizującej zawołanie Ojca Świętego Jana Pawła II w homilii podczas Mszy Św. na Placu Zwycięstwa w Warszawie, w czasie pierwszej pielgrzymki do Polski w roku 1979: "NIECH ZSTĄPI DUCH TWÓJ! I ODNOWI OBLICZE ZIEMI. TEJ ZIEMI!"**. Statuetka jest dziełem prof. Stanisława Słodowego z Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej, a została odlana w brązie w Pracowni Odlewnictwa Marka Zięby w Gliwicach;
- **medalu upamiętniającego wizytę apostołską Ojca Świętego w Gliwicach w dniu 17 czerwca 1999 r.** Awers medalu obrazuje powitanie na lotnisku gliwickim Ojca Świętego przez Rektora Politechniki Śląskiej prof. B. Pochopienia w obecności Biskupa Jana Wieczorka, Ordynariusza Diecezji Gliwickiej. Rewers symbolizuje szerokie otwarcie drzwi Politechniki Śląskiej na prawdę, dobro, piękno oraz studentów (trzykrotne zwiększenie liczby studentów). Medal jest dziełem prof. S. Słodowego, a został odla-

ny w srebrze w Pracowni Odlewnictwa Artystycznego Politechniki Śląskiej, kierowanej przez prof. Józefa Gawrońskiego;

- **miniatury "Ręka Opatrzności"** autorstwa prof. Krzysztofa Nitscha z Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, odlanej w srebrze w Pracowni Odlewnictwa Artystycznego Politechniki Śląskiej.

W godzinach wieczornych Rektorzy uczestniczyli w Światowej Premierze polskiego filmu "QUO VADIS", która odbyła się w Watykanie w Auli Pawła VI z udziałem Ojca Świętego Jana Pawła II. W folderze, który otrzymali uczestnicy premiery reżyser filmu Jerzy Kawalerowicz napisał m.in.:

"Quo Vadis porusza ponadczasowe wielkie problemy władzy, wiary, miłości i odpowiedzialności. Postacie bohaterów skupiają w sobie niemal wszystko co da się powiedzieć o ludzkich charakterach... Nie sądziłem, że na możliwość urzeczywistnienia własnego projektu będę czekał ponad 30 lat. Szczerze mówiąc, nie wierzyłem już, że uda mi się go zrealizować. A jednak stało się to możliwe w roku 2000, na przełomie wieków i tysiącleci. I może dobrze, że w takim właśnie momencie współczesne przemiany i przekształcenia, podobnie jak te sygnalizowane w "Quo vadis", również dotyczą epoki przełomowej, stojącej na pograniczu barbarzyństwa i humanizmu, poszukującej w miejsce zde gustowanych wartości czegoś, co nadaje sens ludzkim poczynaniom... Starłem się uwzględnić dystans jaki dzieli moment powstania powieści od wiedzy i doświadczeń naszej współczesności. Pragnąłem, by rozgrywający się w powieści Sienkiewicza niezwykle dramat walki o człowieczeństwo wydał się dzisiaj tak samo aktualny, jak był nim w czasach rzymskich. Pytanie, które można uznać za motto mojego filmu brzmi więc Quo vadis, homo?"

Po projekcji filmu Ojciec Święty powiedział m.in.:

"...Film pomaga nam się odnaleźć.... Trzeba wracać do tego dramatu chociażby po to, by zrodziło się pytanie, czy coś z tego dramatu dokonuje się we mnie".

Nazajutrz po audiencji rektorów w włoskim wydaniu L'OSSERVATORE ROMANO ukazała się obszerna relacja pod tytułem "Autonomia nauk kończy się tam, gdzie prawe sumienie badacza rozeznaje zło metody celu czy skutku".

W dniu 1 września 2001 r. rektorzy złożyli wieniec na grobie żołnierzy polskich w Monte Cassino.

W tym samym dniu Rektor B. Pochopień został przyjęty przez Dyrektora "Fundacji Jana Pawła II" ks. prałata Stefana Wyleżka.

Wystąpienie Przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich prof. Jerzego Woźnickiego na spotkaniu rektorów z Papieżem w Castel Gandolfo w dniu 30 sierpnia 2001 r.

Wasza Świątobliwość,
Umiłowany Ojciec Święty,

Przed rokiem, w czasie naszej pielgrzymki do Ziemi Świętej my, rektorzy polskich uczelni akademickich zwracaliśmy się w wystosowanym do Waszej Świątobliwości liście pisanym z Jerozolimy: "- Tu, w ziemskiej Ojczyźnie Jezusa, rozważając Misterium Incarnations stajemy u progu trzeciego tysiąclecia, uświadamiając sobie, że nasze uczelnie mają być zawsze otwarte na Prawdę. Wspominając nasze spotkania z Waszą Świątobliwością w Rzymie i w Ojczyźnie, ufamy, że będzie nam dane spotkać się kolejny raz w przyszłości."

I oto nasze wielkie pragnienie zostaje dzisiaj zrealizowane.

Tu w Castel Gandolfo stają dziś przed polskim Papieżem rektorzy - członkowie Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Nasze dobrowolne zrzeszenie zostało założone w przeddzień pamiętnego spotkania z Ojcem Świętym w Kolegiacie Św. Anny w Krakowie w 1997 r. Aktualnie do KRASP należy 96 rektorów reprezentujących wszystkie akademickie - a więc mające prawo do doktoryzowania - uczelnie polskie.

KRASP stoi na straży tradycyjnych wartości akademickich, a w tym konstytucyjnej zasady autonomii szkół wyższych, gwarantującej im samorządność i prawo do określania własnego stanowiska we wszystkich sprawach, którymi społeczność akademicka jest zainteresowana.

Ojciec Święty,

Misja Kościoła w jej humanistycznym przesłaniu adresowana jest do wszystkich. Kościół jest bowiem wielką wspólnotą ludzi, którzy pragną być lepsi. I czynią to razem pomagając sobie wzajemnie w tym dziele.

Uniwersytety w swym wielowiekowym rozwoju czerpały siłę z pierwiastków duchowych. Wszystkie uczelnie akademickie odwołują się w swych działaniach do określonej przez siebie misji, w wymiarze społecznym mającej jednak uniwersalny charakter. Uczelnie - zgodnie z tradycją uniwersytecką - jest wspólnotą uczących i nauczanych, działającą dla dobra publicznego oraz zbiorowego i indywidualnego doskonalenia się. Następuje to poprzez poszerzanie i szerzenie wiedzy, poprzez kształcenie umiejętności zawodowych, poprzez rozwijanie zdolności do działania dla dobra wspólnego. Ale następuje to także poprzez kształtowanie charakterów i sumień, poprzez rozwijanie wrażli-

wości na sprawy ludzkie i zdolności do utrzymywania wspólnoty akademickiej. Nietrudno zauważyć jak bardzo powiązane są humanistyczne fundamenty misji Kościoła i misji uniwersytetu w ich edukacyjnym wymiarze.

Wasza Świątobliwość,

"Wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy. Sam Bóg zaszczerpił w ludzkim sercu pragnienie poznania prawdy, którego ostatecznym celem jest poznanie jego samego, aby człowiek poznając Go i miłując - mógł dotrzeć także do pełnej prawdy o sobie" - tak rozpoczyna się encyklika papieska "Fides et ratio".

Wielu z nas odczuwa głęboką wewnętrzną potrzebę intelektualnego nawiązywania do tej encykliki, która najżywiej nas dotyczy. U ludzi nauki jej treść przywołuje refleksję o filozoficznych skutkach słynnych twierdzeń Kurta Gödla z 1931 r.

Przypomnijmy ich ogólniejszy sens. Choćby teoria mnogości mogłaby być odpowiednim środkiem do sformułowania ogólnego układu aksjomatów matematyki klasycznej, to jednak taki program aksjomatyzacji nie może być zupełny. Nie ma bowiem podstaw do nadziei na to, że kiedykolwiek uzyska się dostatecznie mocne narzędzie pozwalające ustalić wszystkie prawdy matematyki klasycznej a nawet chociażby samej arytmetyki, z jednoczesnym wykluczeniem wszystkiego co jest nieprawdziwe. Tak oto na gruncie matematyki nauka pozostawia miejsce dla wiary.

Encyklika papieska i twierdzenia Gödla mówią o strukturalnej konieczności pozalogicznych rozstrzygnięć w globalnym logosie "rozumu". Ta permanentna otwartość logosu kreuje jako bezsprzecznie dowiedzione miejsce dla człowieka z jego "boską" głębią, z jego poszukiwaniem drogi nie pomiędzy wiarą a rozumem, ale jednej wspólnej drogi rozumu natchnionego wiarą i wiary wzmocnionej rozumem. Jak to wynika z treści encykliki "Fides et ratio", na gruncie nauki nie ma bowiem sprzeczności pomiędzy wiedzą i wiarą.

Ojciec Święty,

Jest to czwarte już spotkanie rektorów polskich uczelni akademickich z Waszą Świątobliwością. Jak każde poprzednie, tak i to jest dla nas źródłem wielkich przeżyć.

Wyrażając przed kilku miesiącami radość z zapowiedzi tego spotkania, wstuchując się w nauczenie Ojca Świętego - rektorzy kierowali się pragnieniem uczestniczenia w dziele przeobrażenia świata w duchu odwiecznych i wciąż aktualnych ideałów prawdy, dobra i piękna. Nasze spotkanie uskrzydla nas w działaniach na rzecz tych największych celów, jakie wyznacza sobie ludzkość.

Ojciec Święty, w imieniu rektorów składam najserdeczniejsze podziękowanie za tę audiencję.

**Wystąpienie Ojca Świętego
podczas spotkania z rektorami
- członkami Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich
Castel Gandolfo
w dniu 30 sierpnia 2001r.**

Szanowni Państwo,

1. Witam i pozdrawiam serdecznie. Cieszę się, że ponownie mogę gościć u siebie dostojnych rektorów wyższych uczelni polskich. Dziękuję panu profesorowi Woźnickiemu, przewodniczącemu Kolegium Rektorów Akademickich Szkół Polskich, za wprowadzenie i za życzliwe słowa skierowane pod moim adresem.

Nasze spotkania należą już do tradycji i są niejako znakiem dialogu, jaki toczy się pomiędzy światem nauki i wiary - Fides et ratio. Wydaje się, że bezpowrotnie minął już czas, kiedy usiłowano te dwa światy sobie przeciwstawiać. Dzięki wysiłkom wielu środowisk intelektualistów i teologów, wspieranym łaską Ducha Świętego, coraz bardziej narasta świadomość, **że nauka i wiara nie są sobie obce, że nawzajem siebie potrzebują i nawzajem się uzupełniają.** Sądzę, że dobre przyjęcie encykliki Fides et ratio było podyktowane właśnie tą pogłębiającą się świadomością konieczności dialogu pomiędzy poznaniem rozumowym i doświadczeniem religijnym. Bogu dzięki za wszelkie natchnienia, którymi prowadzi nas w tym kierunku.

2. Podczas naszych spotkań podejmowałem już wiele tematów odnoszących się do uniwersytetu, wyższej szkoły czy instytutu naukowego, jako środowiska, które w wielkim stopniu wpływa na kształt doczesnej egzystencji człowieka, społeczności i całej ludzkości. Świadomość tej niezwyklej roli uniwersytetu i szkoły wyższej jest we mnie zawsze żywa i dlatego tak bardzo leży mi na sercu troska o taki ich kształt, **by wpływ, jaki wywiera na świat i na życie każdego człowieka oznaczał zawsze dobro** - możliwie największe dobro, w każdej dziedzinie. Tylko wtedy bowiem uniwersytet i szkoła wyższa jest nośnikiem prawdziwego postępu, a nie zagrożenia dla człowieka.

Pamiętam, że kiedy przed z górą dwudziestu laty pisałem swoją pierwszą encyklikę *Redemptor hominis*, mojej refleksji towarzyszyło pytanie o **tajemnicę lęku**, jaki przeżywa współczesny człowiek. Spośród wielu jego źródeł wydało mi się wtedy słuszne podkreślić jedno: **pouczucie stałego zagrożenia ze strony tego, co jest własnym wytworem człowieka**, owocem pracy jego rąk, a zwłaszcza pracy jego umysłu i dążeń woli. Wydaje się, że dziś, na początku nowego tysiąclecia, to poczucie jeszcze bardziej narasta. Zbyt często zdarza się bowiem, że to, co człowiekowi udaje się wytworzyć dzięki wciąż nowym możliwościom myśli i techniki, podlega swoistej <<alienacji>>

- jeśli nie całkowicie, to przynajmniej w jakiejś mierze wymyka się spod kontroli twórcy i skierowuje się przeciw niemu (por. *Redemptor hominis*, 15). Przykładów takiej sytuacji jest wiele. Dość wspomnieć osiągnięcia w dziedzinie fizyki, zwłaszcza fizyki nuklearnej, dokonania w zakresie przekazywania informacji, działania związane z eksploatacją dóbr naturalnych ziemi czy w końcu eksperymenty na polu genetyki i biologii. Dotyczy to niestety również tych dziedzin nauki, które bardziej niż ze środkami technicznymi są związane z rozwojem myśli. Wiemy, jakie zagrożenia zrodziły się w minionym stuleciu z filozofii wprzęgniętej w służbę ideologii. Zdajemy sobie sprawę z tego, jak łatwo przeciw człowiekowi, przeciw jego wolności i integralności osobistej można wykorzystać osiągnięcia w dziedzinie psychologii. Coraz częściej przekonujemy się, jak wielkich zniszczeń w osobowości - szczególnie młodych - może dokonać literatura, sztuka czy muzyka, gdy w ich formę wpisana jest treść wroga człowiekowi.

Doświadczając skutków tej <<alienacji>> dzieła wobec twórcy, zarówno w wymiarze osobistym jak i społecznym, ludzkość staje niejako na rozdrożu. Z jednej strony jest jasne, że **człowiek został przez Stwórcę wezwany i wyposażony do tego, aby tworzyć**, aby czynić sobie ziemię poddaną. Wiadomo też, że wypełnianie tego wezwania stało się w ciągu wieków motorem postępu w wielu dziedzinach życia - postępu, który powinien być podtrzymywany dla wspólnego dobra. Z drugiej jednak strony **ludzkość doznaje lęku, że owoce tego twórczego wysiłku mogą zostać skierowane przeciw niej**, a nawet stać się narzędziami zagłady.

3. W kontekście tego napięcia wszyscy zdajemy sobie sprawę, że uniwersytet i każda szkoła wyższa, jako środowisko bezpośrednio kreujące postęp w różnych sferach życia, odgrywają kluczową rolę. Wobec tego pytać, jaki powinien być wewnętrzny kształt tych instytucji, aby nieustanny proces tworzenia tak się w nich dokonywał, by jego owoce nie podlegały <<alienacji>>, by nie były obracane przeciw samemu twórcy, przeciw człowiekowi.

Wydaje się, że u podstaw dążenia do takiego ukierunkowania uniwersytetu jest **troska o człowieka**, o jego człowieczeństwo. Jakakolwiek byłaby dziedzina badań, pracy naukowej czy twórczej, każdy, kto angażuje w nie swoją wiedzę, talent i trud, powinien stawiać sobie pytanie, w jakiej mierze jego dzieło kształtuje w pierw jego własne człowieczeństwo, a z kolei, czy czyni ono życie ludzkie pod każdym względem bardziej ludzkim, bardziej godnym człowieka; i wreszcie, czy w kontekście postępu, którego jest autorem, człowiek "staje się lepszy, duchowo dojralszy, bardziej odpowiedzialny, bardziej otwarty na drugich,

zwłaszcza dla potrzebujących, dla słabszych, bardziej gotowy świadczyć i nieść pomoc wszystkim?" (*Redemptor hominis*, 15).

Takie podejście do szeroko rozumianej nauki uwypukla jej **służebny charakter**. Nauka bowiem, jeśli nie jest uprawiana w poczuciu służby człowiekowi, łatwo może stać się elementem ekonomicznych przetargów, z pominięciem dobra wspólnego, albo co gorsza może być wykorzystana w celu panowania nad drugimi, wprzęgnięta w dążenia totalitarne jednostek i grup społecznych. Dlatego zarówno dojrzały naukowiec, jak i początkujący studenci winni mieć na względzie to, czy ich słuszne dążenie do zgłębiania tajemnic wiedzy wpisuje się w podstawowe wymogi sprawiedliwości, solidarności, miłości społecznej, poszanowania praw pojedynczego człowieka, ludu czy narodu.

Służebność nauki obowiązuje nie tylko w stosunku do człowieka czy społeczeństwa, ale również, a może nade wszystko, **w stosunku do samej prawdy**. Naukowiec nie jest twórcą prawdy, ale jej odkrywcą. Im bardziej pozostaje jej wierny, tym bardziej ona się przed nim odsłania. Szacunek dla prawdy wymaga od badacza czy myśliciela dołożenia wszelkich starań, aby ją zgłębiać i możliwie najściślej zaprezentować innym. Trzeba jednak pamiętać, iż mimo, że - jak mówi Sobór - "rzeczy stworzone i społeczności cieszą się własnymi prawami i wartościami, które człowiek ma stopniowo poznawać, przyjmować i porządkować" i w związku z tym trzeba uznać właściwe metody poszczególnych nauk czy sztuk (*Gaudium et spes*, 36), to jednak jedynie słuszne jest dochodzenie do prawdy **w oparciu o badanie metodyczne, prowadzone w sposób prawdziwie naukowy i z poszanowaniem norm moralnych**. Słuszne dążenie do poznania prawdy nie może nigdy przesłaniać tego, co należy do samej istoty prawdy: rozeznawania dobra i zła.

Dotykamy tu kwestii autonomii nauki. Dziś często jest podnoszony postulat nieograniczonej wolności badań naukowych. O ile - jak powiedziałem - trzeba uznać prawo nauk do stosowania właściwych im metod badawczych, o tyle nie można się zgodzić z twierdzeniem, że zakres samych badań nie podlega jakimkolwiek ograniczeniom. Ich granice wyznacza właśnie podstawowe rozróżnienie dobra od zła. To zaś rozróżnienie dokonuje się w sumieniu człowieka. Można zatem powiedzieć, że **autonomia nauk kończy się tam, gdzie prawe sumienie badacza rozeznaje zło** - zło metody, celu czy skutku. Dlatego tak ważne jest, aby uniwersytet i wyższa szkoła nie ograniczały się do przekazywania wiedzy, **ale by były miejscem kształtowania prawego sumienia**. Tu bowiem, a nie w samej wiedzy, tkwi tajemnica mądrości. A "epoka nasza - jak mówi Sobór - bardziej niż czasy ubiegłe potrzebuje takiej mądrości, która by rzeczy nowe, jakie człowiek odkrywa, czyniła bardziej ludzki-

mi. Przyszłym losom świata grozi bowiem niebezpieczeństwo, jeśli ludzie nie staną się mądrzejsi" (*Gaudium et spes*, 15).

4. Dziś bardzo wiele mówi się o globalizacji. Wydaje się, że ten proces dotyka również nauki i nie zawsze ma na nią pozytywny wpływ. Jednym z zagrożeń związanych z globalizacją jest niezdrowa rywalizacja. Badaczom, a nawet całym środowiskom naukowym, może się wydawać, że aby się utrzymać na światowym rynku, dociekania, badania i eksperymenty nie mogą być prowadzone jedynie z zastosowaniem uczciwych metod, ale powinny być one dostosowane do z góry wyznaczonych celów i oczekiwań jak najszerzego grona odbiorców, nawet za cenę wykroczenia przeciw niezbywalnym prawom ludzkim. W tym ujęciu wymagania prawdy ustępują tak zwanym prawom rynku. Takie podejście łatwo może prowadzić do przemilczania pewnych aspektów prawdy lub wręcz do manipulowania nią, tylko po to, aby mogła być zaakceptowana przez tak zwaną szeroką opinię publiczną. Taka zaś akceptacja niejednokrotnie wydaje się wystarczającym uzasadnieniem słuszności tychże fałszywych metod. Trudno wtedy o zachowanie nawet podstawowych reguł etyki. **Jeżeli zatem słuszna i pożądana jest rywalizacja ośrodków naukowych, to nie może ona dokonywać się kosztem prawdy, dobra i piękna, kosztem takich wartości jak życie ludzkie, od poczucia do naturalnej śmierci, czy też bogactwa środowiska naturalnego.** Uniwersytet zatem i każdy inny ośrodek naukowy, obok przekazywania wiedzy powinien uczyć jasnego rozeznania uczciwości metod badawczych i odwagi rezygnacji z tego, co metodologicznie możliwe, ale etycznie naganne.

Ten wymóg nie może być zrealizowany inaczej, jak tylko w oparciu o **długomyślność, to znaczy o umiejętność nie tylko tu i teraz, ale również w dalekim zakątku świata w nieokreślonej przeszłości.** Zarówno naukowiec, jak i student wciąż musi uczyć się przewidywania kierunków rozwoju

i skutków dla ludzkości, jakie mogą wynikać z jego naukowych dociekań.

5. To tylko niektóre refleksje, niektóre sugestie, jakie rodzą się z troski o ludzki kształt szkół o charakterze uniwersyteckim. Wydaje się, że spełnienie tych postulatów może okazać się łatwiejsze, gdy zostanie podjęta **ściśła współpraca i wymiana doświadczeń pomiędzy przedstawicielami nauk technicznych i humanistycznych z teologią włącznie.** Istnieje wiele możliwości kontaktów w ramach już istniejących struktur uczelniowych. Myślę, że takie spotkania jak dzisiejsze otwierają nowe perspektywy współdziałania dla rozwoju nauki oraz dla dobra człowieka i całych społeczeństw.

Jeżeli dziś o tym mówię, to dlatego, że "Kościół, który jest ożywiony wiarą eschatologiczną, uważa równocześnie tę troskę o człowieka, o jego człowieczeństwo, o przyszłość ludzi na tej ziemi, a więc o kierunek całego rozwoju i postępu - za istotny dla swego posłannictwa, za nierozzerwalnie z nim związany. Początek tej troski Kościół znajduje w samym Jezusie Chrystusie (...), w Nim też pragnie ją rozwijać odczytując sytuację człowieka w świecie współczesnym wedle najważniejszych znaków naszego czasu" (*Redemptor hominis*, 15).

Szanowni Państwo, dziękuję za waszą obecność i za waszą wolę szerokiej współpracy dla rozwoju nauki polskiej i światowej, którą manifestujecie nie tylko przy tak uroczystych okazjach, ale również w waszej uniwersyteckiej codzienności. Tworzycie szczególne środowisko, które - mam nadzieję - znajdzie swój odpowiednik również w strukturach jednoczącej się Europy.

Przekażcie, proszę, waszym współpracownikom, profesorom, pracownikom naukowym, pracownikom administracyjnym i całej rzeszy studentów moje serdeczne pozdrowienie i zapewnienie o stałej pamięci w modlitwie. Niech Światło Ducha Świętego towarzyszy całemu środowisku naukowców, intelektualistów i ludzi kultury w Polsce! Niech zawsze Bóg was wspiera i Boże błogosławieństwo!

UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA MEDALU POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ PROFESOROM JERZEMU BUZKOWI I WILIBALDOWI WINKLEROWI

W piątek 7 września br. w Auli Głównej odbyła się po raz pierwszy uroczystość wręczenia MEDALU POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ.

MEDAL POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ jest najwyższym odznaczeniem jaki może nadać Senat naszej Uczelni osobom, które swoją działalnością wybitnie przyczynili się do rozwoju Politechniki Śląskiej, przysporzyli jej dobrego imienia i chwały, mają ważne osiągnięcia naukowe,

zasługi dla rozwoju cywilizacji oraz dobra społecznego.

Na awersie medalu, autorstwa prof. Stanisława Słodowego z Wydziału Architektury naszej Uczelni, widnieje wizerunek orła i otwartej książki oraz napis w otoku POLITECHNIKA ŚLĄSKA. W części centralnej rewersu medalu znajduje się wyróżnione prostokątne miejsce z umieszczonym imieniem i nazwiskiem osoby, której przyznano medal, a poniżej gałązka drze-

wa laurowego. W otoku rewersu jest umieszczony napis ZA SZCZEGÓLNIIE WYRÓŻNIAJĄCE SIĘ ZASŁUGI. Medal jest zawieszony na błękitnej wstążce z środkowym biało-czerwonym paskiem.

Po uroczystym "Gadeamus igitur" w wykonaniu Akademickiego Zespołu Muzycznego JM Rektor prof. Bolesław Pochopień powitał licznie zgromadzonych, a w tym: rektorów wyższych uczelni, doktorów honoris causa Politechniki Śląskiej, Senat Uczelni oraz przedstawiciele: Parlamentu RP, Kościoła, samorządów terytorialnych, instytutów naukowo-badawczych, organizacji gospodarczych, przedsiębiorstw, instytucji państwowych, policji, wojska, straży pożarnej, prasy, radia, telewizji, organizacji i stowarzyszeń pracowniczych i studenckich, pracowników i studentów Uczelni.

Wśród przybyły Gości byli m.in.:

Ordynariusz Diecezji Gliwickiej JE Ks. Biskup Jan Wiczorek,

JE Ks. Biskup Gerard Kusz,

JE Ks. Biskup Rudolf Pastucha,

Prezes Najwyższej Izby Kontroli Mirosław Sekuła,

Wicewojewoda Śląski Jan Korzeniec,

Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. Tadeusz Sławek,

Rektor Politechniki Wrocławskiej prof. Andrzej Mulak,

Rektor Politechniki Łódzkiej prof. Józef Mayer,

Rektor Akademii Ekonomicznej prof. Jan Wojtyła,

Rektor Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej prof. Marek Trombski,

Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach prof. Michał Kliś,

Rektor Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach prof. Julian Gembalski,

Rektor Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach prof. Wiesław Pilis,

Prorektor Politechniki Częstochowskiej prof. Andrzej Rusek,

Prorektor Politechniki Krakowskiej prof. Ryszard Kozłowski,

Dziekan Wydziału Lekarskiego i Stomatologicznego Śląskiej Akademii Medycznej prof. Lech Poloński,

Dziekan Wydziału Ekonomii Akademii Ekonomicznej w Katowicach prof. Florian Kuźnik.

Prorektor ds. Nauki prof. Remigiusz Sosnowski zapoznał zebranych z uchwałami Senatu Politechniki Śląskiej w sprawie przyznania Medalu Politechniki Śląskiej Panom Profesorom prof. dr hab. inż. Jerzemu Buzkowi oraz

prof. dr hab. inż. Wilibaldowi Winklerowi a następnie odczytał treść dyplomów przyznania medalu.

JM Rektor Bolesław Pochopień wygłosił laudacje (teksty laudacji zamieszczono niżej), po czym dokonał dekoracji medalami Panów Profesorów i wręczył dyplomy przyznania. Po wręczeniu kwiatów od społeczności akademickiej Uczelni przez przedstawicieli Akademickiego Zespołu Tańca Politechniki Śląskiej, złożeniu gratulacji i uroczystym "Gaude Mater Polonia" w wykonaniu Akademickiego Chóru Politechniki Śląskiej, zebrani wysłuchali wystąpień Premiera prof. Jerzego Buzka i Wojewody Śląskiego prof. Wilibalda Winklera.

fot. A. Witwicki

**Laudacja
z okazji wręczenia
Medalu Politechniki Śląskiej
profesorowi Jerzemu Buzkowi
w dniu 7 września 2001 roku**

Prof. dr hab. inż. Jerzy Buzek urodził się 3 lipca 1940 r. w Śmiłowicach na Śląsku Cieszyńskim. Do szkoły podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego uczęszczał w Chorzowie. W 1963 r. ukończył studia wyższe na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach, w specjalo-

ści Maszyny i Urządzenia Przemysłu Chemicznego, uzyskując tytuł zawodowy magistra inżyniera mechanika energetyka.

Stopień naukowy doktora nauk technicznych nadała mu w 1969 roku Rada Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej w Gliwicach na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: "Wnikanie masy w fazie gazowej nad poziomym zwierciadłem cieczy", wykonanej pod kierunkiem prof. T. Hoblera - jednego z twórców polskiej inżynierii chemicznej, w zakresie kinetyki wymiany masy.

Swoje zainteresowania procesami wymiany masy rozszerzył do układów reakcyjnych tzn. problemów absorpcji gazów z reakcją chemiczną, po odbyciu stażu naukowego w Cambridge, w ramach rocznego stypendium British Council - w ówczesnie najlepszym ośrodku badawczym reakcji gaz-ciecz, kierowanym przez prof. P. Danckwerts'a. Wyniki swoich badań dotyczących konwekcji komórkowej występującej podczas absorpcji z reakcją chemiczną zawarł w rozprawie habilitacyjnej pt. "Konwekcja komórkowa podczas absorpcji z reakcją chemiczną", na podstawie której uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie inżynierii chemicznej, uchwałą Rady Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej Politechniki Śląskiej w roku 1979. Tytuł naukowy profesora uzyskał w roku 1997.

Bezpośrednio po ukończeniu studiów rozpoczął pracę w kierowanym przez prof. Tadeusza Hoblera Zakładzie Inżynierii Chemicznej i Konstrukcji Aparatury PAN w Gliwicach (obecnie Instytut Inżynierii Chemicznej PAN), gdzie pracował kolejno na stanowiskach asystenta, starszego asystenta, adiunkta, docenta, a obecnie profesora.

Przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora habilitowanego głównym kierunkiem zainteresowań badawczych Kandydata była klasyczna wymiana masy, w tym rektyfikacja i kinetyka procesów oczyszczania gazów technologicznych. Następnie badał problemy doboru wymienników ciepła, kinetykę i rozptywy w reaktorach dużej skali oraz krystalizację i granulację. W ostatnim okresie przed habilitacją zajął się badaniami zjawisk powierzchniowych podczas chemisorpcji, które to badania stały się podstawą jego pracy habilitacyjnej.

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego kontynuuje badania nt. zjawisk powierzchniowych podczas chemisorpcji. Prace, rozpoczęte przez Niego w latach siedemdziesiątych i kontynuowane w latach osiemdziesiątych, były i są rozwijane przez Jego najbliższych współpracowników i wychowanków. Za-

śluga prof. Jerzego Buzka jest zapoczątkowanie w Polsce badań nad tymi problemami, stworzenie podstaw poznawczych opisu konwekcji komórkowej w trakcie chemisorpcji oraz sposobów przeniesienia wyników tych badań na przypadki praktyczne wymiany masy. Były to pierwsze w literaturze światowej rozwiązania tych zagadnień. Zespół naukowy w Instytucie Inżynierii Chemicznej PAN w Gliwicach jest nadal wiodącym w kraju, jeśli chodzi o badania tego typu zjawisk.

Drugim ważnym polem poszukiwań badawczych Profesora była teoria i praktyka optymalizacji kosztowej. Badania nad problemem kosztów aparatury chemicznej i kosztów procesów chemicznych oraz minimalizacją tych kosztów rozpoczął na kilka lat przed wprowadzeniem w naszym kraju zasad gospodarki rynkowej, w której właśnie te koszty stanowią podstawę wszystkich decyzji. Należy podkreślić, że optymalizowane koszty stanowiły w Jego badaniach zawsze sumę dwóch pozycji: kosztów budowy i kosztów eksploatacji aparatów czy całych instalacji przemysłowych. Prof. Jerzy Buzek rozpoczął badania na tym polu od optymalizacji typoszeregów wymienników ciepła, wdrażając do produkcji w ZACH Metalchem w Opolu typoszereg tych aparatów umożliwiający zmniejszenie sumarycznych kosztów wymiany ciepła o ponad 10%. Następnie przebadał możliwości optymalizacji kosztowej złożonej, wieloparametrowej instalacji chemicznej, o wielu węzłach procesowych, poprzez zmianę konfiguracji połączeń aparatów czy zmianę wielkości przepływów pomiędzy aparatami, czy wreszcie zmianę wymiarów i konstrukcji samych aparatów. Opracowaną metodę optymalizacji kosztowej instalacji przetestowano dla złożonego procesu odsiarczania gazów, stwarzając możliwość redukcji kosztów sumarycznych odsiarczania w tego typu instalacji o 8-10%.

Zarówno badania wymiany masy podczas oczyszczania gazów, prowadzone praktycznie od początku Jego działalności naukowej, jak i studia nad optymalizacją kosztową instalacji do procesów chemicznych, stanowiły bardzo dobry punkt wyjścia do badań i optymalizacji procesów oczyszczania gazów odlotowych, a więc mających swoje odniesienie do zagadnień ochrony środowiska. W szczególności prof. J. Buzek zajął się około 15 lat temu, procesami odsiarczania gazów odlotowych.

W pierwszej kolejności wraz ze współpracownikami zajął się bezodpadowym procesem Wellman-Lorda, rozpatrując i badając doświadczalnie każdy z węzłów instalacji: chemisorpcję, desorpcję, odpędzanie SO₂, krystalizację pro-

duktów ubocznych. Uzyskano unikalne dane oraz dokonano modyfikacji klasycznego schematu metody Wellman-Lorda. Ten złożony i dość kosztowny proces odsiarczania, ale też bez wątplenia bardzo przyszłościowy ze względu na bezodpadowość, przygotowano do wdrożenia w skali technicznej, nawiązując współpracę w tym zakresie z ośrodkami zagranicznymi. Zajęto się też najbardziej typowym procesem odsiarczania gazów: moką metodą wapniakową. Badania zmierzały do opracowania oryginalnego krajowego wariantu tej metody oraz wdrożeń w pełnej skali technicznej. Trzeci z badanych procesów odsiarczania, metoda sucha z nawilżaniem, była przedmiotem badań teoretycznych oraz doświadczeń w instalacji pilotowej w dużej skali, a obecnie - w oparciu o uzyskane wyniki - projektowane są, budowane i uruchamiane pierwsze kompletne instalacje dla bloków energetycznych dużej mocy.

Badane metody odsiarczania są przedmiotem kilkunastu publikacji, kilku zgłoszeń patentowych oraz szeregu wystąpień na konferencjach naukowych. Godna podkreślenia jest działalność popularyzatorska Profesora w zakresie odsiarczania gazów, której plonem jest około dwudziestu wystąpień na seminariach przemysłowych, referatów na forum działaczy samorządowych oraz wykładów w trakcie kursów i warsztatów szkoleniowych z zakresu ochrony środowiska. Podsumowaniem działalności prof. J. Buzka na polu odsiarczania gazów była ekspertyza pt. "Wstępna selekcja metod odsiarczania gazów odlotowych dla warunków polskich wykonana na zlecenie Wydziału IV PAN pod Jego kierunkiem przez zespół autorów z krajowych ośrodków naukowych. Było to jedyne tego typu krajowe opracowanie, ujmujące kompleksowo problemy odsiarczania gazów. Lista prac Profesora, które znalazły zastosowanie w praktyce obejmuje kilkanaście pozycji, przy czym kilka z nich dotyczy dużych obiektów przemysłowych (reaktor do półspalania metanu, skruber do czyszczenia chloru, instalacje odsiarczania spalin dla kotłów energetycznych). Zarówno omówione wcześniej prace naukowe w zakresie zjawisk powierzchniowych, optymalizacji kosztowej oraz odsiarczania gazów, jak i praktyczne zastosowanie tych prac dokonane zostały albo indywidualnie, albo w ramach zespołu kierowanego przez Profesora.

W swej działalności naukowej prof. Jerzy Buzek potrafił w skuteczny sposób łączyć własne dokonania teoretyczne z potrzebami przemysłu. Stożące na wysokim poziomie prace Profesora wzbogaciły naukę o wiele wartościowych elementów oraz przyniosły gospodarce narodowej

wymiernie korzyści. Niektóre z nich jak np. dyfuzja komórkowa w chemisorpcji czy optymalizacja urządzeń przemysłowych nie miały poprzedników i można je uważać za pionierskie. Na podkreślenie zasługuje działalność popularyzatorska Profesora związana z inżynierią chemiczną w ochronie środowiska, która wyraża się licznymi wystąpieniami wobec przedstawicieli przemysłu, samorządów, czy też innych dyscyplin naukowych (np. w ramach Prezydium PAN), z wykładami, referatami, czy propozycjami programów badawczo-rozwojowych w tej dziedzinie.

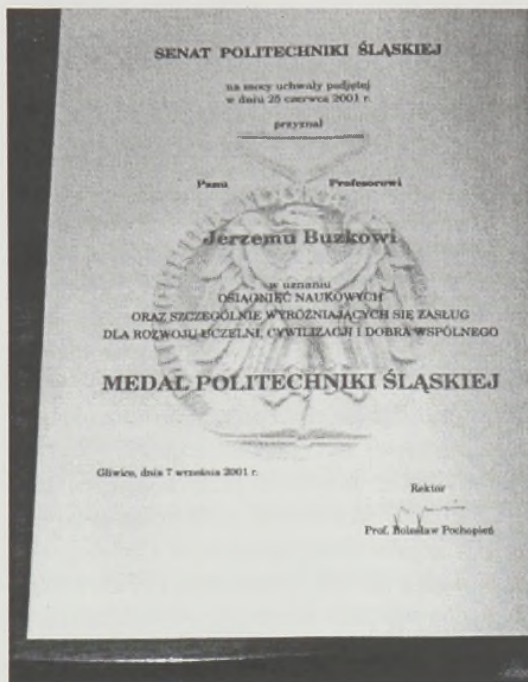
Do osiągnięć prof. Jerzego Buzka należy zaliczyć reprezentowanie polskiej nauki na międzynarodowych konferencjach naukowych czy zjazdach, na których wystąpił z referatami lub wykładami.

Prof. J. Buzek jest autorem lub współautorem blisko 50 artykułów w renomowanych czasopismach krajowych i zagranicznych, ponad 60 referatów i komunikatów konferencyjnych oraz ponad 100 niepublikowanych prac naukowo-badawczych. Recenzował ponad 100 artykułów. Ważną pozycję w dorobku naukowym Profesora stanowią 4 prace monograficzne oraz 2 patenty.

Prof. J. Buzek był promotorem w 5 przewodach doktorskich, opracował recenzje 8 prac doktorskich oraz 5 habilitacyjnych. Ta wszechstronna działalność Profesora na polu naukowym zdobyła Mu szerokie uznanie w środowisku specjalistów z zakresu inżynierii chemicznej i procesowej zarówno w kraju jak i za granicą. W roku 1999 uzyskał tytuł DOKTORA HONORIS CAUSA Uniwersytetu w Seulu, a w roku 2000 tytuł DOKTORA HONORIS CAUSA Uniwersytetu w Dortmundzie.

W latach 1975-85 prof. J. Buzek nieprzerwanie prowadził wykłady, ćwiczenia, seminaria, prace dyplomowe i przejściowe z wielu przedmiotów m.in. inżynierii chemicznej, maszyn i urządzeń przemysłu chemicznego i spożywczego, inżynierii środowiska. Od 1993 roku prowadził wykłady i inne zajęcia dydaktyczne w Politechnice Opolskiej, gdzie współtworzył nowy kierunek studiów - Ochrona Środowiska. W okresie swej pracy zawodowej prof. J. Buzek pełnił wiele funkcji organizacyjnych w macierzystym instytucie, ale również poza nim. Był m.in.: kierownikiem Grupy Tematycznej Zjawisk Powierzchniowych, zastępcą dyrektora Instytutu, sekretarzem Ogólnopolskiego Komitetu Naukowego Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN, przedstawicielem Polski w International Energy Agency, koordynatorem współpracy polsko-niemieckiej w zakresie ochrony

środowiska, sekretarzem naukowego kwartalnika PAN - Inżynieria Chemiczna i Procesowa, organizatorem i działaczem Konsorcjum Ochrony Powietrza w Gliwicach, przewodniczącym Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Mechaniczno-Energetycznego Politechniki Śląskiej. Z najwyższym szacunkiem odnoszę się do odwagi i determinacji z jakimi podjął się Pan Profesor odpowiedzialności kierowania naszym krajem, kiedy w roku 1997 podjął się obowiązku Prezesa Rady Ministrów, w dobie koniecznych, choć niezwykle trudnych i dotkliwych przemian. Dziękuję również Panu, Panie Premierze i Panie Profesorze, że z taką wielką dumą podkreślał Pan niejednokrotnie w kraju i zagranicą swoje związki z Politechniką Śląską.

fol. W. Kalinowski

**Laudacja
z okazji wręczenia
Medalu Politechniki Śląskiej
profesorowi Wilibaldowi Winklerowi
w dniu 7 września 2001 roku**

Prof. dr hab. inż. Wilibald Winkler urodził się 25 grudnia 1933 r. w Zabrze-Makoszowach. Do szkoły podstawowej i Technikum Elektrycznego uczęszczał w Zabrzu. W 1958 r. rozpoczął studia zaoczne na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej, które ukończył w 1963 r., uzyskując tytuł zawodowy inżyniera elektryka. W latach 1963-69 kontynuował studia zaoczne magisterskie, uzyskując tytuł magistra inżyniera elektryka.

W okresie od 1952 r. do 1966 r. pracował w Elektrowni Miechowice, najpierw jako technik a następnie jako kierownik Laboratorium

Automatyki Zabezpieczeniowej. W roku 1966 przeszedł do pracy w ówczesnej Katedrze Sieci i Układów Elektroenergetycznych, gdzie początkowo pracował w charakterze starszego asystenta naukowo-technicznego. Podstawowym Jego zadaniem na tym stanowisku był nadzór nad budową dwóch laboratoriów specjalistycznych według koncepcji, którą opracował w ramach pracy dyplomowej magisterskiej. Jednocześnie rozpoczął poszukiwanie materiałów do pracy doktorskiej, do której został zachęcony przez późniejszego promotora, profesora Antoniego Boguckiego.

W 1969 roku obronił rozprawę doktorską pt. "Przenoszenie sygnału napięciowego przez pojemnościowe przekładniki napięciowe w warunkach zwarciovych linii najwyższych napięć". W październiku tego samego roku został mianowany na stanowisko adiunkta w ówczesnej Katedrze Sieci i Układów Elektroenergetycznych, którą w roku 1971 wraz z innymi Katedrami o profilu elektroenergetycznym przekształcono w Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów.

W 1972 roku przebywał na półrocznym stażu w znanej firmie szwajcarskiej Brown Boveri & Cie w Baden. Tam prowadził badania eksperymentalne do pracy habilitacyjnej i jednocześnie zapoznawał się z nowymi rozwiązaniami technicznymi w zakresie urządzeń elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej.

Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1973 r. po przedłożeniu rozprawy pt. "Wpływ procesów przejściowych na działanie zabezpieczeń elektroenergetycznych z komparatorami amplitudy". W rok później został mianowany na stanowisko docenta, a w 1981 r. nadano Mu tytuł profesora nadzwyczajnego. W 1993 r. Minister Edukacji Narodowej mianował Go na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Śląskiej. Działalność naukowa Profesora początkowo koncentrowała się nad właściwościami dynamicznymi pojemnościowych przekładników napięciowych, współpracujących z szybko działającymi przekaźnikami elektroenergetycznymi. Następnie zainteresował się wpływem pomiarowych sygnałów odkształconych na działanie przekaźników z komparatorami amplitudy i fazy. Efektem tego zainteresowania i towarzyszących mu badań była rozprawa habilitacyjna. Tematyka ta została następnie rozwinięta z udziałem Jego współpracowników i znalazła odzwierciedlenie w wielu publikacjach i referatach naukowych. Kolejnym zakresem Jego działalności badawczej było wprowadzenie komputerów do sterowania i zabezpieczania stacji elektroenergetycznych, w tym kierowanie pracami nad za-

stosowaniem techniki cyfrowej w elektroenergetyce. Wiele prac poświęcił analizie zachowania się typowych rodzajów zabezpieczeń elektroenergetycznych w nietypowych stanach zakłóceń. W tym obszarze działalności głównym nurtem Jego zainteresowań badawczych była wrażliwość szybko działających członów pomiarowych automatyki zabezpieczeniowej podczas deformacji sygnałów pomiarowych, wywołanych przejściowym nasyceniem konwencjonalnych przekładników prądowych. Poza pracami o charakterze poznawczym, będącymi podstawą przy opracowywaniu metod i środków uniewrażliwiających działanie szybkich zabezpieczeń pod wpływem sygnałów odkształconych, prowadził prace nad układami cyfrowo-analogowymi do testowania zabezpieczeń w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Z prac najnowszych należy wymienić przede wszystkim te, które wiążą się z cyfrowymi zabezpieczeniami bloków energetycznych generator-transformator, dla których - pod Jego kierunkiem - opracowane zostały odpowiednia koncepcja i algorytm.

Niezwykle bogaty jest dorobek Profesora w działalności naukowo-badawczej. Jest znanym w kraju i zagranicą specjalistą z zakresie elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej.

Efektom wieloletnich prac naukowych i badawczych było współautorstwo trzech książek poświęconych elektroenergetycznej automatyce zabezpieczeniowej, z których dwie wydane zostały zagranicą. Współautorem tych książek był znany profesor elektroenergetyki i automatyki z Politechniki Wrocławskiej, były rektor tej uczelni, a obecnie Minister Nauki i Przewodniczący KBN, prof. Andrzej Wiszniewski.

Prof. W. Winkler jest autorem lub współautorem ponad 100 artykułów i referatów naukowych opublikowanych w dużej części zagranicą oraz licznych, niepublikowanych prac naukowo-badawczych.

Wypromował 8 doktorów, w tych dwóch obcokrajowców. W ramach działalności opiniodawczej opracował 5 recenzji na tytuł profesora w kraju, 4 recenzje na stanowisko profesora w Niemczech, 4 recenzje prac habilitacyjnych (w tym 2 dotyczące przewodów prowadzonych w Niemczech) oraz 20 recenzji prac doktorskich (w tym 6 dotyczących przewodów prowadzonych w Niemczech). Ponadto opracował ponad 60 recenzji i opinii książek, skryptów, artykułów i referatów naukowych oraz projektów badawczych. Jego autorytet, duża wiedza i ponadprzeciętna pracowitość sprawiły, że w krótkim czasie udało Mu się stworzyć w Instytucie zespół, który stał się znaną w kraju i zagranicą gli-

wicką szkołą w zakresie elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej.

W roku 1995 uzyskał tytuł DOKTORA HONORIS CAUSA PRIAZOWSKIEGO PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU TECHNICZNEGO.

W okresie 35-letniej pracy w Politechnice Śląskiej piastował szereg odpowiedzialnych funkcji: kierownika Zakładu Automatykacji i Eksploatacji Systemów Elektroenergetycznych, zastępcy dyrektora i dyrektora Instytutu Elektroenergetyki i Sterowania Układów. Przez dwie kolejne kadencje w latach 1990-96 pełnił funkcję Rektora Politechniki Śląskiej. Pełniąc funkcję Rektora z pełnym poświęceniem i zaangażowaniem dbał o rozwój ilościowy i jakościowy Uczelni. Był Rektorem, który - mimo wielu trudności - przyczynił się do rozwoju bazy dydaktyczno-naukowej i sportowej Uczelni. Doprowadził do zawarcia wielu umów o współpracy między naszą Uczelnią a różnymi zagranicznymi ośrodkami naukowymi.

Jako nauczyciel akademicki cieszy się dużym autorytetem wśród studentów i współpracowników. Praca dydaktyczna Profesora prowadzona z chwilą przejścia na stanowisko adiunkta, jest ściśle związana z Jego zainteresowaniami naukowymi i obejmuje głównie wykłady i seminaria z elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej. Był opiekunem ponad 100 prac dyplomowych, w tym 60 prac magisterskich. W roku 1987 przebywał na 7-miesięcznym kontrakcie jako Gost-professor w Uniwersytecie Padeborn (RFN). Dwukrotnie (1984, 1988) też przebywał jako wizytujący i wykładający profesor w Uniwersytecie w Catanii (Włochy). Profesor był inicjatorem współpracy Instytutu Elektroenergetyki i Sterowania Układów z kilkoma ośrodkami zagranicznymi, tj.: Università di Catania, University of Nottingham, Universität Dortmund, Universität Padeborn.

Do roku 1990, kiedy to objął funkcję Rektora Politechniki Śląskiej, był współorganizatorem pięciu międzynarodowych konferencji naukowych nt. "Aktualne Problemy Automatyki w Energetyce".

Jest zaangażowany w działalności towarzystw naukowych i naukowo-technicznych, takich jak: Polska Sekcja Konferencji Wielkich Sieci (CIGRE) w Paryżu, Komitet Energetyki PAN - Oddział w Katowicach, Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (w latach 1986-89 był przewodniczącym Oddziału Gliwickiego), Stowarzyszenie Elektryków Polskich.

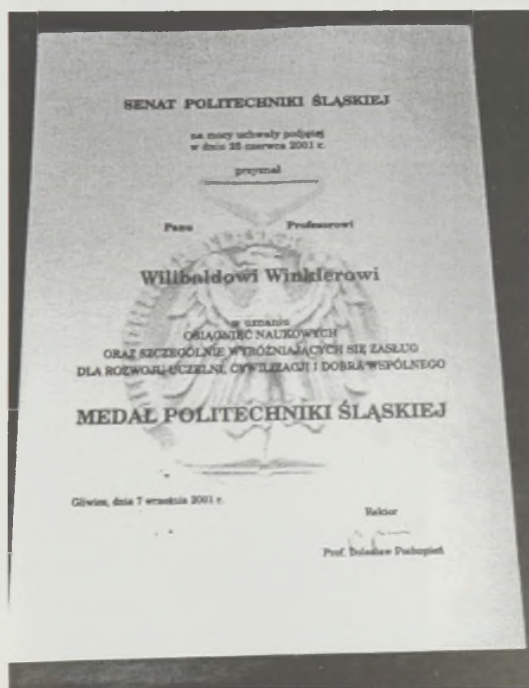
W listopadzie 1997 roku prof. Winkler został powołany przez Pana Premiera Jerzego Buzka

na stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. W zakres Jego obowiązków wchodziła współpraca z zagranicą i integracja europejska. Głównymi obszarami działania były: przygotowanie umów międzynarodowych regulujących wymianę naukowców i studentów, uznawalność stopni i tytułów naukowych, stypendia dla obcokrajowców studiujących w Polsce, opieka nad polskimi szkołami na terenie państw obcych, realizacja programów unijnych w zakresie wymiany studentów w ramach programów "Sokrates-Erasmus", wymiany młodzieży w ramach programu "Młodzież dla Europy" oraz "Polsko-Niemieckiej Wymiany Młodzieży". W tym czasie Profesor był także członkiem Zespołu Negocyjacyjnego ds. Integracji Europejskiej, który pod przewodnictwem Ministra Jana Kułakowskiego prowadzi rozmowy z Unią Europejską nt. przystąpienia Polski do członkostwa w UE. W pracach tego zespołu prof. Winkler był odpowiedzialny za dwa obszary negocjacyjne, tj.:

- Nauka i badania, oraz
- Edukacja, młodzież i kształcenie.

Ponadto z ramienia MEN-u prof. W. Winkler uczestniczył w Polskim Komitecie UNESCO, Radzie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Fulbrighta, Komisji Badań Stosowanych Komitetu Badań Naukowych oraz Agencji Techniki i Technologii.

Podziwiałem odwagę profesora Wilibalda Winklera kiedy na prośbę premiera prof. J. Buzka odpowiedział "TAK" i z dniem 9 grudnia 2000 roku został powołany na urząd Wojewody Śląskiego. Funkcję tę piastuje do chwili obecnej.

fot. W. Kalinowski

Przemówienie Prezesa Rady Ministrów z okazji otrzymania Medalu Politechniki Śląskiej w dniu 7.09.2001 r.

Wielce Szanowny Panie Rektorze!
Dostojny Senacie!
Szanowne Koleżanki i Koledzy Profesorowie!
Drodzy Studenci!

Z wielką radością przyjmuję nadany mi przez Senat Medal Politechniki Śląskiej.

Dziękuję też za przeznaczone dla mnie słowa Pana Rektora.

Zawsze przywiązywałem wagę do słów. Jako naukowiec i jako polityk, badacz i premier. W istocie rzeczy, wbrew pozorom praca badacza i służba premiera mają wiele podobieństw. Muszą je mieć, jeśli chcą przysparzać dobra wspólnego - poszerzać granice wiedzy i przyczyniać się do rozwoju kraju. O tym właśnie, o podobieństwach między nauką a polityką będę mówił.

Przepraszając za rozczarowanie wszystkich tych, którzy oczekiwali wykładu z inżynierii chemicznej i referatu o polityce bieżącej.

Zarówno nauka, jak i polityka są powołaniem, nie tylko zajęciem, a ich uprawianie jest odpowiedzialnością na głos wewnętrzny. Bez powołania polityka staje się bezdusznym urzędowaniem, a nauka - przyziemnym rzemiosłem. Urzędnik może "załatwić sprawę", ale nie rozwiąże problemu społecznego. Rzemieślnik wykona zleconą mu "robotę", ale nie wymyśli niczego nowego.

Obie te role - badacza i polityka wymagają wielkiej pasji i napięcia woli i umysłu. Ta pasja czyni uprawianie nauki i uprawianie polityki zajęciami twórczymi. Ona sprawia, że zrywamy z rutyną myślenia i znajdujemy nowe rozwiązania. Nie bez powodu przecież śmiało nazywamy zarówno nowatorskie hipotezy naukowe, jak i wybiegające w przyszłość reformy społeczne.

Odwaga w myśleniu polityka i śmiałość w myśleniu badacza muszą mieć ciąg dalszy w praktyce - w energicznym wcielaniu w życie programów politycznych i wytrwałą pracę w laboratorium. Bez tego polityka pozostanie gadaniem, a nauka - spekulacją.

Polityk musi być wyczulony na fakty podważające trafność jego ocen i wartość jego projektów, a naukowiec - na wyniki eksperymentów sprzeczne z jego hipotezami. Obaj muszą umieć w porę korygować i modyfikować swoje pomysły. Jeśli niewygodne fakty lekceważy polityk, staje się doktrynerem - jeśli robi to badacz, staje się dogmatykiem. Umysł otwarty potrzebny jest więc zarówno uczonemu, jak i politykowi.

Ale w nauce i w polityce potrzebna jest też wiara - w słuszność swych idei. W nauce wiara ta

opiera się na głębszym, teoretycznym rozpoznaniu rzeczywistości. W polityce opiera się na trafnym odczytaniu wyzwań - zadań, jakie stawia przed nami przyszłość. I tak jak złym badaczem jest ten, kto zbyt łatwo porzuca swoje dobrze przemyślane hipotezy, tak złym politykiem byłby ten, kto by zrażał się pierwszymi kłopotami z niezbędnymi reformami. "Prawda jest córką czasu". Śmiałe teorie wymagają czasu na ich sprawdzenie i przyjęcie. I śmiałe reformy też wymagają czasu na ujawnienie się ich zamierzonych skutków.

Polityka może się od nauki uczyć, choćby szacunku dla słowa. Język w nauce, zwłaszcza w naukach ścisłych i technologii, takich jakie my uprawiamy, służy precyzyjnemu opisowi, porozumiewaniu się i komunikacji. Język nauki to nie język walki politycznej, oskarżeń i nieodpowiedzialności za słowo.

Szacunek dla własnych słów jest miarą szacunku dla tych, do których się mówi, dla społeczeństwa. Przedwyborcza demagogia, choćby odmieniała potrzeby ludzi przez wszystkie przypadki, jest tylko wyrazem ich lekceważenia.

Polityka może się od nauki uczyć także wspólnego działania. Polityka, zwłaszcza w bliskim naszym sercem rozumieniu solidarnościowym, to roztropna troska o dobro wspólne, o "rzeczpospolitą". A czyż wspólnota naukowa, "rzeczpospolita uczonych" nie jest modelem takiej współpracy?

Wszyscy uczeni mogą brać udział w poszukiwaniu prawdy, liczą się argumenty, a nie au-

torytety, każdy może powtórzyć nasze doświadczenie i sprawdzić nasze wyniki. Dyskusje naukowe mogą być wzorem dla debat publicznych. Nie chodzi w nich o to, by kogoś pokonać, ale by dociec prawdy. Rywalizacja w nauce istnieje, ale w wyścigu o pierwszeństwo odkrycia i publikacji.

I jeszcze jedno podobieństwo między nauką a polityką. I w polityce, i w nauce mamy przed oczyma ideały - dobro publiczne i prawdę. Ideałów tych nigdy jednak nie osiągniemy - w kraju zawsze będą problemy do rozwiązania, a w nauce - do zbadania. Świadomość tego uczy nas pokory, która jest ważnym przymiotem tych, którzy swoje zadania życiowe traktują jako służbę i misję.

Platon powiedział, że ludzie nauki "kochają się w oglądaniu prawdy". Tak jest i wszyscy wiemy, że mało jest momentów tak wzruszających jak te, kiedy dochodzi się, czasem po wielu miesiącach dociekań, do jakiejś prawdy naukowej i do tego, że tą prawdą można się podzielić z innymi.

Ale i uprawianie polityki, uwierzcie mi Państwo, daje wielką satysfakcję. Daje ją sama praca dla demokratycznego kraju, wykonywana ze świadomością, że dokłada się swoją cegłą do budowy narodowego domu. Jest to uczucie podobne do znanej nam wszystkim satysfakcji z dokładania swojej cegielki do budowanego przez pokolenia gmachu nauki.

Dziękuję bardzo.

UROCZYSTOŚĆ NADANIA TYTUŁU DOKTORA HONORIS CAUSA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ profesorowi Olgierdowi C. Zienkiewiczowi

2 lipca 2001 r. w Auli Głównej Politechniki Śląskiej odbyła się podniosła uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa Politechniki Śląskiej profesorowi Olgierdowi Cecylowi ZIENKIEWICZOWI z Instytutu Numerical Methods in Engineering University College of Swansea z Wielkiej Brytanii. Był to 29. tytuł doktora honoris causa nadany przez Politechnikę Śląską w okresie 56 lat działalności Uczelni. Tytuł przyznano na wniosek Rady Wydziału Budownictwa, którego inicjatorem był prof. Stanisław MAJEWSKI, Dziekan Wydziału. Honorowym promotorem przewodów był prof. dr hab. inż. Tadeusz BURCZYŃSKI.

Uroczystość otworzył JM Rektor prof. Bolesław POCHOPIEŃ, witając dostojnych Gości z kraju i z zagranicy, w tym:

- prof. Piotra WACHA, Rektora Politechniki Opolskiej;
- prof. Michała KLISIA, Rektora Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach;
- prof. Wiesława PILISA, Rektora Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach;

fot. W. Kalinowski

- prof. Marcina CHRZANOWSKIEGO, Prorektora Politechniki Krakowskiej;
- Dziekana prof. Kazimierza NIKODEMA z Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej;
- prof. Michała KLEIBERA, Dyrektora Instytutu Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk, który opracował stosowną opinię dla Rady Naukowej tego Instytutu (drugą przygotował Senat Politechniki Krakowskiej);
- prof. Zbigniewa BOJARSKIEGO, Prezesa Oddziału PAN w Katowicach;
- prof. Roberta TAYLOKA z Uniwersytetu California w Berkeley.

JM Rektor powitał następnie przedstawicieli środowisk akademickich, naukowych, badawczych i gospodarczych z kraju i zagranicy, przedstawicieli prasy, radia i telewizji, przedstawicieli społeczności akademickiej Politechniki Śląskiej, w tym Senat i Prorektorów.

Uchwała o nadanie tytułu doktora honoris causa prof. O. C. Zienkiewiczowi została podjęta przez Senat Politechniki Śląskiej 21 maja 2001 r. Ten zaszczytny tytuł przyznano Profesorowi "za wybitny wkład w powstanie i rozwój metody elementów skończonych".

Podczas uroczystości laudację wygłosił prof. T. BURCZYŃSKI, honorowy promotor przewodu.

Laudacja

prof. dra hab. inż. Tadeusza Burczyńskiego z okazji przyznania doktoratu honoris causa Politechniki Śląskiej w Gliwicach profesorowi Olgierdowi C. Zienkiewiczowi

Wasza Magnificencjo Rektorze Politechniki Śląskiej,

Szanowny Senacie,

Wielce Czcigodny Kandydacie do tytułu doktora honoris causa Politechniki Śląskiej - Profesorze Olgierdzie C. ZIENKIEWICZ wraz z małżonką Mrs Helen Zienkiewicz,

Szanowni Goście z całego kraju i z zagranicy,

Mam wielką przyjemność przedstawić Państwu sylwetkę Profesora Olgierda C. Zienkiewicza, osobę:

- o ogromnych zasługach dla nauki i techniki światowej,
- o olbrzymim dorobku naukowym, niezaprzeczalnej pionierskiej pozycji w świecie, w rozwoju i zastosowaniu metod komputerowych, a zwłaszcza metody elementów skończonych.

Profesor Olgierd Cecil ZIENKIEWICZ jest emerytowanym profesorem i dyrektorem Instytutu Metod Numerycznych w Inżynierii (Institute of Numerical Methods in Engineering) Uniwersytetu Walijskiego w Swansea w Wielkiej Brytanii. Jest kierownikiem dwóch Katedr: UNESCO Chair of Numerical Methods in Engineering, Barcelona, Technical University of Catalunya, Hiszpania od 1989r. oraz Joe C. Walter Chair of Engineering, University of Texas at Austin, Austin, USA (1989-1997).

Profesor O.C. Zienkiewicz urodził się 18 maja 1921 r. w Caterham w Anglii jako syn Kazimierza R. Zienkiewicza i Edith V. Penny. Szkołę podstawową i średnią (Liceum im. M. Kopernika) ukończył w Katowicach w 1939 r.

Jego ojciec był w Katowicach sędzią okręgowym. Wybuch wojny przeszkodził Mu w rozpoczęciu studiów na Politechnice Warszawskiej. Znalazł się ponownie w Wielkiej Brytanii.

Jest żonaty od grudnia 1952 r. i ma dwóch synów: Adrew (Olgierd) i Johna (Dawid) oraz córkę Krystynę (Helen).

Tytuł B.Sc (Eng.) otrzymał w Imperial College w 1943 r., Ph.D. (Eng.) London i Diploma Imperial College w 1945 r., D.Sc.(Eng.) University of London w 1965 r.

Działalność zawodową rozpoczął jako Senior Engineer ds. projektowania zapór wodnych w firmie "Consulting Engineer" Sir William Halcrow & Partners w Londynie, gdzie pracował w latach 1945-1949. W latach 1949-1957 był wykładowcą na Uniwersytecie w Edynburgu, a następnie w latach 1957-61 profesorem Structural and Civil Engineering (mechaniki konstrukcji) w Northwestern University w Evanston w Illinois, USA. Tutaj po raz pierwszy zetknął się z powstającą wówczas metodą elementów skończonych (MES), z którą w przyszłości na trwałe miało zostać związane Jego nazwisko. Stał się jej aktywnym współtwórcą, jednym z jej pionierów i najbardziej gorliwych propagatorów. Metoda ta wraz z rozwojem komputeryzacji zrewolucjonizowała współczesne możliwości obliczeniowe służące do analiz najrozmaitszych problemów inżynierskich, w czym bardzo znaczne zasługi położył właśnie Profesor Zienkiewicz.

Od roku 1961 związał się z Uniwersytetem Walijskim w Swansea, jako profesor, dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej oraz założyciel i dyrektor Instytutu Metod Numerycznych w Inżynierii.

Jest twórcą szkoły naukowej w Swansea, która pod Jego kierunkiem stała się w tym zakresie wiodącym ośrodkiem w skali światowej.

Profesor O.C. Zienkiewicz należy zatem do pionierów metody elementów skończonych. Jako jeden z pierwszych badaczy na świecie zdał sobie sprawę ze znaczenia i ogromnych możliwości metody w rozwiązywaniu zagadnień naukowych i inżynierskich z zakresu inżynierii budowlanej, mechanicznej, termicznej i elektrycznej. Od czasu, gdy opublikował swój pierwszy artykuł naukowy w 1947 r., w którym zajmował się numeryczną analizą naprężeń w zaporach, opublikował ponad 500 artykułów naukowych oraz był autorem lub edytorem 25 książek.

Jego książki z zakresu metody elementów skończonych są pierwszymi, które przedstawiły pełną metodologię w rozwiązywaniu zagadnień brzegowo-początkowych fizyki matematycznej oraz zagadnień inżynierskich. Jest autorem wielu książek z zakresu metody elementów skończonych: *The Finite Element Method in Structural and Continuum Mechanics*, McGraw Hill 1967, *The Finite Element in Engineering Science*, McGraw Hill 1971 (polskie tłumaczenie *Metoda elementów skończonych*, Arkady, 1972). Z tej książki kilka pokoleń, także i ja, poznawało podstawy metody elementów skończonych. Następne wydania książki *The Finite Element Method III*, McGraw Hill 1977, *The Finite Element Method IV*, razem z R.L. Taylorem (2 tomy) McGraw Hill 1989/91 oraz *The Finite Element Method V*, razem z R.L. Taylorem (3 tomy) Butterworth Heinemann 2000 należą do jednych z podstawowych monografii MES.

Zespół badawczy uformowany przez Profesora O.C. Zienkiewicza w Uniwersytecie Walijskim w Swansea stanowi jedno z najważniejszych w świecie centrów badawczych zajmujących się rozwojem metody elementów skończonych. Na szczególną uwagę zasługują opracowane przez Profesora O.C. Zienkiewicza podstawy metody elementów skończonych, które znalazły szerokie zastosowanie w analizie numerycznej zagadnień mechaniki ciał stałych, hydrodynamiki cieczy i dynamiki gazów, a także szerzej w technice. W ostatnich latach był inicjatorem tzw. adaptacyjnej metody elementów skończonych oraz metod hybrydowych łączących metodę elementów skończonych z metodą elementów brzegowych.

W swojej karierze naukowej był promotorem ponad 70 prac doktorskich, a Jego wychowankowie zajmują dzisiaj bardzo znaczące i odpowiedzialne funkcje w nauce i przemyśle.

Warto zauważyć, że Profesor Zienkiewicz w swoich pracach zawsze zwracał uwagę na intuicję inżynierską, fizykalne podstawy rozważanego zagadnienia oraz interpretację wyników. Stąd też metoda elementów skończonych, która ma dzisiaj dobrze ugruntowane podstawy matematyczne i jest uniwersalną przybliżoną metodą, służącą do rozwiązywania zagadnień brzegowo-początkowych fizyki matematycznej, ma - głównie dzięki Niemu - także wyraźnie inżynierski rodowód.

Prof. O. C. Zienkiewicz dzięki wyjątkowej pozycji jaką zajmuje w świecie naukowym, został uhonorowany 20 razy tytułem doktora honoris causa uczelni europejskich, amerykańskich i azjatyckich. Przypomnę tylko, że otrzymał Doctorat Honoris Causa H od National Civil Engineering Laboratories of Lisbon (1972), Univ. of Ireland (1975), Univ. Brussels (1982), Northwestern Univ. USA (1984), Univ. of Trondheim Norwegia (1985), Chalmers Univ. Szwecja (1987), Politechnika Warszawska (1989), Politechnika Krakowska (1989), Univ. Hong Kong (1992), Tech. Univ. Budapeszt (1992), Univ. of Padua Włochy (1992), Tech. Univ. Champiegnie Francja (1992), Univ. Thessaloniki (1993), Brunel Univ. (1993), Univ. of Wales (1993), Tech. Univ. Wiena (1993), Ecole Normale de Cachan Paris (1997), Tech. Univ. Madrid (1998), Univ. Buenos Aires (1998).

Ponadto posiada szereg innych tytułów honorowych jak Honorary Professorship czy Honorary Fellowship. Został wybrany do Royal Society oraz Royal Academy of Engineering (1978r.), jest członkiem zagranicznym United States National Academy of Engineering, Polskiej Akademii Nauk (1985r.), Włoskiej Akademii Nauk (1999), Chińskiej Akademii Nauk (1998) członkiem i wybitnym działaczem wielu towarzystw naukowych, założycielem międzynarodowych pism naukowych.

Posiada liczne zagraniczne odznaczenia honorowe, które trudno jest wszystkie wymienić. Otrzymał z rąk Jej Królewskiej Mości Order Komandora Imperium Brytyjskiego za szczególne zasługi dla przemysłu związane z rozwijaniem metody elementów skończonych, zaś Niemiecka Akademia Nauk nadała Mu Medal Carla Fridricha Gaussa (1987). "Newton-Gauss" medal (1990) od International Association za wkład do rozwoju mechaniki komputerowej. Złoty medal od Inst. of Structural Engrs (1992), złoty medal od Inst. of Mathematics and its Applications (1992), Leonardo da Vinci medal od Sociale European pour formation des Ingenieurs (1997). Od American Society of Mechanical Engineers otrzymał w 1999 honorowy medal Timoshenko Medal, który uważany jest za najbardziej prestiżowe wyróżnienie w obszarze mechaniki komputerowej. Również Japanes Society of Mechanical Engineers nagrodziło Go nagrodą z zakresu mechaniki komputerowej.

Był założycielem, razem z prof. R. H. Gallagherem, w 1968 r. pierwszego czasopisma naukowego zajmującego się mechaniką komputerową - International Journal of Numerical Methods in Engineering, którego jest obecnie Redaktorem Honorowym. Czasopismo to ma opinię jednego z najbardziej renomowanych i prestiżowych w obszarze metod komputerowych.

Był członkiem - założycielem i pierwszym przewodniczącym (1986-1990) International Association of Computational Mechanics (IACM). Jest członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych (PTMKM), które jest afiliowane przy IACM. Mówię o tym szczególnie ciepło, jako aktualny przewodniczący PTKKM. W Polskim Towarzystwie Metod Komputerowych traktujemy Profesora Zienkiewicza jako Mistrza.

Prof. O. C. Zienkiewicz utrzymuje bardzo aktywne kontakty z polskim środowiskiem naukowym zajmującym się metodami komputerowymi. Uczestniczył w wielu polskich konferencjach naukowych, a zwłaszcza w cyklicznych Konferencjach Metod Komputerowych w Mechanice. Jego otwartość na współpracę z polskimi uczonymi bez wątpienia przyczyniła się do intensywnego rozwoju metod komputerowych w Polsce. Jest niekwestionowanym autorytetem w tej materii.

Na Politechnice Śląskiej rozwijane są intensywnie prace z zakresu MES w takich dziedzinach jak budownictwo, mechanika, budowa i eksploatacja maszyn, termodynamika i biomechanika, technika cieplna, inżynieria materiałowa, górnictwo, inżynieria chemiczna i elektryczna. Z tego zakresu prowadzone są prace doktorskie i habilitacyjne. Własne oraz profesjonalne programy i systemy programów MES (jak np. NASTRAN, ABAQUS i inne) stosowane są do analizy i projektowania układów i procesów. Chciałbym podkreślić, że obecny stan MES i jej zastosowania inżynierskie są w dużym stopniu pochodną prac prowadzonych przez prof. Zienkiewicza wraz z jego współpracownikami.

Wizerunek prof. Zienkiewicza zbudowany tylko z jego ambitnych osiągnięć naukowych jest imponujący, ale byłby niepełny, gdyby nie powiedzieć o nim to jakim jest naprawdę człowiekiem. Każdy kto miał przyjemność poznać Go osobiście jest pod wrażeniem Jego osobowości i wysokiej kultury osobistej. Prof. O. C. Zienkiewicz jest osobą o ujmującym sposobie bycia. Zawsze pogodny, życzliwy i serdeczny, zawsze dzielący się swoją wiedzą i doświadczeniem z niebywałą skromnością.

Jego wkład w rozwój nauki światowej, a zwłaszcza w dziedzinie metod komputerowych w nauce i technice jest olbrzymi i niezaprzeczalny. Znany jest z tego, że śledzi osiągnięcia polskiej nauki z dużą uwagą i przychylnością, niemal z przyjaźnią i dlatego też czuję się głęboko zaszczycony i wzruszony, że w uznaniu wybitnego wkładu w powstanie i rozwój metod komputerowych w inżynierii, a zwłaszcza w powstanie i rozwój metody elementów skończonych JM Rektor i Senat

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ

Pan
Prof. dr hab. Olgierd Cecyl ZIENKIEWICZ

Mielce Szanowny Panie Profesorze!

Z okazji nadania tytułu doktora honoris causa Politechniki Śląskiej pragnę moje najserdeczniejsze gratulacje.

Z satysfakcją chciałbym podkreślić dokonania naukowe Pana Profesora w dziedzinie nauk technicznych jako współtwórcy metody elementów skończonych, uhonorowane doktoratem honoris causa wielu europejskich i pozaeuropejskich uniwersytetów, które sytuują Pana w gronie najwybitniejszych autorytetów naukowych.

Znaczący jest również wkład pracy Pana Profesora w wykształcanie i wychowanie licznych pokoleń inżynierów i naukowców. Z prawdziwą przyjemnością wspominać możemy również odbycie w roku akademickim 1976/77 stażu naukowego pod kierunkiem Pana Profesora.

Wyrażam ogromne zadowolenie, że społeczność akademicka w ten właśnie sposób wyraziła uznanie i szacunek dla Pana dokonań, naukowej aktywności oraz międzynarodowej działalności na rzecz nauki.

W tej doniosłej chwili składam Panu Profesorowi podziękowania oraz najlepsze życzenia dalszych osiągnięć w pracy naukowej oraz zdrowia i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Z wyrazami szacunku

Warszawa dnia 2 lipca 2001 r.

Prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

KONFERENCJA REKTORÓW
AKADEMICZNYCH SZKÓŁ POLSKICH

POLITECHNIKA WARSZAWSKA
Pl. Politechniki 1, 00-661 Warszawa
Rektor

Warszawa, dnia 2 lipca 2001 roku

Profesor Olgierd Cecyl Zienkiewicz
Doktor Honoris Causa
Politechniki Śląskiej

Szanowny Panie Profesorze,

Przekazuje najserdeczniejsze gratulacje w związku z uhonorowaniem tytułem doktora honoris causa Politechniki Śląskiej z radością tym większą, że już od lat dwunastu jest Pan Doktorem h. c. Politechniki Warszawskiej.

Tytuł doktora honoris causa jest wyrazem podziwu dla całej działalności zawodowej Pana Profesora, Jego oryginalnego dorobku naukowego i twórczej pracy inżynierskiej, będących wynikiem wiedzy, pracowitości i pasji twórczej. Jest też podziękowaniem za ścisłą i owocną współpracę z wieloma polskimi placówkami oraz uczelniami technicznymi. Z wielkim szacunkiem odnosimy się do wieloletniej działalności Pana Profesora, którego wszelkie poczynania mają niezmiennie na celu rozwój nauki i jej popularyzację.

Jako przewodniczący Konferencji Rektorów Akademických Szkół Polskich oraz jako Rektor Politechniki Warszawskiej w uroczystym dniu promocji składam najlepsze życzenia zdrowia, wszelkiej pomyślności oraz wielu dalszych sukcesów.

Z wyrazami szacunku,

[Signature]
prof. dr hab. Jerzy Woźnicki

Politechniki Śląskiej przyznają najwyższy tytuł akademicki jakim dysponuje nasza Uczelnia, tj. godność DOKTORA HONORIS CAUSA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ panu profesorowi Olgierdowi C. Zienkiewiczowi.

Po laudacji nastąpił uroczysty moment wręczenia przez JM Rektora dyplomu doktora honoris causa Politechniki Śląskiej i udekorowanie Profesora szarfą doktorską.

Pierwsze gratulacje złożyli Profesorowi Promotor Honorowy, Dziekan St. MAJEWSKI, Prorektorzy oraz delegacja studentów naszej Uczelni.

Uroczystości zakończył wykład Profesora zatytułowany "Nie zawsze początki dyktowane są przez końcowy rezultat", po którym - już w Sali Senatu - kontynuowano składanie gratulacji.

Uroczystą oprawę ceremonii zapewnił Akademicki Chór Politechniki Śląskiej.

Z okazji uroczystości nadeszły liczne listy gratulacyjne, m.in. od Ministra Edukacji Narodowej i Przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich.

SENAT

■ XXII zwyczajne posiedzenie Senatu w bieżącej kadencji odbyło się 9 lipca br.

W porządku obrad: zaopiniowanie wniosku Politechniki Warszawskiej w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Maciejowi Grabskiemu, zaopiniowanie wniosków w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony dra hab. inż. Romana Mazurkiewicza i dra hab. inż. Edwarda Tomasiaka, zaopiniowanie wniosku w sprawie pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego dra hab. Pawła Szewczyka, powołanie w skład Senackiej Komisji ds. Dydaktyki studenta Grzegorza Kwiatka, podjęcie uchwały w sprawie zmiany w składzie Komisji Dyscyplinarnej i Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów, zatwierdzenie Regulaminu Wydawnictwa Politechniki Śląskiej, informacja o przebiegu naboru na I rok studiów w roku ak. 2001/2002, sprawy bieżące i wolne wnioski.

W posiedzeniu uczestniczyło 37 członków Senatu i 9 zaproszonych gości.

■ **Profesor Adolf MACIEJNY**, powołany przez Senat na posiedzeniu w dniu 25 czerwca br. na recenzenta wniosku Politechniki Warszawskiej w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Maciejowi GRABSKIEMU, przedstawił Senatowi swoją opinię, w której czytamy m.in. "Prof. dr hab. inż. Maciej W. Grabski jest wybitnym polskim uczonym, którego oryginalne osiągnięcia naukowo-badawcze weszły na trwałe do światowego zasobu wiedzy w nauce o materiałach i inżynierii materiałowej, przez co zyskał wysoki autorytet i uznanie w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym. Od ponad 40 lat harmonijnie łącząc twórczą działalność naukową z pracą

dydaktyczną, unowocześnianiem warsztatu naukowego i organizacją życia naukowego, zarówno w macierzystej Uczelni - Politechnice Warszawskiej, jak również - i to przede wszystkim, w dokonaniach o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Naukowa działalność profesora M. W. Grabskiego koncentruje się głównie na zagadnieniach granic ziaren w metalach oraz istocie oddziaływania granic na odkształcenie plastyczne, nadplastyczność, procesy rekrystalizacji i mechaniczne własności metali i stopów. (...) Swoje bogate doświadczenie i wiedzę nabytą w okresie ponad 40-letniej pracy i działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej w Politechnice Warszawskiej profesor M. W. Grabski w pełni i bardzo efektywnie wykorzystuje od 1992 roku jako prezes Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej. Ta pozarządowa organizacja ma wybitne osiągnięcia w wielostronnym wspieraniu rozwoju nauki i badań naukowych w Polsce m.in. poprzez udzielanie stypendiów naukowych dla młodej kadry, subsydiów dla uczonych oraz tworzenie w krajowych ośrodkach nowoczesnych laboratoriów odpowiadających światowym standardom. Działalność ta stanowi w ostatnich latach najbardziej efektywny i widoczny wkład w tworzenie nowych jakościowo rozwiązań i wartości w polskiej nauce". Swoją opinię prof. A. Maciejny zakończył stwierdzeniem: "Prof. dr hab. inż. Maciej W. Grabski w pełni zasługuje na wyróżnienie zaszczytnym tytułem naukowym doktora honoris causa Politechniki Warszawskiej". W głosowaniu tajnym Senat poparł wniosek Politechniki Warszawskiej większością głosów (36 "tak", 1 "nie").

■ **Senat rozpatrzył dwa wnioski w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony:**

• **dra hab. inż. Romana MAZURKIEWICZA** w Instytucie Chemii i Technologii Organicznej,

- **dra hab. inż. Edwarda TOMASIAKA w Katedrze Przetwórstwa Materiałów Metalowych i Polimerowych.**

Wnioski zreferowali prof. J. SUWIŃSKI i prof. L. DOBRZAŃSKI.

Dr hab. inż. R. MAZURKIEWICZ

(l. 57, doktorat - 1974r., habilitacja - 1991r.) od 1969 r. pracuje w Katedrze (obecnym Instytucie) Chemii i Technologii Organicznej. Od roku 1996 jest zatrudniony w Politechnice Śląskiej na stanowisku profesora nadzwyczajnego; w okresie październik 1993 - luty 2001 zatrudniony dodatkowo w Politechnice Łódzkiej. W roku akademickim 1992/93 odbył staż naukowy w Uniwersytecie Floryda w Gainesville (USA). Jego specjalność naukowa to synteza organiczna, spektroskopia molekularna oraz technologie lekkiej syntezy organicznej, w szczególności technologie dla przemysłu farmaceutycznego. Jest autorem bądź współautorem 38 artykułów naukowych, w większości w czasopismach o cyrkulacji międzynarodowej o wysokich wartościach Impact Factor oraz 32 publikacji w materiałach konferencyjnych i 14 udzielonych patentów (łącznie 84 publikacji, z tego 28 po ostatnim mianowaniu). Obecna, w pełni oryginalna i bardzo spójna tematyka badawcza Kandydata dotyczy zastosowania związków fosforoorganicznych w syntezie organicznej, w szczególności chemii nowego typu fosforowych ylidów heterocyklicznych i ich wykorzystania w syntezie α -amino-kwasów - związków o dużym znaczeniu dla biologii, biochemii, farmacji i medycyny. Wyniki tych badań zostały już opublikowane w 9 artykułach oryginalnych, wzbudzając duże zainteresowanie; tematyka ta była również przedmiotem dwóch ukończonych prac doktorskich - obu finansowanych przez KBN w formie grantów promotorskich. Pełni od roku 1996 funkcję prodziekana ds. nauki Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej. W latach 1996-2000 był wiceprezesem Zarządu Oddziału Gliwickiego Polskiego Towarzystwa Chemicznego, wcześniej, przez wiele lat, był członkiem Zarządu. Od roku 2000 jest członkiem Zarządu Fundacji na rzecz Politechniki Śląskiej.

Dr hab. inż. E. TOMASIAK

(l. 61, doktorat - 1973 r., habilitacja - 1990 r.) po ukończeniu studiów na Wydziale Mechanicznym rozpoczął pracę w Katedrze Obrabiarek do Metali od roku 1963 w charakterze asystenta stażysty, a następnie asystenta, starszego asystenta i adiunkta. Jego działalność naukowa skupia się w dyscyplinie "Budowa i eksploatacja maszyn", a specjalność naukowa "Maszyny technologiczne, napędy i sterowanie hydrauliczne, nadzorowanie procesów technologicznych i układy pomiarowe". Dwukrotnie był zaproszony przez przodującą w świecie firmę MANNESMANN - REXROTH na staże nauko-

we: w latach 1985-86 - 3 miesiące i w 1988 r. - 6 miesięcy. Większość Jego prac wraz z aplikacjami dotyczy zagadnień napędów i sterowań hydraulicznych wykorzystujących techniki sterowań proporcjonalnych i zaworowych.

W latach 1993-94 był kierownikiem Studium Podyplomowego w zakresie "Napęd i sterowanie hydrauliczne i pneumatyczne"; na tym kierunku studiów prowadził zasadniczy blok tematyczny i serwisowy.

Od początku istnienia czasopisma "Sterowanie i napęd hydrauliczny", tj. od 1980 r. był członkiem Kolegium Redakcyjnego, a od roku 1994 jest członkiem Rady Programowej (od 1997 r. to czasopismo ukazuje się pod nowym tytułem "Hydraulika i Pneumatyka").

Do czasu pierwszej nominacji na stanowisko profesora Politechniki Śląskiej Kandydat opublikował 22 artykuły i był współautorem jednego skryptu. Po pierwszej nominacji opracował 21 artykułów w czasopismach krajowych, materiałach konferencyjnych krajowych i międzynarodowych oraz napisał podręcznik akademicki (złożony obecnie do druku): "Napęd i sterowanie hydrauliczne i pneumatyczne".

Opublikował łącznie 80 artykułów w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz materiałach konferencyjnych, jest współautorem 2 skryptów, a ostatnio złożył do druku podręcznik akademicki. Recenzował 4 rozprawy doktorskie i jedną habilitacyjną, wypromował jednego doktora.

Na szczególną uwagę zasługują prace nad pośrednim i bezpośrednim układem napędowym sztucznego serca. W tematyce tej powstało rozwiązanie, będące przedmiotem patentu, otworzony został przewód doktorski oraz złożony wniosek o grant. Od 1.09.2000r. pełni funkcję kierownika Katedry Przetwórstwa Materiałów Metalowych i Polimerowych.

Opinia Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej, którą przedstawił prof. J. CHOJCAN, była dla obu Kandydatów pozytywna.

W głosowaniu tajnym Senat zaopiniował wnioski pozytywnie większością głosów (R. Mazurkiewicz - 36 "tak", 1 "wstrz."; E. Tomasiak - 34 "tak", 3 "wstrz.").

■ Kolejny wniosek dotyczył pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego dra hab. Pawła SZEWCZYKA w Katedrze Zarządzania Jakością Procesów i Produktów. Zreferował go prof. J. BENDKOWSKI, a pozytywną opinię Senackiej Komisji przedstawił prof. J. CHOJCAN.

Dr hab. P. SZEWCZYK

(l. 59) jest absolwentem Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Stopień doktora nauk chemicznych uzyskał w 1971 roku na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Rada Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie nadała mu stopień doktora habilitowanego nauk chemicznych w dniu 18 kwietnia 1988 roku, zaś z dniem 1 kwietnia 1989 roku Minister Przemysłu mianował Go na stanowisko docenta w Instytucie Przemysłu Tworzyw i Farb w Gliwicach.

W latach 1965-1971 pracował w Zakładzie Naukowo-Badawczym Zakładów Chemicznych Oświęcim, kolejno jako asystent, starszy asystent i adiunkt. Od roku 1971 był adiunktem w Zakładzie Polimerów PAN w Zabrze. W roku 1980 został powołany na stanowisko zastępcy dyrektora ds. naukowo-badawczych w Instytucie Przemysłu Tworzyw i Farb w Gliwicach, gdzie pracował jako adiunkt, a następnie jako docent. W latach 1990-2000 pełnił, przez 2 kolejne 5-letnie kadencje, funkcję dyrektora tego Instytutu. Z dniem 1 grudnia 2000 roku został pracownikiem Politechniki Śląskiej na Wydziale Organizacji i Zarządzania, gdzie, w drodze konkursu, objął stanowisko adiunkta. Odbił roczny staż naukowy za granicą jako stypendysta Departamentu Stanu USA na Politechnice w Brooklynie, Nowy York (1968/69). Od lat siedemdziesiątych reprezentował stronę polską w strukturach organizacyjnych Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC) - ostatnio jako mianowany członek stowarzyszony Komisji Charakterystyki i Właściwości Polimerów. Od wielu lat jest powoływany na członka Komisji Analizy Polimerów Komitetu Chemii Analitycznej PAN oraz Sekcji Materiałów Polimerowych Komitetu Nauki o Materiałach PAN - ostatnio w kadencji 1999-2002. Przez 3 kolejne 3-letnie kadencje było członkiem Rady Głównej Jednostek Badawczo-Rozwojowych, zaś w pierwszej kadencji był jej przewodniczącym. Z ramienia środowiska jednostek badawczo-rozwojowych jest przez drugą, kolejną 4-letnią kadencję członkiem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Pełni role redakcyjne i programowe w 4 czasopismach naukowo-technicznych. Jego zainteresowania naukowe związane są z badaniem właściwości układów fizycznych zawierających polimery; w okresie ostatniej dekady koncentrują się na ocenie wpływu wyrobów tworzywowych i farb na środowisko naturalne oraz na problemy opracowywania technologii i produktów bardziej przyjaznych środowisku. Dorobek naukowy obejmuje ponad 60 publikacji oraz 7 udzielonych patentów.

Praktycznym efektem Jego ekologicznych zainteresowań było wprowadzenie do stosowania przez producentów farb znaku ekologicznego "E" zastrzeżonego w Urzędzie Patentowym.

Do Jego szczególnych osiągnięć organizacyjnych należą: poczynając od roku 1994 coroczne organizowanie w Katowicach międzynarodowych konferencji naukowo-technicznych pt. "Advances in Coatings Technology" lub "Advances of Plastics Technology"; zorganizowanie w Instytucie

Przemysłu Tworzyw i Farb laboratorium badań tworzyw i farb, które uzyskało certyfikat akredytacji PCBC; uzyskanie przez Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb uprawnień certyfikowania wyrobów tworzywowych i farb na znak bezpieczeństwa i znak jakości nadanych przez PCBC; wprowadzenie Instytutu Tworzyw i Farb do uczestnictwa w programie "Growth V Programu Ramowego Unii Europejskiej" w ramach projektu pt. Pan-European Clean Coating Technology Alliance - PECCTA; pełnienie funkcji prezesa zarządu branżowych stowarzyszeń technicznych w branżach tworzyw oraz farb.

W głosowaniu tajnym Senat pozytywnie zaopiniował wniosek większością głosów (28 "tak", 7 "wstrz.").

■ W następnym punkcie na wniosek Prorektora prof. W. ZIELIŃSKIEGO powołano w skład Senackiej Komisji ds. Dydaktyki studenta Grzegorza KWIATKA z Wydziału Górnictwa i Geologii.

■ Senat podjął uchwałę w sprawie zmiany w składzie Komisji Dyscyplinarnej i Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów.

Zgodnie z par. 97 Statutu Politechniki Śląskiej i uwzględniając wyniki wyborów dokonanych przez Radę Delegatów Studenckich, z dniem 1 października br. Senat postanowił zmienić składy tych Komisji w części dotyczącej przedstawicieli Samorządu Studenckiego i w miejsce dotychczasowych przedstawicieli powołać następujące osoby:

- do Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów
 - Robert BANDYK (RIE)
 - Piotr BAŻAK (RE)
 - Sylwia BIGOS (RG)
 - Włodzimierz BOROWIEC (RG)
 - Liliana HADUCH (ROZ)
- do Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów
 - Grzegorz DYDUCH (RG)
 - Bartłomiej GAWLAS (RAu)
 - Mateusz HOFFMANN (RIE)
 - Wojciech WAJDA (RM)
 - Angelika WIĘCKOL (RCh)

■ Po długiej i szczegółowej dyskusji Senat zatwierdził - przedstawiony przez Prorektora prof. R. SOSNOWSKIEGO i pozytywnie zaopiniowany przez Związki Zawodowe - Regulamin Wydawnictwa Politechniki Śląskiej, przy jednym głosie sprzeciwu i jednym głosie wstrzymującym się.

W dyskusji wypowiedzieli się: prof. J. KAŻMIER-CZAK, prof. J. BENDKOWSKI, mgr E. BRONKA, prof. J. SUWIŃSKI, prof. W. CHOLEWA i prof. R. SOSNOWSKI.

Dyskusja dotyczyła głównie procedury powoływania redaktora działowego. Ostatecznie przyjęto wersję zaproponowaną w projekcie, tj.: "Redaktorzy działowi reprezentujący poszczególne wydziały są powoływani przez Rektora na wniosek Dziekanów za zgodą Rad Wydziałów, lub z własnej inicjatywy Rektora, po zasięgnięciu opinii Redaktora Naczelnego".

■ **Prorektor ds. Dydaktyki przedstawił informację o dotychczasowych wynikach naboru na I rok studiów dziennych i wieczorowych.** Szczegółowe dane w tym zakresie opublikowaliśmy w poprzednim numerze Z ŻYCIA... (p. DYDAKTYKA).

■ **W sprawach bieżących i wolnych wnioskach wypowiadali się:**

● Prof. T. GLINKA - wnioskował do Administracji Centralnej o zajęcie się zbórką zużytych tonerów. Dyr. K. BANASIK wyjaśnił, że zbiórka tonerów w Administracji Centralnej jest realizowana (wystawiono kosze, dzieci z Domów Dziecka co pewien czas opróżniają je). Dyrektor zaapelował, aby na wydziałach zorganizować w podobny sposób zbiórkę tonerów, a Prorektor R. SOSNOWSKI zaproponował, aby Administracja Centralna patronowała organizacyjnie temu przedsięwzięciu.

● Dr inż. St. WALUŚ pytał o terminy wypłacania należności za godziny ponadwymiarowe. Prorektor prof. W. ZIELIŃSKI wyjaśnił, że za godziny ponadwymiarowe rozliczone do 18 lipca 50% należności zostanie wypłacone 1 sierpnia, a za godziny rozliczone po 20 sierpnia 50% należności zostanie wypłacone 1 września. Pozostałe 50% należności będzie wypłacone 30 września.

Posiedzenie zakończył Prorektor prof. R. SOSNOWSKI, życząc słonecznych i spokojnych wakacji.

■ **XXIII zwyczajne posiedzenie Senatu odbyło się 24 września br.** W porządku obrad: podjęcie uchwały w sprawie powołania recenzenta do zaopiniowania wniosku Politechniki Łódzkiej dotyczącego nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Michałowi Jabłońskiemu, przyjęcie uchwał w sprawach terminarza wyborów uzupełniających do Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich i wyłonienia kandydatów do Państwowej Komisji Akredytacyjnej, zaopiniowanie wniosku o wyrażenie zgody w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr hab. inż. Ewy Majchrzak, zaopiniowanie wniosku w sprawie

mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony dra hab. inż. Stanisława Majewskiego i dra hab. inż. Andrzeja Wawrzynka, informacja o przebiegu naboru na I rok studiów w r.ak. 2001/2002, sprawy bieżące i wolne wnioski.

W posiedzeniu uczestniczyło 36 członków Senatu i 9 zaproszonych gości.

■ **JM Rektor poinformował o piśmie Rektora Politechniki Łódzkiej dotyczącym wszczęcia postępowania w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa tej uczelni profesorowi Michałowi JABŁOŃSKIEMU.**

W porozumieniu z Dziekanem Wydziału Elektrycznego prof. B. GRZESIKIEM JM Rektor zaproponował na recenzenta tego wniosku prof. dra hab. inż. Władysława PASZKA. W głosowaniu tajnym Senat przyjął tę kandydaturę jednogłośnie.

■ **Senat podjął uchwałę (jednogłośnie) w sprawie terminarza wyborów uzupełniających do Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich.**

Zgodnie z uchwałą w okresie od 12.10. do 19.10. br. będzie można zgłaszać kandydatów z grupy asystentów do tej Komisji. Zgłoszenia będzie przyjmować Uczelniana Komisja Wyborcza w godzinach podanych w komunikacie. Zamknięcie listy kandydatów nastąpi 19.10. br., a wybór członka Komisji nastąpi na posiedzeniu Senatu w dniu 29.10. br.

■ JM Rektor zapoznał Senat z treścią pisma Ministra EN dotyczącego zmian regulacji prawnych umożliwiających stworzenie oczekiwanego przez środowisko akademickie jednolitego, ogólnopolskiego systemu akredytacji i oceny jakości kształcenia. Minister prosił o przedstawienie propozycji kandydatów do Państwowej Komisji Akredytacyjnej, wyłonionych przez Senat Uczelni. W głosowaniu jawnym Senat jednogłośnie zaakceptował kandydatów zgłoszonych przez wydziały.

Lista kandydatów do Państwowej Komisji Akredytacyjnej przedstawia się następująco:

1. prof. dr hab. inż. arch. Nina JUZWA - kier. Architektura i Urbanistyka
2. prof. dr hab. inż. Jerzy KLAMKA - Automatyka i Robotyka
3. prof. dr hab. inż. Jerzy ŚWIDER - Automatyka i Robotyka
4. dr hab. inż. Ewaryst TKACZ prof. Pol. Śl. - Elektronika i Telekomunikacja
5. dr hab. inż. Jacek SZUBER prof. Pol. Śl. - Elektronika i Telekomunikacja
6. prof. dr hab. Andrzej GRZYWAK - Informatyka

7. dr hab. inż. Kazimierz KŁOSEK prof. Pol. Śl. - Budownictwo
8. dr hab. inż. Jan THULLIE prof. Pol. Śl. - Inżynieria Chemiczna
9. dr hab. inż. Jan ZAWADIAK prof. Pol. Śl. - Technologia Chemiczna
10. prof. dr hab. inż. Marian PASKO - Elektrotechnika
11. dr hab. inż. Józef SUŁKOWSKI prof. Pol. Śl. - Górnictwo i Geologia
12. prof. dr hab. inż. Michał BODZEK - Inżynieria Środowiska
13. prof. dr hab. inż. Andrzej ZIĘBIK - Mechanika i Budowa Maszyn
14. prof. dr hab. inż. Leszek DOBRZAŃSKI - Mechanika i Budowa Maszyn
15. prof. dr hab. Zygmunt KLESZCZEWSKI - Fizyka Techniczna
16. dr hab. inż. Radosław GRZYMKOWSKI prof. Pol. Śl. - Matematyka
17. dr hab. inż. Ryszard NOWOSIELSKI prof. Pol. Śl. - Wychowanie Techniczne
18. prof. dr hab. inż. Franciszek GROSMAN - Metalurgia
19. prof. dr hab. inż. Adam HERNAS - Inżynieria Materiałowa
20. prof. dr hab. inż. Andrzej WILK - Transport
21. prof. dr hab. inż. Jan STACHOWICZ - Zarządzanie i Marketing
22. dr hab. inż. Jan DRENDA prof. Pol. Śl. - Zarządzanie i Inżynieria Produkcji
23. dr hab. inż. Danuta SZEWIECZEK prof. Pol. Śl. - Zarządzanie i Inżynieria Produkcji
24. prof. dr hab. inż. Józef BENDKOWSKI - Zarządzanie i Inżynieria Produkcji

■ **Wniosek w sprawie wyrażenia zgody na mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego w Katedrze Wytrzymałości Materiałów i Metod Komputerowych Mechaniki prof. dr hab. inż. Ewy MAJCHRZAK zreferował Dziekan prof. L. DOBRZAŃSKI.**

Prof. dr hab. inż. E. Majchrzak

(doktorat z wyróżnieniem - 1987 r., habilitacja - 1991r., tytuł profesora - 1996r.) jest absolwentką Wydziału Mat.-Fiz. Politechniki Śląskiej. Bezpośrednio po studiach podjęła pracę w Instytucie Odlewnictwa na Wydz. MT Pol.Śl., a obecnie pracuje w Katedrze Wytrzymałości Materiałów i Metod Komputerowych, w której pełni obowiązki zastępcy kierownika oraz kierownika Zakładu Metod Numerycznych w Termomechanice i Biomechanice.

Jej działalność naukowa wiąże się z wykorzystaniem metod numerycznych do obliczeń wymiany ciepła. Zajmuje się przede wszystkim

symulacją numeryczną procesów, w których występują przemiany fazowe oraz problematyką przepływu ciepła w organizmach żywych. Jest autorem książki pt. "Metoda elementów brzegowych w przepływie ciepła", współautorem książki "Numerical methods in computations in foundry processes", autorem jednej monografii oraz współautorem podręcznika akademickiego "Metody numeryczne. Podstawy teoretyczne, aspekty praktyczne i algorytmy", który doczekał się już trzech wydań. Opublikowała około 60 publikacji w czasopismach recenzowanych, w tym z listy filadelfijskiej, 55 prac było prezentowanych na kongresach i konferencjach międzynarodowych, około 50 na konferencjach międzynarodowych organizowanych w kraju i konferencjach o zasięgu krajowym. Była współwykonawcą 54 prac naukowo-badawczych. W latach 1990-2000 kierowała 4 projektami badawczymi (jeden z nich jest w toku realizacji) i była głównym wykonawcą w 6 innych grantach. Wypromowała 5 doktorów, dwie dalsze prace są na ukończeniu.

Zajęcia dydaktyczne prowadzi w Politechnice Śląskiej i Częstochowskiej, m.in. z metod numerycznych, badań operacyjnych, języków programowania, modelowania procesów cieplnych, metod komputerowych w termomechanice. W latach 1993-1996 była prodziekanem ds. studenckich na Wydz. MT Politechniki Śląskiej. Jest członkiem licznych towarzystw i organizacji naukowo-technicznych (STOP-członek i rzeczoznawca, SIMP, IABEM, PTMTiS, PTMK), członkiem-założycielem Komisji Metod Komputerowych przy CIATF, członkiem Komisji Odlewnictwa PAN, Sekcji Biomechaniki i Sekcji Metod Komputerowych przy Komitecie Mechaniki PAN, od kilku kadencji jest członkiem zespołu T11 przy KBN.

Opinia Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej była pozytywna.

Senat zaopiniował wniosek pozytywnie większością głosów (34 "tak", 1 "nie", 1 "wstrz.").

■ **Wnioski w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony:**

- **dra hab. inż. Stanisława MAJEWSKIEGO w Katedrze Inżynierii Budowlanej,**
- **dra hab. inż. Andrzeja WAWRZYŃKA w Katedrze Teorii Konstrukcji Budowlanych** zreferował Prodziekan dr inż. R. KLISZCZEWICZ.

Dr hab. inż. St. Majewski

(I.62, doktorat - 1969 r., habilitacja - 1995r.) jest pracownikiem Uczelni w Katedrze Budowy Komunalnych od 1962r., od roku 1996 na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Inżynierii Budowlanej. Jego praca habilitacyjna uzyskała nagrodę Ministra Budownictwa

i Gospodarki przestrzennej w roku 1996 oraz w tym samym roku prestiżową nagrodę PZITB im. Wacława Żeńczykowskiego. W latach 1977-1981 pełnił obowiązki prodziekana Wydziału Budownictwa ds. studiów dla pracujących, w latach 1991-1994 zastępcy dyrektora Instytutu Konstrukcji Budowlanych ds. nauki, a w latach 1996-1999 był prodziekanem ds. nauki i organizacji. W roku 1999 został wybrany na stanowisko Dziekana Wydziału Budownictwa. Efektem jego aktywności na tych stanowiskach jest między innymi udział Wydziału w finansowanym przez Komisję Europejską projekcie Tempus, który doprowadził do modernizacji systemu studiów na Wydziale i ich dostosowaniu do wzorców europejskich oraz udział w programie wymiany studentów i kadry Sokrates.

W pracy naukowej zajmuje się komputerową symulacją konstrukcji budowlanych w sprężystym i pozasprężystym zakresie pracy. Stworzył oparty na metodzie elementów skończonych unikalny w skali krajowej system komputerowy MAFEM. System ten jest stale rozwijany zarówno przez samego Autora, jak i przez skupiony wokół Niego zespół młodych pracowników naukowych. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego sprawował opiekę nad czterema przewodami doktorskimi. Trzy z nich zostały zakończone - wszystkie uzyskały wyróżnienie Rady Wydziału, a jedna nagrodę Ministra Budownictwa i Rozwoju Regionalnego oraz polską nominację do nagrody IABSE (Międzynarodowego Stowarzyszenia Mostów i Konstrukcji Inżynierskich). Jest autorem około 80 publikacji naukowych, z czego 35 po habilitacji. Zaawansowane są Jego prace nad monografią na temat mechaniki betonu konstrukcyjnego. Równoległe z pracą na Uczelni zawsze utrzymywał ścisły kontakt z praktyką inżynierską pracując w biurach projektów i w nadzorze budowlanym. Posiada uprawnienia budowlane w pełnym zakresie obejmującym projektowanie i wykonawstwo obiektów budowlanych, uprawnienia rzeczoznawcy PZITB w zakresie specjalności "Technika i technologia konstrukcji betonowych" oraz uprawnienia rzeczoznawcy budowlanego w specjalności konstrukcyjno-budowlanej z listy wojewody katowickiego. Jest autorem projektów konstrukcji wielu obiektów, w tym trzech kościołów w Świętochłowicach-Piaśnikach, Jaworznie i w Katowicach oraz autorem kilku programów wspomagających projektowanie konstrukcji budowlanych, które były wykorzystywane w kilkudziesięciu jednostkach projektowych. Przez dwie kadencje pełnił obowiązki przewodniczącego Komisji Nauki przy Głównym Oddziale PZITB oraz przewodniczącego Kapituły Medalu imienia Prof. Kaufmana. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych w Mechanice oraz International Association of Computational Methods.

Dr hab. inż. A. Wawrzynek

(I. 48, doktorat - 1981 r., habilitacja - 1994 r.) jest pracownikiem Politechniki Śląskiej od roku 1977, od roku 1995 pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Jego działalność naukowa koncentruje się ostatnio wokół zastosowania metod numerycznych (na podstawie rozwiązania odwrotnych zagadnień przepływu ciepła), a w szczególności metody elementów skończonych oraz metody R-funkcji, do analizy zjawisk transportu ciepła w elementach konstrukcji budowlanych, analizy dynamiki budowli (wstrząsów parasejsmicznych) oraz analizy procesów topnienia i krzepnięcia metali i stopów. W dorobku naukowym ma 60 publikacji i wystąpień konferencyjnych, w tym 23 po habilitacji, a wśród tych ostatnich - 6 publikacji w czasopiśmie zagranicznych lub krajowych o zasięgu międzynarodowym, 2 publikacje krajowe, 8 referatów na konferencjach międzynarodowych (m.in. w Brazylii, Japonii, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii), 6 referatów na konferencjach krajowych. Kierował dwoma grantami KBN, wypromował jednego doktora nauk technicznych i sprawuje opiekę naukową nad dwoma doktorantami z otwartymi przewodami doktorskimi. Na szczególną uwagę zasługuje podjęcie przez Kandydata międzynarodowej współpracy naukowej, zainicjowanej w ramach Programu Tempus, kontynuowanej w Programie Sokrates/Erasmus, która doprowadziła do otwarcia wspólnego z partnerami zagranicznymi projektu KBN i wspólnych publikacji. Prowadzi zajęcia na trzech Wydziałach: Matematyczno-Fizycznym, Architektury i Budownictwa. Za swoją pracę dydaktyczną był nagradzany nagrodami rektorskimi. Jest również współautorem skryptu dla studentów Wydziału Mechanicznego Technologicznego.

W latach 1995-1997 pełnił funkcję zastępcy kierownika Katedry Mechaniki Teoretycznej, w latach 1995-1998 funkcję prodziekana ds. studenckich, a od 1 września 1997r. jest kierownikiem Katedry Teorii Konstrukcji Budowlanych. Od roku 1999/2000 jest członkiem Senatu Politechniki Śląskiej.

Pozytywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej przedstawił jej przewodniczący prof. J. CHOJCAN; w dyskusji z głosem popierającym wystąpił prof. L. DOBRZAŃSKI.

Obydwa wnioski Senat zaopiniował pozytywnie (St. Majewski - 36 "tak", 0 "nie", 0 "wstrz."; A. Wawrzynek - 33 "tak", 0 "nie", 3 "wstrz.").

■ W następnym punkcie Prorektor prof. W. ZIELIŃSKI zreferował wyniki naboru na I rok studiów w r.ak. 2001/2002.

Na studia dzienne spośród 11 024 kandydatów przyjęto 8 018; po rezygnacjach - wg stanu na dzień 21.09.br. - pozostało 6 677 osób. Na studia wieczorowe przyjęto 2 336 osób.

W Uczelni od nowego roku akademickiego studiuje ok. 31 000 studentów. Szczegółowe informacje dotyczące wyników naboru na Politechnikę Śląską podano w rubryce DYDAKTYKA. JM Rektor podziękował wszystkim za zaangażowanie podczas rekrutacji oraz zaapelował do Dziekanów prowadzących kierunki studiów poza Gliwicami, aby terminy inauguracji roku akademickiego umożliwiły obecność Rektora lub Prorektora. W dyskusji dr L. BLACHA sprostował błąd, który znalazł się w liczbie kandydatów przyjętych na kierunek Transport.

■ W sprawach bieżących i wolnych wnioskach wypowiadali się:

● Dyrektor mgr inż. W. WYDRYCHIEWICZ omówił zakres modernizacji Sali Senatu. Prace rozpoczęto przed rokiem (remont centralnego ogrzewania i wymiana okien), w roku bieżącym wyremontowano podłogę i zainstalowano urządzenia audiowizualne. Źródłem sfinansowania urządzeń audiowizualnych jest przekazana w 1999 r. darowizna firmy CENTROZAP SA z Katowic. Remont podłogi wykonała firma, w drodze przetargu, za kwotę 50 000 zł. W przyszłym roku, jeśli pozwolą na to możliwości finansowe, planuje się wykonanie nowego stołu do Sali Senatu.

● Prorektor prof. W. ZIELIŃSKI poinformował o rozporządzeniu Ministra EN w sprawie warunków, jakim powinna odpowiadać uczelnia, aby utworzyć i prowadzić kierunek studiów (materiały zostały przekazane wydziałom). Prorektor zwrócił szczególną uwagę na par. 6 tego rozporządzenia, w którym określono, że: "... stosunek liczby zatrudnionych nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem doktora habilitowanego do liczby studentów na danym kierunku studiów, nie może być mniejszy niż:

- dla kierunku studiów matematyczno-fizyczno-chemicznego i przyrodniczego 1:60,
- dla kierunków technicznych 1:90,
- dla kierunków ekonomicznych 1:80".

Według danych na dzień 31 grudnia 2000r. stosunek liczby studentów ogółem do liczby samodzielnych pracowników nauki na poszczególnych wydziałach przedstawia się następująco (w nawiasach podano stosunek liczby studentów studiów dziennych do liczby samodzielnych pracowników):

RAr	-	72,69	(61,77)
RAu	-	116,55	(83,10)
RB	-	129,28	(85,11)
RCh	-	35,37	(34,67)
RE	-	68,03	(49,15)
RG	-	80,07	(48,55)

RIE	-	100,45	(73,93)
RMF	-	55,00	(43,76)
RMT	-	109,76	(98,00)
RM	-	73,74	(51,03)
ROZ	-	120,58	(67,27)

● Prorektor prof. J. CHOJCAN poinformował, że w formularzu GUS, który jest podstawą do naliczania algorytmu dla uczelni wyższych, nastąpiła w dziale nauczycieli akademickich istotna zmiana, polegająca na wprowadzeniu rubryki "w tym mianowani". Zmiana ta polega na tym, że doktorzy habilitowani i doktorzy mianowani będą liczeni przed wejściem w wiek emerytalny, natomiast grupa profesorów będzie liczona do chwili ukończenia 70 roku życia. Problem ten jest istotny z finansowego punktu widzenia, bowiem w przyszłym roku w algorytmie nie zostaną przyznane środki dla ok. 50 osób z Uczelni.

● Prorektor prof. W. ZIELIŃSKI poinformował o wyjeździe wraz z prof. A. Nowakiem (RIE) do Turynu na konwencję, która dotyczyła strategii rozwoju firmy FIAT AVIO. Po wysoko ocenionej ubiegłorocznej prezentacji polskich uczelni, FIAT AVIO chce utworzyć sieć uniwersytetów, które będą rozwiązywać konkretne problemy z zakresu energetyki i mechaniki. Tematy do współpracy badawczej będą przekazane w niedługim czasie. Prorektor wyraził nadzieję, że oferta będzie przyjęta w Uczelni z zainteresowaniem. Prorektor poinformował również o prośbie Ministra EN dotyczącej stworzenia możliwości studentom wzięcia udziału w spisie powszechnym, który zaplanowano w przyszłym roku, w okresie od 21.05. do 8.06.

● JM Rektor prof. B. POCHOPIEŃ i Prorektor prof. W. ZIELIŃSKI zaapelowali do Dziekanów o zwiększenie zainteresowania stypendiami Ministra EN. W bieżącym roku spośród 17 wniosków Ministerstwo przyznało stypendia 15 studentom. W sprawie zgłaszania wniosków o stypendia MEN głos zabrał prof. R. GRZYMKOWSKI (wyjaśnił, że problem zbyt małej liczby wniosków nie wynika z niedopatrzenia, lecz z organizacji roku akademickiego - w czasie składania wniosków studenci mają jeszcze sesję egzaminacyjną).

● JM Rektor zapoznał Senat z terminarzem zwyczajnych posiedzeń Senatu w r.ak. 2001/2002.

● Prorektor prof. J. CHOJCAN poinformował o kosztach podwyżek płac dla pracowników od 1 stycznia 2001r. (szczegóły przekazano na piśmie Dziekanom i Kierownikom jednostek). Prorektor poinformował następnie o organizowanych w Uczelni Mistrzostwach Politechnik

(maj) i Akademickich Mistrzostwach Polski w grach zespołowych (sierpień). W grach zespołowych wystąpiły 3 drużyny z naszej Uczelni: siatkówki mężczyzn, koszykówki mężczyzn i tenisa stołowego. Drużyna siatkarzy zajęła I miejsce, tenisiści - II miejsce, koszykarze - III miejsce. Prorektor przekazał zdobyty puchar i dyplom dla AZS Politechniki Śląskiej JM Rektorowi oraz podziękował Kierownictwu Ośrodka Sportu za sprawne zorganizowanie imprez, a trenerom dr. K. CZAPLI (siatkówka), mgr W. STASIAKOWI (koszykówka), P. JEZIKOWI (tenis stołowy) za przygotowanie drużyn. JM Rektor pogratulował zwycięstw i przekazał zdobyte trofea Dyrektorowi Ośrodka Sportu, doktorowi K. CZAPLI.

Na zakończenie posiedzenia JM Rektor zaprosił na uroczystą INAUGURACJĘ ROKU AKADEMICKIEGO.

KRONIKA REKTORSKA

■ W dniu 11 lipca br. w Gmachu Sejmu RP w Warszawie odbyło się spotkanie z Ministrem Edukacji Narodowej oraz Ministrami nadzorującymi szkołę wyższe.

Spotkanie poświęcone było problemom szkolnictwa wyższego, a w szczególności związane z uchwaleniem przez Sejm RP ustawy zmieniającej stan prawny w zakresie szkolnictwa wyższego.

W spotkaniu wziął udział Premier Rządu RP prof. Jerzy Buzek. Politechnikę Śląską reprezentował Prorektor ds. Nauki Remigiusz SOSNOWSKI.

■ W dniu 16 lipca br. w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów odbyło się spotkanie rektorów wyższych uczelni na temat "Edukacja dla rozwoju. Gospodarka oparta na wiedzy", z udziałem premiera Jerzego Buzka. Dyskusja dotyczyła opracowania założeń Rządowego Programu Rozwoju Gospodarki Opartej na Wiedzy w Polsce. Ze strony Politechniki Śląskiej w spotkaniu wziął udział Prorektor W. ZIELIŃSKI.

■ W dniu 18 lipca br. Prorektor W. ZIELIŃSKI wziął udział w uroczystości wręczenia nagród dzieciom pracowników spółek Fiata w Polsce za dobre wyniki w nauce w roku szkolnym 2000/2001, która odbyła się w Bielsku-Białej z udziałem kierownictwa Fiat SA z Turynu. Wśród wyróżnionych było 16 absolwentów Politechniki Śląskiej.

■ W dniu 19 lipca br. w siedzibie Regionalnej Izby Przemysłowo Handlowej w Gliwicach od-

było się spotkanie poświęcone inicjatywie utworzenia Gliwickiego Centrum Transferu Technologii. W trakcie spotkania przedyskutowano koncepcje organizacyjno-finansowe Centrum Transferu Technologii. W kolejnym punkcie dyskutowano nad zleceniem dla Wydziału Organizacji i Zarządzania projektu badawczego pt. "Badanie podaży i popytu na produkty i usługi wysokich technologii w celu założenia Centrum Transferu w Gliwicach".

Politechnikę Śląską reprezentował Prorektor ds. Nauki Remigiusz SOSNOWSKI oraz prof. Jan KAŻMIERCZAK (ROZ).

■ W dniu 14 sierpnia br. JM Rektor B. POCHOPIEŃ uczestniczył w uroczystych obchodach Święta Wojska Polskiego, które odbyły się w Gliwicach na terenie jednostki 23 Brygady Obrony Terytorialnej.

■ JM Rektor B. POCHOPIEŃ wraz z Rektorami zrzeszonymi w KRASP zostali przyjęci w dniu 30 sierpnia 2001 r. na audiencji prywatnej w Castel Gandolfo przez Jego Świątobliwość Ojca Świętego Jana Pawła II.

■ W dniu 10 września br. Prorektor W. ZIELIŃSKI w imieniu JM Rektora uczestniczył w otwarciu XLIV Zjazdu Naukowego PTChem i SITChem zorganizowanego w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Miłym akcentem było wyróżnienie prof. dr. hab. inż. Mariana TANIIEWSKIEGO, pracownika naszej Uczelni Medalem Ignacego Mościckiego za jego wkład w rozwój technologii chemicznej.

■ Po tragicznych wydarzeniach, które wstrząsnęły światem w dniu 11 września 2001r., Rektor B. POCHOPIEŃ przesłał depezę kondolencyjną na ręce ambasadora Stanów Zjednoczonych Ameryki Christophera Hilla, jak również kierownictwa amerykańskich uczelni i ośrodków naukowo-badawczych, z którymi Politechnika Śląska współpracuje.

■ JM Rektor B. POCHOPIEŃ i Kwestor mgr Krystyna PRĘDA w dniu 17 września 2001 r. podpisali umowę o współpracy pomiędzy Politechniką Śląską a Instytutem Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu. Ze strony Instytutu umowę podpisali Dyrektor prof. Jerzy A. SOKAL i Zastępca Dyrektora Instytutu ds. Ekonomiczno-Administracyjnych mgr Janina WUCZYŃSKA.

■ W dniu 19 września 2001r. odbyło się w Rybniku posiedzenie Kapituły Nagrody "Czarny Diament", w którym uczestniczył JM Rektor B. POCHOPIEŃ.

■ W dniu 19 września br. na zaproszenie organizatorów Prorektor W. ZIELIŃSKI wraz z prof. A. NOWAKIEM (RIE) uczestniczyli w Turynie w Konwencji Fiat-Avio poświęconej strategii rozwoju tego przedsiębiorstwa na najbliższe lata. Należy podkreślić, że w związku z planami budowy laboratorium badawczego Fiat-Avio oraz innych inwestycji w Polsce, władze przedsiębiorstwa są bardzo zainteresowane współpracą z niektórymi polskimi politechnikami, w tym z Politechniką Śląską.

■ W dniu 24 września 2001r. rektorzy Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, Politechniki Śląskiej i Uniwersytetu Śląskiego podpisali "Porozumienie w sprawie wdrożenia systemu zdalnej edukacji oraz współdziałania w jego funkcjonowaniu i rozwoju". Celem porozumienia jest umożliwienie - we współpracy z przedstawicielami innych jednostek naukowych, naukowo-dydaktycznych, podmiotów gospodarczych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego - powszechniejszego dostę-

pu do edukacji wyższej absolwentom szkół średnich, poszerzenie oferty edukacyjnej, a osobom czynnym zawodowo lub poszukującym pracy możliwości doksztalcania oraz ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych i umiejętności. Zakres porozumienia obejmuje:

- wspólne starania o środki finansowe na stworzenie, funkcjonowanie i rozwój systemu zdalnej edukacji w zakresie szkolnictwa wyższego,
- współdziałanie w zakresie funkcjonowania systemu zdalnej edukacji poprzez wymianę doświadczeń i usług edukacyjnych, wspólne inicjatywy z zachowaniem i poszanowaniem specyficznych potrzeb wynikających z odrębności poszczególnych uczelni,
- tworzenie wspólnej bazy danych o programach edukacyjnych i przedmiotach zdalnie nauczanych.

Przed podpisaniem porozumienia prof. Konrad WOJCIECHOWSKI z Politechniki Śląskiej i prof. Stanisław JUSZCZYK z Uniwersytetu Śląskiego zaprezentowali w obecności przedstawicieli zainteresowanych samorządów terytorialnych główne idee programu.

PISMO REGIONALNEJ KONFERENCJI REKTORÓW UCZELNI AKADEMICKICH DO MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

W dniu 30 sierpnia 2001r., z upoważnienia rektorów uczelni wyższych zrzeszonych w Regionalnej Konferencji Rektorów Uczelni Akademickich, jej Prezydent prof. Tadeusz Sławek przesłał do Ministra Edukacji Narodowej prof. Edmunda Wittbrodta pismo następującej treści:

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

Przed kilku tygodniami rektorów wyższych uczelni poruszyła informacja o stanowisku zajęтым przez przedstawicieli Ministra Finansów na spotkaniu Dyrektorów Administracyjnych i Kwestorów, zorganizowanym przez MEN w dniu 9 lipca 2001r. w Warszawie. Informacje wówczas przekazane budzą głęboki niepokój osób odpowiedzialnych za losy uczelni i jasno wskazują na konieczność zajęcia przez resort edukacji i finansów wyraźnego stanowiska wobec kilku niezwykle istotnych zagadnień. Brak jednoznacznej wykładni lub niespójność obowiązującego prawa w zakresie zasad gospodarki finansowej uczelni, a zarazem nierzadko zaskakująca interpretacja niektórych ustaw przez Ministerstwo Finansów, powinna skłonić resort do zdecydowanych działań w celu uniknięcia dezorganizacji życia uczelni. Działania te powinny naszym zdaniem polegać na uzyskaniu wyraźnego stanowiska Ministerstwa Finansów w następujących kwestiach:

1. Problem odpowiedzialności za wybór i stosowanie zasad wynikających z ustawy o zamówieniach publicznych

Zgodnie z interpretacją przedstawioną przez Ministerstwo Finansów, kwestor - z chwilą podpisania umowy - w pełni odpowiada za ewentualne naruszenie zasad, formy lub trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych. Oznaczało by to, iż kwestor de facto i de iure odpowiada "za wszystko", gdy tymczasem brak jest podstawy prawnej do kreślenia tak daleko posuniętego zakresu odpowiedzialności kwestora. Z drugiej zaś strony, tak wysokie wymagania tylko wobec jednego urzędnika mogłyby prowadzić do paraliżującej ostrożności wstrzymującej wszelkie działania.

2. Niemożność wydatkowania środków przed wprowadzeniem zmian w planie rzeczowo-finansowym

Jedynie dla osób nie zapoznanych z praktycznym funkcjonowaniem uczelni sprawa ta może wydać się jasna. Wiadomo jednak, że uchwalenie planu uczelni na dany rok kalendarzowy (a tym

bardziej jego zmian) nie jest możliwe wcześniej niż z początkiem maja. Nie jest to związane tylko z zazwyczaj późnym uchwaleniem budżetu państw, lecz także z przygotowaniem sprawozdania finansowego za rok ubiegły, przesyłaniem niezbędnych danych na wydziały w celu przygotowania planów rzeczowo-finansowych jednostek, a następnie opracowaniem planu całej uczelni. Stąd też, w ślad za zarządzeniem Rektora, poszczególne jednostki mogą wydawać w pierwszych kwartałach środki nie większe niż czwarta część przyznanego w roku poprzednim budżetu jednostki. Należy wyraźnie podkreślić, że z racji wymogów ustawy o zamówieniach publicznych, jeszcze przed uchwaleniem budżetu uczelni, za zgodą Senatu, uruchamiane zostają procedury przetargowe na niektóre przedsięwzięcia tak, by ze względów technologicznych lub czasowych, odpowiednie tytuły inwestycyjne lub remontowe mogły być zrealizowane. Niezwykle sztywne podejście Ministerstwa Finansów do sposobu wydawania środków na zasadzie "najpierw plan lub jego zmiana, a dopiero potem wydatek", przeczy zarówno idei planowania, jak i autonomii uczelni. Uchwalenie rodzaju "prowizorium budżetowego" uczelni w grudniu niczego nie rozwiąże, gdyż jego założenia nie będą odbiegały od mechanizmów wypracowanych do tej pory. Nie usprawni to więc zarządzania uczelnią, za to przysporzy procedur administracyjnych, tak często krytykowanych przez środowiska akademickie.

3. Naruszenie dyscypliny finansów z powodu niedochodzenia należności od studentów, którzy nie zapłacili czesnego albo nie uiszcili go w terminie lub zostało im umorzone przez Dziekana

Przede wszystkim należy zauważyć, iż to Dziekan, w oparciu o Ustawę o szkolnictwie wyższym, posiada prawa umarzania czesnego w całości lub w części.

O ile podzielamy pogląd Ministerstwa o konsekwentnym egzekwowaniu wszystkich obowiązków studenta, w tym obowiązku uiszczania wszelkich opłat, to rozpatrywanie tej kwestii w płaszczyźnie "naruszenia dyscypliny finansów" jest jedynie przerzuceniem odpowiedzialności na pracowników administracyjnych i - co trudno zrozumieć - zwolnieniem z odpowiedzialności samych studentów. Dochodzenie należności w sądach jest w obecnym stanie prawa niejednokrotnie bardziej kosztowne niż wysokość umorzonej kwoty. Trzeba też podkreślić, iż umorzenia zwykle motywowane są trudnymi sytuacjami losowymi ubiegającymi się o nie osób, zatem rygorystyczne odrzucenie możliwości ich stosowania jest w istotnym sensie działaniem aspołecznym.

4. Naruszenie dyscypliny finansów z powodu umorzenia stypendiów doktoranckich w części lub w całości

W świetle Ustawy o stopniach i tytułach naukowych umarzanie stypendiów tego rodzaju jest możliwe. Sądzimy, że poruszanie tej kwestii na spotkaniu w kontekście naruszenia dyscypliny finansów nie było konieczne i wywołało rodzaj niepożądanego "szumu informacyjnego".

5. Naruszenie dyscypliny finansów z powodu dokonywania lokat na rachunkach bankowych

Ta szczególnie bulwersująca kwestia była już przedmiotem wyraźnie sprecyzowanego stanowiska KRASP. W tym miejscu ponownie wnosimy do Ministerstwa Finansów o ustosunkowanie się do niej. Musi budzić zdziwienie fakt, że kwestia lokat zostaje podniesiona przez Ministerstwo Finansów w sytuacji, w której państwo z roku na rok uszczupla środki dotacyjne na działalność dydaktyczną i naukową, a dotacja MEN w wielu przypadkach stanowi już mniej niż połowę wszystkich środków potrzebnych do funkcjonowania uczelni. Liczba studentów stale wzrasta, rozwijane są nowe kierunki kształcenia; dzieje się to dzięki wielkiemu wysiłkowi uczelni prowadzących skrupulatną gospodarkę finansową i pozyskujących środki spoza resortu. Traktowanie lokat na rachunkach bankowych jako naruszenia dyscypliny finansowej może być uznane za przejaw nieskutecznej i niewłaściwej metody stosowania przez resort finansów polityki zakazów, przy jednoczesnym braku określenia pozytywnego sposobu rozwiązania problemu niedofinansowania szkół wyższych.

Rektorzy akademickich szkół wyższych województw śląskiego i opolskiego dzielają opinię Dyrektorów Administracyjnych i Kwestorów, iż dotychczas obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów z 17 sierpnia 1991r. w sprawie zasad gospodarki finansowej uczelni jest w wielu miejscach sprzeczne z innymi aktami prawnymi, takimi jak Ustawa o rachunkowości i Ustawa o finansach publicznych. Sytuacja ta powoduje niepożądane zamieszanie i nerwowość w procesie podejmowania w uczelniach decyzji finansowych i powinna stać się przedmiotem zainteresowania resortu. Rektorzy wnoszą do Pana Ministra o pilne zainicjowanie prac nad nowelizacją przedmiotowego rozporządzenia w duchu sprzyjającym samodzielności i samorządności szkół wyższych.

TYTUŁ NAUKOWY STOPNIE I STANOWISKA

■ Tytuł profesora

Z dniem 20 sierpnia 2001 roku tytuł naukowy profesora nauk technicznych uzyskał **prof. dr hab. inż. Marian PASKO (RE)**.

■ Stanowisko profesora nadzwyczajnego

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Śląskiej na okres od 15.07.2001 r. do 14.07.2006 r. **dra hab. inż. Pawła SZEWCZYKA (ROZ)**.

■ Habilitacje

Stopień doktora habilitowanego uzyskali:

- **dr hab. inż. Bożena SKOŁUD** (ur. 18.12.1962 r. w Mikołowie) z Wydziału Mechanicznego Technologicznego, w zakresie budowy i eksploatacji maszyn - systemów zintegrowanego zarządzania przepływem produkcji; uchwała RMT - 22.11.2000 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 24.09.2001 r.
- **dr hab. inż. Wiesław CHLADEK** (ur. 3.05.1948 r. w Mikołowie) z Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu, w zakresie inżynierii materiałowej; uchwała RM - 15.05.2001 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 24.09.2001 r.

■ Doktoraty

Stopień doktora nauk technicznych uzyskali:

- **dr inż. Krzysztof GROMYSZ** (ur. 24.03.1971 r. w Rybniku) z Katedry Konstrukcji Budowlanych Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej - "Analiza przyczepnościowych połączeń zbrojenia w żelbetowych elementach zginanych", promotor - prof. dr hab. inż. Włodzimierz Starosolski, RB - 4.07.2001 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Sławomir KCIUK** (ur. 11.06.1971 r. w Wadowicach) z Katedry Mechaniki Stosowanej Pol.Śl.; temat pracy doktorskiej - "Modelowanie oddziaływań elektromechanicznych w układzie napędowym

wyciągu górniczego", promotor - dr hab. inż. Dagmara Tejszerska prof. nzw. w Pol. Śl., RMT - 4.07.2001 r.

- **dr inż. Krzysztof PSIUK** (ur. 2.07.1969 r. w Zabrze) z Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn Pol.Śl.; temat pracy doktorskiej - "Obiektowe modele procesu propagacji stanów w układach maszyn", promotor - prof. dr hab. inż. Wojciech Cholewa, RMT - 18.07.2001 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Krzysztof GASKA** (ur. 5.08.1967 r. w Zabrze) z Katedry Technologii i Urządzeń Zagospodarowania Odpadów; temat pracy doktorskiej - "Analiza systemów gospodarki odpadami medycznymi", promotor - prof. dr hab. inż. Janusz Wandrasz, RIE - 24.09.2001 r.
- **dr inż. Dariusz MUSIOŁ** (ur. 7.02.1971 r. w Chorzowie) z Instytutu Eksploatacji Złóż Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej - "Optymalizacja ilości powietrza w restrykturyzowanych kopalniach węgla kamiennego", promotor - dr hab. inż. Józef Sułkowski prof. nzw. w Pol. Śl., RG - 25.09.2001 r.
- **dr inż. Jacek SUCHOŃ** SUCHOŃ (ur. 8.04.1963 r. w Gliwicach) z Katedry Odlewnictwa Pol. Śl.; temat pracy doktorskiej - "Wpływ procesów krystalizacji na strukturę walców żeliwnych", promotor - prof. dr hab. Stanisław Jura, RMT - 26.09.2001 r.

Stopień doktora nauk chemicznych uzyskali:

- **dr inż. Mirosława GRYMEL** (ur. 15.02.1971 r. w Rybniku) z Instytutu Chemii i Technologii Organicznej; temat pracy doktorskiej - "Otrzymywanie i właściwości estrów N-acylo- α -trifenylofosfonio- α -aminokwasów oraz ich wykorzystanie w syntezie α -aminokwasów", promotor - dr hab. inż. Roman Mazurkiewicz prof. nzw. w Pol. Śl., RCh - 12.07.2001 r., z wyróżnieniem
- **dr inż. Mariola SIWY** (ur. 27.06.1970 r. w Świętochłowicach) z Centrum Chemii Polimerów PAN w Zabrze; temat pracy doktorskiej - "Badania nad właściwościami substytucji nukleofilowej funkcyjnych ligandów makrocyclicznych, typu chlorofosfazeno-koronandów, oraz nad strukturą i właściwościami otrzymanych produktów", promotor - doc. dr hab. inż. Krystyna Brandt, RCh - 12.07.2001 r.

Gratulacje

DOKTORAT HONORIS CAUSA Politechniki Wrocławskiej dla profesora Andrzeja Wiszniewskiego

Senat Politechniki Wrocławskiej na posiedzeniu w dniu 5 lipca 2001 r. podjął uchwałę o nadaniu tytułu doktora honoris causa Politechniki Wrocławskiej ministrowi nauki prof. Andrzejowi WISZNIEWSKIEMU, przewodniczącemu Komitetu Badań Naukowych w uznaniu jego zasług w dziedzinie nauki i techniki, jego najwyższych kwalifikacji naukowych i wielkich zasług dla Politechniki Wrocławskiej oraz aktywnej działalności w nawiązywaniu współpracy i przyjaźni Polski z wieloma światowymi ośrodkami naukowymi - jak czytamy w tekście uchwały.

Uroczysta promocja odbyła się 5 października 2001 r. podczas inauguracji roku akademickiego w Politechnice Wrocławskiej.

Profesor Andrzej Wiszniewski jest specjalistą w zakresie automatyki elektroenergetycznej, absolwentem Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej. W 1972 roku otrzymał tytuł profesora i był wówczas najmłodszym profesorem w kraju. W 1981 roku został prorektorem Politechniki Wrocławskiej; usunięty ze stanowiska w stanie wojennym. W 1990 r. wybrany został rektorem Politechniki Wrocławskiej i pełnił tę funkcję przez dwie kadencje, do roku 1996. Przez dwa lata pełnił funkcję przewodniczącego Kolegium Rektorów Wyższych Uczelni Wrocławia i Opola. Jest autorem ponad 130 publikacji naukowych i 5 książek wydanych w Polsce, RFN i USA. Członek wielu krajowych i międzynarodowych organizacji naukowych. Jest doktorem honoris causa Central Connecticut State University i Politechniki Lwowskiej. W 1996 r. uhonorowany został doroczną nagrodą miasta Wrocławia, a w 1997 roku nagrodą Kolegium Rektorów Wrocławia i Opola za integrację środowiska akademickiego.

Od września 1980 roku w "Solidarności". W stanie wojennym internowany. Działal w opozycji, był autorem artykułów w prasie drugiego obiegu. Wygłaszał wykłady i prelekcje na tematy społeczne i niepodległościowe, za co został wyróżniony nagrodą POLKUL (1987).

*Rzecznik prasowy
Komitetu Badań Naukowych
dr Tadeusz Zaleski*

TRZECI TYTUŁ HONOROWY PROFESORA B. DRZEŹLI

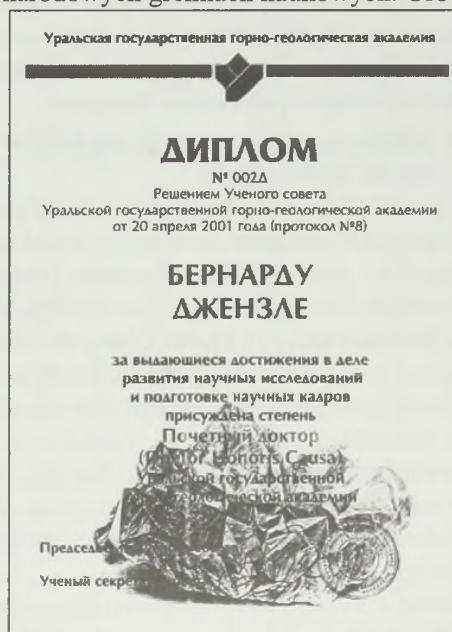

Uchwałą Senatu Uralskiej Akademii Górniczo-Hutniczej w Jekatierinburgu (Rosja, Swierdłowska Obłast') z dnia 20 kwietnia br. przyznano prof. dr hab. inż. Bernardowi DRZEŹLI tytuł paczotnowo doktora (doktora honoris causa). W szczegółowym uzasadnieniu tego wyróżnienia wymieniono m.in. liczne i ważne osiągnięcia naukowe Laureata oraz jego działalność organizacyjną w międzynarodowych gremiach naukowych. Uroczystość wręczenia dyplomu paczotnowo doktora odbyła się w dniu 20 czerwca 2001 r. Laureat wygłosił przy tej okazji wykład podsumowujący jego działalność naukową oraz stan nauk górniczych i procesy restrykturyzacyjne w górnictwie polskim.

Tytuł nadany prof. B. Drzeźli jest jego trzecim tytułem honorowym. Poprzednie dwa były nadane przez:

- Uniwersytet w Petrosani, Rumunia - 6.09.1999 r. (tytuł: Doctor Honoris Causa),
- China University of Mining and Technology w Xuzhou - 10.04.2000 r. (tytuł: Honorary Professor).

Z okazji nadania tego wyróżnienia Instytut Eksploatacji Złóż zorganizował w dniu 12 września br. uroczyste seminarium naukowe, podczas którego Laureat wygłosił referat nt. "Niekłóre aspekty sejsmiczności indukowanej przez górnictwo".

PS: 23 września 2001 roku prof. dr hab. inż. Bernard DRZEŹLA został wybrany na Senatora RP z listy SLD-UP w Okręgu Rybnickim.

Gratulacje

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

■ Nagrody Prezesa Rady Ministrów

W ósmej edycji Nagród Prezesa Rady Ministrów za rok 2000 nagrody za wybitne krajowe osiągnięcia naukowo-techniczne otrzymali m.in. prof. dr hab. inż. Jerzy TOMECZEK i dr inż. Bogusław GARDON z Politechniki Śląskiej

■ Medal im. Mościckiego

Prof. dr hab. inż. Marian TANIEWSKI został uhonorowany przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Chemicznego Medalem im. Mościckiego za prace z zakresu technologii chemicznej. Wręczenie Medalu odbyło się 10 września br. w trakcie uroczystego otwarcia Zjazdu Polskiego Towarzystwa i Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego w Katowicach.

■ Nominacja profesora na stanowisko dyrektora

Decyzją Ministra Gospodarki prof. dr hab. inż. Stanisław TKACZYK powołany został na stanowisko dyrektora Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Opakowań w Warszawie.

■ Międzynarodowy sukces studentów Wydziału Architektury

Z ponad 400 nadesłanych prac aż trzy projekty gliwickich autorów znalazły się wśród nagrodzonych i wyróżnionych: **Bartosza Haducha, Dariusza Szczygielskiego** oraz wspólna, **Rafała Stefanowskiego i Piotra Ciury**. Architektoniczna wizja Bartosza Haducha, której konsultantem i pomysłodawcą był utytułowany gliwicki architekt, Andrzej Duda, wykładowca Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej, została oceniona najwyżej i zdobyła I nagrodę. Warto podkreślić, że studenci gliwickiej uczelni byli jedynymi polskimi laureatami.

Obiekt w swojej funkcji usługowej zdecydowanie odbiega od typowej ambasady zamkniętej płotem

i strzeżonej przez policję. Tutaj część biurowa jest najmniej ważna. Każdy może przyjść, zwiedzić, a przy okazji nauczyć się Europy. Jury, złożone z awangardowych europejskich architektów, doceniło także niezwykle walory graficzne projektu, odbiegające swoją oryginalnością i brawurą od typowych prezentacji konkursowych.

Konkurs zorganizowany był pod auspicjami Ministerstwa Kultury UE.

O sukcesie naszych studentów pisały "Nowiny Gliwickie" (nr 28 z dnia 12.07.2001 r.)

■ Konkurs Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej

Podsekretarz Stanu Jan Friedberg z Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej przesłał pismo do JM Rektora w którym czytamy: *Upzejmie informuję, że inicjatywa dotycząca ustanowienia nagrody Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej dla najlepszej pracy habilitacyjnej, doktoranckiej, magisterskiej, inżynierskiej i szkół średnich z dziedziny "TRANSPORT" - w 2001 roku, uzyskała akceptację.*

Na ręce Pana Rektora składamy podziękowanie dla Politechniki Śląskiej za podjętą inicjatywę ustanowienia nagrody, przeprowadzenia II-giej edycji konkursu oraz zorganizowanie uroczystego wręczenia nagród Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w ubiegłym roku. Wyrażamy przekonanie, że ze względu na bardzo dobrą organizację konkursu w latach ubiegłych, III edycja konkursu mogłaby być zorganizowana na zasadach ustalonych w 2000 roku. Jednocześnie prosimy, aby funkcję koordynatora III edycji konkursu pełnił Pan Profesor Marek Sitarz z Instytutu Transportu.

MTiGM wygospodaruje środki na sfinansowanie zakupu nagród rzeczowych.

DYDAKTYKA

Liczba przyjętych na studia dzienne w roku akademickim 2001/2002
(wg danych z dnia 21 września 2001 r.)

Wydz.	Kierunek studiów lub makrokierunek	Limit ogólny	Liczba		
			kandydatów	przyjętych	przyjętych po rezygnacjach
RAr	Architektura i Urbanistyka	120	537	137	130
RAu	Automatyka i Robotyka	200	156	235	202
	- dwustopniowe studia magisterskie	70	8	89	58
	- studia inżynierskie - CKI Rybnik				
	Elektronika i Telekomunikacja	220	597	255	227
	- dwustopniowe studia magisterskie	70	80	115	90
	- studia inżynierskie - CKI Rybnik				
	Informatyka	200	651	238	225
	- dwustopniowe studia magisterskie	70	53	98	84
	- studia inżynierskie - CKI Rybnik	90	169	110	95
	Makrokierunek (Aut. i Rob., Elektronika i Tel., Informat.)				
RB	Budownictwo	240	633	274	237
	- dwustopniowe studia magisterskie				
	- studia inżynierskie - CKI Rybnik				
	• (specj.: Inżynieria miejska)	60	67	60	59
	• (specj.: Budowlano-architektoniczna)	60	168	73	72
RCh	Inżynieria Chemiczna i Procesowa	120	89	84	63
	Technologia Chemiczna	300	253	240	187
	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	120	69	81	60
RE	Elektrotechnika	240	133	284	201
	- studia magisterskie	120	87	169	127
	- dwustopniowe studia magisterskie				
	- studia inżynierskie				
	• CKI Rybnik	70	72	86	68
	Elektronika i Telekomunikacja (dwustop. stud. magisterskie)	180	641	301	194
RG	Górnictwo i Geologia	330	363	288	272
	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	120	208	133	109
RIE	Inżynieria i Ochrona Środowiska	300	489	314	261
	- dwustopniowe studia magisterskie	70	87	70	64
	- energetyka komunalna - (dwustop. stud. magisterskie CKI Rybnik)				
	Mechanika i Budowa Maszyn	300	142	248	212
	- dwustopniowe studia magisterskie				
RMF	Elektronika i Telekomunikacja (st.inżynierskie)	60	23	58	64
	Fizyka Techniczna	60	19	13	-
	Matematyka	300	344	318	277
RMT	Automatyka i Robotyka	330	516	337	250
	- dwustopniowe studia magisterskie	90	74	93	91
	- studia inżynierskie - Dąbrowa Górnicza				
	Mechanika i Budowa Maszyn	330	190	321	274
	- dwustopniowe studia magisterskie				
	- studia inżynierskie				
	• CKI Rybnik	100	62	78	77
	• Dąbrowa Górnicza	90	105	122	110
	Wychowanie Techniczne	210	83	271	245
	- dwustopniowe studia magisterskie	90	29	96	96
	- studia inżynierskie - Dąbrowa Górnicza				
Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	330	543	309	254	
- dwustopniowe studia magisterskie	90	267	98	97	
- studia inżynierskie - Dąbrowa Górnicza					
RM	Inżynieria Materiałowa	120	157	167	152
	- studia magisterskie				
	Metalurgia	100	73	78	73
	- studia magisterskie				
	Transport	200	337	251	238
	- studia magisterskie	80	121	105	90
	- studia inżynierskie - Tychy				
	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	150	268	198	174
- studia magisterskie	60	70	54	53	
• Bytom					
ROZ	Socjologia (studia licencjackie - Zabrze)	90	664	288	225
	Zarządzanie i Marketing	180	393	191	150
	- studia magisterskie (Zabrze)	90	234	148	97
	- studia magisterskie (Katowice)	60	105	71	65
	- studia inżynierskie (Rybnik)	60	78	59	58
	- studia inżynierskie (Tarnowskie Góry-Repty)				
	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	180	287	184	162
	- studia magisterskie (Zabrze)	90	230	128	108
	- studia magisterskie (Katowice)				
OGÓŁEM		7.210	11.024	8.018	6.777

Liczba przyjętych na studia wieczorowe w roku akademickim 2001/2002 (wg danych z dnia 21 września 2001 r.)

Wydz.	Kierunek studiów lub makrokierunek	Limit ogólny	Liczba		
			kandydatów	przyjętych	przyjętych po rezygnacjach
RAr	Architektura i Urbanistyka	90	40	75	75
RAu	Automatyka i Robotyka	100	17	27	27
	Elektronika i Telekomunikacja	180	88	110	101
	Informatyka - Gliwice - Żory	150 60	200 78	241 83	241 83
RB	Budownictwo - Gliwice	150	262	227	187
	- Rybnik (specj. Inżynieria Miejska)	90	191	160	122
	- Żory	60	24	24	15
RCh	Technologia Chemiczna	100	2	-	-
RE	Elektrotechnika - Gliwice	180	42	47	39
	- CKI Rybnik	70	55	62	59
RG	Górnictwo i Geologia - Gliwice	170	133	153	153
	- Rybnik	100	151	120	114
	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	60	44	55	55
RIE	Inżynieria i Ochrona Środowiska	150	92	126	110
	Mechanika i Budowa Maszyn	150	36	47	41
RMF	Matematyka	120	9	23	23
RMT	Automatyka i Robotyka - Gliwice	120	26	52	43
	- Dąbrowa Górnicza	45	18	-	-
	Mechanika i Budowa Maszyn - Gliwice	120	30	54	53
	- Dąbrowa Górnicza	45	20	65	62
	Wychowanie Techniczne - Gliwice	120	7	-	-
	- Dąbrowa Górnicza	45	8	-	-
	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji - Gliwice	120	36	65	60
	- Dąbrowa Górnicza	45	33	66	63
RM	Inżynieria Materiałowa	100	14	17	14
	Metalurgia	100	9	9	7
	Transport - Katowice	200	102	122	90
	- Tychy	80	45	48	48
	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji - Katowice	100	41	50	48
	- Bytom	60	7	7	7
ROZ	Zarządzanie i Marketing - Zabrze	120	140	157	138
	- Katowice	60	61	68	66
	- Rybnik	60	94	94	83
	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji - Zabrze	120	66	68	64
	- Katowice	60	40	49	45
	OGÓLEM	3.700	2.261	2.571	2.336

ORGANIZACJA

W miesiącach lipiec-wrzesień 2001 roku ukazały się następujące wewnętrzne akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

■ Zarządzenia

- Nr 30/2000/2001 z dnia 9 lipca 2001 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Wydawnictwa Politechniki Śląskiej
- Nr 31/2000/2001 z dnia 19 lipca 2001 roku w sprawie wprowadzenia zmiany w strukturze organizacyjnej Wydziału Matematyczno-Fizycznego
- Nr 32/2000/2001 z dnia 19 lipca 2001 roku w sprawie wprowadzenia zmian w strukturze

organizacyjnej Wydziału Mechanicznego Technologicznego

- Nr 33/2000/2001 z dnia 10 sierpnia 2001 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Straży Akademickiej.

■ Pisma okólne

- Nr 20/2000/2001 z dnia 10 lipca 2001 roku w sprawie wyboru przedstawicieli studentów do Senatu oraz do Senackiej Komisji ds. Dydaktyki - na kadencję 2001-2002
- Nr 21/2000/2001 z dnia 10 lipca 2001 roku w sprawie wyboru przedstawicieli studentów do Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów i Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów

- Nr 22/2000/2001 z dnia 13 lipca 2001 roku w sprawie odpłatności za miejsce, pokój lub segment w Domach Asystenta Politechniki Śląskiej od 1 sierpnia 2001 roku
- Nr 23/2000/2001 z dnia 10 sierpnia 2001 roku w sprawie funkcjonowania w Politechnice Śląskiej Straży Akademickiej.

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

■ Wyjazdy, przyjazdy

• Lipiec

W lipcu br. Dział Współpracy z Zagranicą zarejestrował 79 wyjazdów zagranicznych do 18 następujących krajów: Niemcy (16 osób), Czechy (12), USA (6), Grecja (5), Turcja (5), Portugalia (4), Ukraina (4), Austria (3), Finlandia (3), Hiszpania (3), Irlandia (3), Litwa (3), Włochy (3), Francja (2), Holandia (2), Rumunia (2), Wielka Brytania (2), Bułgaria (1).

Cele wyjazdów: konsultacje i wykłady - 33, konferencje - 29, staże, kursy i studia - 11, wymiana - 2, praca - 2, inne powody - 2.

W miesiącu tym do Uczelni przybyło 9 gości zagranicznych z: Czech (3), Ukrainy (3), Rosji (2) i Rumunii (1).

• Sierpień

W sierpniu odnotowano 76 wyjazdów do 19 następujących krajów: Finlandia (13), Słowacja (10), Niemcy (9), Czechy (8), Norwegia (7), Austria (5), Dania (4), USA (3), Włochy (3), Grecja (2), Węgry (2), Hiszpania (1), Holandia (1), Kanada (1), Łotwa (1), Szwecja (1), Ukraina (1), Wielka Brytania (1), Wyspy Kanaryjskie (1).

Cele wyjazdów: konferencje - 55, konsultacje i wykłady - 15, staże, kursy i studia - 5, inne powody 1.

Do Uczelni przybyło w tym okresie 6 osób z Czech (5) i Wielkiej Brytanii (1).

• Wrzesień

Był to miesiąc rekordowy pod względem liczby wyjazdów zagranicznych. 203 osoby udały się do 27 następujących krajów: Czechy (46), Niemcy (33), Ukraina (19), Słowacja (16), Włochy (14), Francja (13), Austria (10), Hiszpania (7), Wielka Brytania (6), Finlandia (5), Portugalia (5), Litwa (4), Chorwacja (3), Dania (3), Irlandia (3), Słowenia (2), Szwecja (2), USA (2), Węgry (2), Belgia (1), Bułgaria (1), Chiny (1), Holandia (1), Izrael (1), Kirgistan (1), Peru (1), Rumunia (1).

Cele wyjazdów: konferencje - 144, konsultacje i wykłady - 28, staże, kursy i studia - 19, wymiana - 7, inne powody - 5.

W miesiącu tym do Uczelni przybyło 9 osób z: Czech (3), Niemiec (3), Danii (1), Francji (1) i Wielkiej Brytanii (1).

■ Wizyta

prof. Marty Wanielisty z USA

W dniach 30-31.05.2001 r. Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki gościł dziekana Wydziału Technicznego i Nauk Komputerowych Uniwersytetu Orlando (Floryda), prof. Marty Wanielistę. W wyniku wcześniejszych przygotowań poczynionych przez prof. Ryszarda Białeckiego, stypendystę Fundacji Filbright, dziekan RIE prof. Ryszard Wilk oraz prof. Marty Wanielista podpisali porozumienie o wspólnej organizacji studiów doktoranckich, o zasadach wymiany doktorantów oraz współznanawaniu doktoratów. W dniach 01-03.10.2001 r. odbyło się w Niedzicy spotkanie grupy profesorów z Orlando oraz Wydziałów Politechniki Śląskiej: Inżynierii Środowiska i Energetyki, Elektrycznego, Automatyki, Informatyki i Elektroniki oraz Mechanicznego Technologicznego, celem wyselekcjonowania tematyki wspólnych badań.

Ryszard Wilk

Z ŻYCIA CKI

● W lipcu br. w Centrum Kształcenia Inżynierów gościli studenci Wydziału Architektury. Pod kierunkiem Wojciecha SŁODOWEGO wykonali szkice zabytkowych obiektów miasta Rybnika. Obrazy będą przekazane na ręce władz miasta dla społeczności Rybnika.

● Intensywne prace budowlane prowadzone były na terenie kampusu przy ul. Rudzkiej 13. W dniu 26.09. br. odbył się odbiór adaptowanego budynku - Laboratorium Nowoczesnych Technologii Przemysłowych, który z nowym rokiem akademickim zostanie przekazany w użytkowanie naszej Uczelni. Laboratorium służyć będzie przede wszystkim Wydziałowi RIE - specjalności "Energetyka komunalna".

● Kolejny wniosek aplikacyjny przygotowany przez władze miasta, Fundację Ekologiczną "EKOTERM-SILESIA" i pracowników naszej Uczelni dotyczący realizacji w obszarze kampusu Centrum Upowszechniania Technologii Informatycznych uzyskał aprobatę Unii Europejskiej. Dzięki uzyskanym środkom finansowym przekazanych przez Unię, miasto Rybnik oraz Fundację podjęte zostaną prace modernizacyjne kolejnego obiektu przy ul. Rudzkiej 13. Zakończenie prac przewiduje się w czerwcu

roku 2002. Trwają prace nad przygotowaniem wniosku aplikacyjnego dotyczącego pozyskania środków unijnych na sprzęt i programy informatyczne dla tego obiektu. Pod kierunkiem Prorektora prof. Jana CHOJCANA odbywają się robocze spotkania z udziałem przedstawicieli Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki, Centrum Komputerowego, Centrum Kształcenia Inżynierów oraz Fundacji Ekologicznej "EKOTERM-SILESIA", na których dyskutowane są tematy dotyczące przedmiotowego wniosku.

● W dniu 19.09. br. w Boguszowicach k/Rybnika odbyło się posiedzenie Kapituły "Czarnego Diamentu", które prowadził wiceminister gospodarki - Tadeusz DONOČIK. W posiedzeniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele władz samorządowych Rybnika i okolicznych miast, a także przedstawiciele naszej Uczelni w osobach: Rektora prof. Bolesława POCHOPIENIA i Dyrektora CKI doc. Szczepana WYRY.

● Z nowym rokiem akademickim 2001/2002 działalność w CKI rozpoczęły dwa kolejne Wydziały Uczelni - mianowicie Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki i Wydział Mechaniczny Technologiczny. W związku z tym, skład Rady Centrum został poszerzony o dziekanów tych Wydziałów - prof. St. KOZIELSKIEGO i prof. L. DOBRZAŃSKIEGO. Aktualnie już 7 wydziałów Uczelni reprezentowanych jest w CKI w Rybniku.

LETNI KURS NAUKOWY

W trakcie wakacji, jak co roku, miasteczko studenckie nieco pustoszeje. Nie słyhać w nim gwaru codzienności, ale też nie zamiera zupełnie. Przede wszystkim od kilku lat nie pozwalają na to studenci z Silesia BEST, którzy na dwa tygodnie zapraszają gości z całej Europy. W lipcu po raz piąty na Politechnice Śląskiej odbył się Letni Kurs Naukowy. Jego uczestnikami było 23 studentów z różnych europejskich uczelni technicznych.

Dwa tygodnie to dużo czasu, jeśli spojrzymy z punktu widzenia organizatora, który ma zapewnić mieszkanie, posiłki, zajęcia dydaktyczne i rozrywki kulturalne dla swoich gości. Ale też jest to niewiele czasu, zważywszy na wspólną zabawę, okazję do szlifowania angielskiego i zwiedzanie okolic.

W tym roku dydaktyczna część kursu dotyczyła problematyki zarządzania w XXI wieku. Wykłady przeprowadzili pracownicy Wydziału Organizacji i Zarządzania. Studenci mieli też oka-

zję uczestniczyć w treningach przeprowadzonych przez pracowników firm Leliwa Telecom i Communication Partners. Odpowiedzią na wyzwanie przyszłości, jakim jest wielokulturowość organizacji, jest przygotowanie do pracy w wielonarodowościowym środowisku. Tego w trakcie kursu z pewnością nie zabrakło. Tradycyjny wieczór międzynarodowy pozwala poznać elementy innych kultur. Wspólna praca przy rozwiązywaniu zadań, zarówno tych bardziej, jak i mniej poważnych, uczy zrozumienia i tolerancji. Integracja studentów pozwoliła im stworzyć jedną grupę.

Warto również zauważyć jaką promocją dla miasta i Uczelni jest kurs. Jego otwarcia dokonują corocznie Włodarze Uczelni i miasta w Sali Rajców gliwickiego Ratusza. W tym roku również uczestników przywitali patroni kursu: Prorektor ds. Dydaktyki prof. dr hab. inż. W. Zieliński i Przewodniczący Rady Miejskiej Z. Goliżewski oraz Prodziekan ds. Nauki i Organizacji Wydziału Organizacji i Zarządzania prof. dr hab. inż. J. Kaźmierczak. Nie zabrakło też przedstawicieli lokalnych mediów, którzy wspierają promocję kursu na ziemi śląskiej. Summer Course nie jest bowiem imprezą zamkniętą. Do udziału w zajęciach dydaktycznych zapraszani są wszyscy chętni, a informacje można znaleźć na plakatach rozwieszonych w całej Uczelni. Dzięki gościnności Dziekana Wydziału Elektrycznego prof. dr hab. inż. Grzesika, zajęcia dydaktyczne odbywały się w sali wykładowej tegoż Wydziału, która mogła pomieścić wielu słuchaczy. Zrozumienie wykładów prowadzonych w języku angielskim nie sprawiało kłopotów studentom naszej Uczelni. Wprost przeciwnie, chęć sprawdzenia własnych umiejętności językowych sprawiła, iż tym chętniej uczestniczyli w tego typu zajęciach, często również po to, aby przygotować się do wykładów, w jakich będą uczestniczyć podczas wyjazdów na stypendia zagraniczne.

Uczestnicy Letniego Kursu Naukowego

Na koniec warto dodać, że przygotowanie kursu wymagało ogromnego nakładu pracy ze strony członków Silesia BEST. Oddali mnóstwo swego czasu, umiejętności i zapału. Z pewnością doskonałą nagrodą była dla nich satysfakcja, jaką dał im tak wspaniale zorganizowany

Summer Course "Management in XXI century".

Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji tegorocznego Letniego Kursu Naukowego.

Liliana Haduch

Koordynator Summer Course 2001

AKADEMIA INŻYNIERSKA W POLSCE (AIP) ACADEMY OF ENGINEERING IN POLAND

AIP została prawnie powołana 24 stycznia 1992 roku na podstawie ustawy o stowarzyszeniach w Polsce. Po pięciu latach swej działalności uzyskała wyniki wymagane od Akademii do międzynarodowej Rady Akademii Inżynierii i Nauk Technicznych (CAETS - Council of Academies of Engineering and Technical Sciences). W czerwcu 1998 roku członkowie CAETS wybrali Akademię Inżynierską w Polsce do swojego grona.

Obecnie CAETS zrzesza następujące Akademie Inżynierii i Nauk Technicznych:

1. National Academy of Engineering of Argentine (NAE/ARG)
2. Australian Academy of Technological Sciences and Engineering (ATSE)
3. Belgian Royal Academy Council of Applied Sciences - (R. BACAS)
4. Canadian Academy of Engineering - (CAE/CAN)
5. Chinese Academy of Engineering - (CAE/China)
6. Engineering Academy of Czech Republic - (EACR)
7. Danish Academy of Technical Sciences - (ATV)
8. Finnish Academies of Technology - (FACTE)
9. Council for Applications of the Academy of Sciences - (CADAS)
10. Hungarian Academy of Engineering - (MMA)
11. Indian National Academy of Engineering - (INAE)
12. The Engineering Academy of Japan - (EAJ)
13. Mexican Academies of Engineering - (MAE)
14. Netherlands Society of Technological Sciences and Engineering - (NFTW)
15. Norwegian Academy of Technological Sciences - (NTVE)
16. Academy of Engineering in Poland - (AEP)
17. Spanish Academy of Engineering - (AIE)
18. Royal Swedish Academy of Engineering Sciences - (IVA)
19. Swiss Academy of Engineering Sciences - (SATV)
20. Ukrainian Academy of Engineering Sciences - (UAES)
21. The Royal Academy of Engineering (RAEng)
22. National Academy of Engineering US (NAE/US).

Powstanie i rozwój Akademii Inżynierskiej w Polsce stanowi wejście w etap upodobania struktur organizacyjnych w dziedzinie inżynierii naukowo-technicznej i przedsiębiorczej w Europie i świecie.

Akademia Inżynierska w Polsce stawia sobie za zadania udział w rozwijaniu i upowszechnianiu osiągnięć w zakresie twórczej działalności naukowo-technicznej, profesjonalnego doradztwa, współpracy międzynarodowej i promowania polskich osiągnięć i ich twórców. "Problemy Maszyn Roboczych" jest czasopismem, regularnie wydawanym przez AIP. W końcu 2000 roku AIP liczył 190 członków, w tym dwóch honorowych i trzech zagranicznych.

W dniu 18 czerwca 2001 r. XV Zgromadzenie Ogólne wybrało Komitet Wykonawczy na najbliższe dwa lata w składzie:

prof. Bogdan Ney - prezes,
prof. Andrzej Zieliński - prezes elekt,
prof. Józef Wojnarowski - wiceprezes,
prof. Janusz Dyduch - sekretarz generalny,
dr Andrzej Kumor - skarbnik,

Członkowie: prof. Jan Kaczmarek, prof. Stanisław Kwiatkowski, prof. Bogdan Marciniak, dr Wojciech Nawrot, mgr Kazimierz Wawrzyniak.

Ponadto XV Zgromadzenie Ogólne wybrało Radę do Spraw Członkostwa i Komisję Rewizyjną.

Józef Wojnarowski

ISA - THE INSTRUMENTATION, SYSTEMS AND AUTOMATION SOCIETY

Międzynarodowe Stowarzyszenie Pomiarowców i Automatyków, znane jako Instrument Systems and Automation Society (ISA), zachęcone powstaniem Sekcji Studenckiej ISA przy Politechnice Śląskiej, zdecydowało się zorganizować ISA Knowledge Center, czyli ośrodek wiedzy technicznej ISA przy naszej Uczelni. Ośrodek jest sponsorowany przez ISA oraz Project Management Ltd. Jego założeniem jest umożliwienie spotkań przedstawicieli nauki i przemysłu oraz studentów i ułatwienie wymiany wiedzy teoretycznej z praktyczną. W tym celu Studencka Sekcja ISA przy Politechnice Śląskiej będzie mogła z książek i materiałów szkoleniowych, publikowanych przez organizację, wybrać co roku pewną liczbę pozycji, która następnie zostanie przekazana do naszej biblioteki. Nadeszła już pierwsza przesyłka, w której znajdują się:

- C.L. Albert, D. A. Coggan (eds.), *Fundamentals of Industrial Control*
- K. Astrom, T. Hagglund, *PID Controllers: Theory, Design, and Tuning, 2nd Edition*
- G. Borden Jr, P.G. Friedmann (eds.), *Control Valves*
- A.B. Corripio, *Design and Application of Proces Control Systems*
- A.B. Corripio, *Tuning of Industrial Control Systems 2nd Edition*
- P.G. Friedmann, T.P. Stoltenberg (eds.), *Continuous Process Control*
- L.D. Goettsche (ed.), *Maintenance of Instruments & Systems*
- S.M. Herb, *Networks for Plant Automation*
- S.M. Herb, *Applying Distributed Control of Processes*
- C.L. Mamzic (ed.), *Statistical Process Control*
- P.W. Murrill, *Fundamentals of Process Control Theory, 3rd Edition*
- A.E. Nisenfeld (ed.), *Batch Control*
- R.E. Sherman, L.J. Rhodes (eds.), *Analytical Instrumentation*
- D.W. Spitzer (ed.), *Flow Measurement*
- L.M. Thompson, *Industrial Data Communications: Fundamentals and Applications - 2nd Edition*
- *Standards Library for Measurement and Control (CD-ROM)*

Siedzibą administracji ISA jest Raleigh w Północnej Karolinie. ISA zrzesza około 50 000 członków, z tego 80% z USA, 10% z Kanady i 10% z reszty świata. ISA to dostęp do najnowszych technologii stosowanych w zakresie pomiarów i automatyki. W skład ISA wchodzi również ISA Management Division - 1500-osobowa grupa członków ISA zainteresowanych zarządzaniem projektami i ludźmi związanymi z zagadnieniami pomiarów i automatyki a również najnowszymi zagadnieniami kierownictwa technicznego, w szczególności praktycznym, uproszczonym podejściem do spraw zarządzania.

Opiekunem Sekcji Studenckiej ISA przy Politechnice Śląskiej jest dr inż. Jarosław Śmieja (tel. 2372750, e-mail: jsmieja@ia.polsl.gliwice.pl)

Więcej informacji na temat organizacji ISA można uzyskać pod następującymi adresami:

- <http://www.isa.w.interia.pl> - strona Studenckiej Sekcji ISA przy Politechnice Śląskiej
- <http://www.isa.org> - główna strona ISA
- <http://read-out.net/isaeur> - strona Europejskiego Dystryktu ISA
- http://www.aanet.ru/isa/isa_st.shtml - strona sekcji rosyjskiej

Jarosław Śmieja

STOWARZYSZENIE RZECZNIKÓW PATENTOWYCH

● W dniu 28 sierpnia 2001 r. Zarząd Śląskiego Stowarzyszenia Rzeczników Patentowych w Katowicach zorganizował seminarium szkoleniowe dla rzeczników patentowych w związku z wejściem w życie (22 sierpnia br.) ustawy z dnia 30.06.2001 r. Prawo Własności Przemysłowej oraz ustawy z dnia 1 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych.

Omówione zostały nowe regulacje w zasadach ochrony własności przemysłowej w Polsce oraz nowe zasady wykonywania zawodu rzecznika patentowego.

● Krajowa Rada Rzeczników Patentowych w dniach 14-15 września 2001 r. zwołała w Warszawie III Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych.

Na zjeździe wysłuchano sprawozdań z dotychczasowej działalności Rady i dokonano wyboru Prezesa Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.

wych oraz członków Krajowej Rady na nadchodzącą kadencję.

Wytyczone na zjeździe zasady i kierunki mają szczególne znaczenie dla pełnego i sprawnego wdrożenia oraz stosowania w praktyce nowej ustawy Prawo Własności Przemysłowej i ustawy o rzecznikach patentowych.

Urszula Ziółkowska

FUNDUSZE PHARE NA ADAPTACJĘ BUDYNKU DLA WYDZIAŁU ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA

Opracowany przez władze samorządowe Zabrza przy współdziałaniu Rektora B. POCHOPIENIA i Dziekana J. BENDKOWSKIEGO projekt dotyczący adaptacji budynku przy ul. Roosevelta w Zabrzu do celów dydaktycznych, przeznaczonego dla Wydziału Organizacji i Zarządzania, został rozpatrzony pozytywnie. W "Nowinach Zabrzeńskich" (nr 31 z dnia 9.08.2001 r.) napisano na ten temat:

"Ponad 350 tysięcy euro (ok. 1,3 mln zł) dostanie Zabrze z unijnego funduszu Dotacji Lokalnych Programu Phare, Inicjatywa II. Jest to dotacja celowa na przystosowanie do celów dydaktycznych Politechniki Śląskiej obiektu przy ul. Roosevelta. Zgodę na przyznanie dotacji wyraziło Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce.

W najbliższym miesiącu zostanie podpisana umowa o dotacji, później rozpoczną się procedury przetargowe na wykonawstwo - mówi Wioletta Skrzypczyńska z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. PARP zarządza programami unijnymi.

Zabrzeński projekt został bardzo wysoko oceniony. "Pragniemy pogratulować bardzo dobre przygotowania projektu, czego potwierdzeniem jest fakt, że jest on jednym z dwóch zatwierdzonych przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, bez konieczności dostarczania dodatkowych wyjaśnień" - napisano do prezydenta Zabrza z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Adaptacja budynku ma zakończyć się, jak zapisano w projekcie, w sierpniu 2002 roku. W budynku będzie mieścić się nowoczesna, klimatyzowana sala audiowizualna, o powierzchni prawie 410 m². Pomieści 375 osób. Aulę tę specjalnie przesuwane ściany będą dzielić w razie potrzeby na 4 mniejsze pomieszczenia. Powstaną tam również 3 sale ćwiczeń, każda o powierzchni niemal 100 m². Będą 4 pokoje dla pracowników naukowych oraz bufet studencki.

Miasto chce przekazać Uczelni jeszcze dwa budynki po dawnych koszarach wojskowych, w dwóch już uczą się studenci Wydziału Organizacji i Zarządzania.

Pieniądze z funduszu europejskiego to około 44% wartości inwestycji. Resztę - 34% daje miasto, a 22% pochodzić będzie z budżetu państwa".

OGÓLNOPOLSKIE BADANIE "MŁODY NAUKOWIEC - EWALUACJA PROGRAMU STYPENDIÓW KRAJOWYCH FUNDACJI NA RZECZ NAUKI POLSKIEJ"

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej we współpracy ze Szkołą Główną Handlową prowadzi badania socjologiczne pod wymienioną wyżej nazwą.

Główne cele tego badania są następujące:

- 1) ocena efektów realizowanego przez Fundację Nauki Polskiej od 10 lat krajowego programu stypendialnego,
- 2) ukazanie możliwości rozwojowych młodej kadry naukowej w świetle jej własnej opinii,
- 3) upowszechnienie wiedzy o programach stypendialnych Fundacji.

Badanie jest adresowane do pracowników nauki w wieku od 24 do 39 lat, zatrudnionych w Polskiej Akademii Nauk, szkołach wyższych i instytutach naukowo-badawczych.

Ogólnie, badanie zmierza do ustalenia danych o rozwoju naukowym respondentów, którzy dotychczas korzystali ze stypendium FNP (931 osób), jak i tych, którzy z niego nie korzystali oraz ich opinii o funkcjonowaniu krajowego programu stypendialnego i jego skuteczności w kształtowaniu kadry naukowej w Polsce. W szczególności badanie zmierza do ustalenia, między innymi danych dotyczących:

1. przebiegu dotychczasowych karier zawodowych młodych pracowników nauki,
2. osiągnięć badawczych i dydaktycznych młodej kadry (zdobywanie stopni naukowych i publikacje),
3. przyczyn szybszego lub wolniejszego rozwoju naukowego,
4. warunków rozwoju młodej kadry istniejących w miejscach pracy,
5. opinii uczestników badania o warunkach rozwoju młodej kadry.

Stąd wynika, że badanie dostarczy również pewnych wniosków służących realizacji polityki rozwoju kadr naukowych, które mogą podejmować zarówno nowe wyzwania badawcze, jak i sprostać potrzebom praktyki.

To skłoniło Fundację na Rzecz Nauki Polskiej do podjęcia realizacji badania, które - jak się oczekuje - dzięki zainteresowaniu badaną problematyką - może dostarczyć argumentów dotyczących zmian w programie stypendiów krajowych Fundacji oraz zmian w polityce kreowania kadr naukowych poszczególnych instytucji. Zapraszamy do udziału w naszym badaniu ankietowym nie tylko stypendystów Fundacji, lecz także kandydatów, którzy składali wnioski w konkursie oraz jak najliczniejsze grono młodych pracowników naukowych (od 24 do 39 lat) ze szkół wyższych, ośrodków PAN i jednostek badawczo-rozwojowych.

Ze względu na wagę naukową tego badania i jego znaczenie dla przyszłej działalności Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej oraz polityki rozwoju kadr w instytucjach naukowych, bardzo zachęcamy do udziału w badaniu poprzez wypełnienie ankiety.

Badanie jest prowadzone **za pomocą Internetu; ankietę zamieszczoną pod adresem: <http://www.fnp.org.pl/ankieta>** można wypełnić zarówno on-line, jak również po skopiowaniu na swój komputer. Na życzenie osób zainteresowanych kwestionariusz w formie wydruku może być przesłany także zwykłą pocztą **za pomocą ankiety wysyłanej pocztą** na adresy korespondencyjne laureatów konkursu stypendialnego oraz osób, które uczestniczyły w konkursie, ale nie otrzymały stypendium.

KONFERENCJE

■ Międzynarodowa Konferencja Dydaktyczna Zespołu Germanistów

4 września br. odbyła się w Studium Języków Obcych Politechniki Śląskiej Międzynarodowa Konferencja Dydaktyczna zorganizowana przez Zespół Germanistów. Jej tematem były "Multimedia w glottodydaktyce". Reprezentantka gospodarzy, pani mgr Grażyna Kubarska wystąpiła z wykładem zatytułowanym "Multimedia w nauczaniu języka obcego", w którym przedstawiła m.in.:

- zastosowanie nowoczesnych multimedialnych programów do nauczania języka niemieckiego jako (audiowizualnej) pomocy dydaktycznej,
- możliwości formatowania tekstu przy pomocy programów pakietu Microsoft Office (Word) - tworzenia pomocy naukowych typu plansze, testy, foliogramy, tabele, wykresy itp.,
- wykorzystanie Internetu na zajęciach językowych w trzech aspektach: temat zajęć, pomoc dydaktyczna - środek/narzędzie do przeprowadzenia zajęć, pomoc służąca nauczycielowi do przygotowania się do zajęć,
- stosowanie poczty elektronicznej (e-mail) oraz "chat"-u jako formy szybkiego komunikowania się uczniów z grup uczących się języka

obcego z ludźmi posługującymi się danym językiem na całym świecie,

- prezentacje tworzone w programie Power Point stanowiące doskonałe wzbogacenie zajęć o różnej tematyce, np. wiedza o danym kraju, literatura, muzyka, gramatyka, leksyka.
- Prezentacja pani Kubarskiej, tegorocznej absolwentki Studium Podyplomowego w zakresie "Język niemiecki-multimedia-kultura. Nowe horyzonty dydaktyki w Wyższej Szkole Lingwistycznej w Częstochowie", została bardzo żywo przyjęta przez audytorium, o czym świadczy również fakt zaproszenia autorki z wykładem gościnnym na Międzynarodowe Warsztaty Germanistów, organizowane przez Sprachenzentrum (Ośrodek Językowy) istniejący przy Otto-von-Guericke-Universitaet w Magdeburgu. Z referatami wystąpili także zaproszeni goście z tejże partnerskiej uczelni magdeburskiej. Pani Karin Kliese przedstawiła referat na bazie filmów video pt. "Mein erster Tag in Deutschland. Erste Eindruecke. Studierende aus aller Welt berichten." Temat referatu pani Petry Koch brzmiał "Multimedia - Selbstlernprogramm Deutsch-Autonom." Pani Koch zademonstrowała także fragmenty trzeciego już z kolei CD-ROM-u do nauki języka niemieckiego (będącego aktualnie w stadium opracowań), przygotowywanego we współpracy m.in. z naszymi germanistkami panią mgr Waltraudą Samełko i panią mgr Ireną Szlezinger.

Irena Szlezinger

VI KONFERENCJA DZIEKANÓW WYDZIAŁÓW INŻYNIERII ŚRODOWISKA

W dniach 23-25.05.2001 r. odbyła się VI Konferencja Dziekanów Wydziałów Inżynierii Środowiska polskich uczelni technicznych w ośrodku szkoleniowo-wypoczynkowym Politechniki Śląskiej "CIS" w Szczyrku. W spotkaniu brali udział dziekani i prodziekani 14 wydziałów oraz zaproszeni goście; razem 38 osób. W konferencji brał także udział Prorektor ds. Dydaktyki Politechniki Śląskiej prof. Wojciech Zieliński.

Celem spotkania była dyskusja oraz uzgodnienie stanowisk w następujących sprawach:

- akredytacja i kategoryzacja wydziałów,
- rola i miejsce dyscypliny naukowej "inżynieria środowiska" w strukturach KBN,
- minima programowe dla studiów dziennych i wieczorowych,
- problemy kosztochłonności studiów na kierunku Inżynieria Środowiska.

Podjęto uchwałę o wystąpieniu z wnioskiem do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego poprzez Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podnie-

sienia współczynnika kosztochłonności studiów do poziomu 3 dla kierunku Inżynieria Środowiska. Pogoda była znakomita, nastroje były również doskonałe. W wolnym czasie zwiedzono elektrownię pompowo-szczytową Porąbka-Żar.

Uczestnicy Konferencji Dziekanów Wydziałów Inżynierii Środowiska

Wszyscy uczestnicy wyrażali się z wielkim uznaniem o wspaniałości ośrodka szkoleniowo-wypoczynkowego "CIS".

Organizatorem i gospodarzem spotkania był Dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej prof. Ryszard Wilk, który został wybrany przewodniczącym Konferencji Dziekanów Wydziałów Inżynierii Środowiska na najbliższą kadencję. Nieocenioną pomoc w organizowaniu wykazały pani prof. Jolanta Bohdziewicz - prodziekan Wydziału oraz mgr inż. Maria Pacek - dyrektor administracyjny Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki.

Ryszard Wilk

Z PRAC KBN

■ Posiedzenie Komitetu

20 września 2001 roku odbyło się pierwsze po wakacyjnej przerwie posiedzenie Komitetu Badań Naukowych. Obradom przewodniczył prof. Andrzej Wiszniewski - minister nauki, przewodniczący Komitetu.

Komitet zapoznał się z informacją min. Małgorzaty Kozłowskiej dotyczącą realizacji budżetu działu 730-Nauka w roku bieżącym. Wobec znanej trudnej sytuacji budżetu roku 2001 należy liczyć się z koniecznością ograniczeń wydatków będących w dyspozycji Ministra Nauki. Według wstępnych informacji Ministra Finansów ograniczenie dla części 28-Nauka może osiągnąć około 213 000 000 zł. Przyjęto założenie, że osłoną objęte będą:

- dotacje podmiotowe - działalność statutowa (DST), badania własne oraz środki na specjalne programy i urzędzenia badawcze (SPUB-U, SPUB-I oraz SPUB-M),

- środki objęte uchwałami Komitetu oraz zespołów Komitetu podjęte przed 1 lipca br.,
 - składki do organizacji międzynarodowych.
- Min. Kozłowska omówiła również budżet na rok

przyszły z uwzględnieniem limitów ustalonych przez Ministra Finansów. Wstępnie wynosi on dla części 28-Nauka - 2 563 146 000 zł. W limicie tym nie uwzględniono wydatków na inwestycje, pozostawiając tę sprawę do decyzji Rady Ministrów. W wyniku dyskusji członkowie KBN pochodzący z wyboru podjęli uchwałę (tekst zamieszczono na końcu), w której protestują przeciwko tak drastycznej obniżce planowanych nakładów na badania naukowe.

Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej przedłożył projekty uchwał, w sprawie przyznania środków finansowych na dofinansowanie badań naukowych i prac rozwojowych będących częścią programów Unii Europejskiej i innych programów międzynarodowych w wysokości 26 614 800 zł, w tym:

- na dofinansowanie kontynuowania współpracy z partnerami zagranicznymi oraz kosztów ponownego przygotowania wniosków do 5. PR - 75 000 zł,
- dla koordynatorów projektów 5. PR na pokrycie części kosztów prac przygotowawczych - 210 000 zł,
- realizacji zadań dotyczących uczestnictwa polskich zespołów w projektach 5. PR - 997 100 zł.

Komitet uchwały przyjął. Ponadto Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej przedłożył informację w sprawie przyjęcia:

- rozliczenia 25 umów zawartych w 2000 r. z krajowym, branżowymi i regionalnymi punktami kontaktowymi
 - rozliczenia raportów rocznych i końcowych z wykonania w 2000 r. zadań w ramach projektów 5. PR realizowanych przez: podmioty działające na rzecz nauki finansowane ze środków na działalność ogólnotechniczną i wspomagającą badania (DOT) jako zadania wyodrębnione, jednostki naukowe.
- Komitet informacje przyjął.

Departament Systemów Informatycznych przedstawił negatywną opinię opiniodawczodradczego Zespołu do spraw Infrastruktury Informatycznej wobec złożonych ponownie

wniosków o dofinansowanie inwestycji dotyczących infrastruktury informatycznej. Komitet opinię zespołu zaakceptował.

Min. Jan Krzysztof Frąckowiak omówił wniosek o przyznanie środków finansowych na organizowanie i finansowanie konkursów projektów celowych objętych "Programem projektów celowych dla małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2001-2002". Wniosek złożyła Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT. W roku bieżącym i przyszłym zaplanowano realizację około 150 projektów celowych, a ich łączny koszt wyniesie około 37 500 000 zł. Po dłuższej dyskusji Komitet wyraził pozytywną opinię w sprawie wniosku.

Komitet rozpatrzył szereg wniosków w sprawie projektów celowych zamawianych, które odłożono na posiedzeniu 17 maja br. Ustanowiono:

- PCZ-002-25 "Włókiennicze wyroby techniczne dla potrzeb jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji spełniające wymagania norm Unii Europejskiej" na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (pod warunkiem obniżenia kosztów).
- PCZ-009-25 "Opracowanie modeli struktury organizacyjnej komend policji szczebla wojewódzkiego i powiatowego" na wniosek Komendy Głównej Policji (pod warunkiem obniżenia kosztów).

Ustanowiono również trzy projekty celowe zamawiane zgłoszone do XXVI konkursu:

- PCZ005-26 "Zweryfikowany wykaz obywateli polskich, którzy ratowali Żydów podczas okupacji niemieckiej 1939-1945" na wniosek Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.
- PCZ-014-26 "Doskonalenie metod wykrywania oraz ocena zagrożeń w zakresie chorób odzwierzęcych i skażeń żywności" na wniosek Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
- PCZ-013-26 "Krajowy system zbiórki i utylizacji wycofywanych z eksploatacji urządzeń elektrycznych i elektronicznych" na wniosek Ministerstwa Gospodarki.

Komitet postanowił również ustanowić szereg projektów badawczych zamawianych przez KBN:

- "Badania kosmicznych źródeł promieniowania i cząstek wysokich energii"
- "Badanie i opracowanie systemu satelitarnej kontroli ekosystemu Bałtyku"
- "Leczenie cukrzycy typu I przeszczepianiem izolowanych wysp trzustkowych"
- "Wykorzystanie transgenezy w genetycznej modyfikacji świń dla pozyskania organów dla transplantacji u człowieka"
- "Kwasy nukleinowe i ich analogi jako potencjalne terapeutyki"

- "Nowe agrochemikalia bezpieczne dla zdrowia i środowiska"
- "Elektroniczna edycja źródeł do dziejów Polski"
- "Biblioteki Zabytków Polskiego Piśmiennictwa Średniowiecznego (*Corpus Antiquissimum Scriptorum Poloniae Polonicorum*)"
- "Metodyczne podstawy Narodowego Planu Zintegrowanego Rozwoju Gospodarki Wodnej w Polsce"

Następnie Komitet rozpatrzył i przyjął do wiadomości obszerną informację dotyczącą budowy ogólnopolskiej sieci optycznej w ramach programu PIONIER.

W sprawach różnych Komitet:

- nie odrzucił wstrzymania przez Przewodniczącego KBN uchwał zespołu T-11 w sprawie dwóch projektów badawczych,
 - podjął uchwałę w sprawie przyznania w ramach działalności wspomagających badania Prezesowi PAN dodatkowych 39 000 zł przeznaczonych na pokrycie kosztów opracowania rosyjskiej wersji językowej 13 filmów z cyklu "Komitet Badań Naukowych przedstawia", które będą prezentowane w czasie Dni Nauki Polskiej w Rosji w październiku br.,
 - zaakceptował i wpisał do protokołu stanowiska opiniodawczo-doradczego Zespołu do spraw Etyki w Nauce dotyczące wykorzystywania prac magisterskich przez ich promotorów oraz prowadzenia seminariów magisterskich i kierowania pracami magisterskimi.
- Następne posiedzenie Komitetu Badań Naukowych odbędzie się 18 października 2001 roku.

Uchwała członków KBN pochodzących z wyboru przyjęta na posiedzeniu Komitetu 20 września 2001 roku

Członkowie Komitetu Badań Naukowych pochodzący z wyboru apelują do Rządu i Sejmu III RP o utrzymanie budżetu działu 730 - Nauka na rok 2002 na poziomie co najmniej planu na rok 2001 w nakładach realnych. Przyjęcie budżetu na rok 2002 w wersji proponowanej obecnie przez Ministra Finansów grozi dramatycznym obniżeniem wkładu nauki w utrzymanie i niezbędny rozwój substancji materialnej i kulturowej kraju. Członkowie KBN pochodzący z wyboru proszą Ministra Nauki o prezentowanie niniejszego ich stanowiska w sprawie budżetu na 2002 r. wobec Rządu i Sejmu RP.

Uchwałę podpisali:

prof. dr hab. inż. Jerzy Barzykowski
prof. dr hab. Jerzy Brzeziński
prof. dr hab. Jan Gawęcki

prof. dr hab. Janina Józwiak
prof. dr hab. inż. Krzysztof Kurzydłowski
prof. dr hab. inż. Bogdan Ney
prof. dr hab. inż. Tadeusz Paryjczak
prof. dr hab. med. Tadeusz Popiela
prof. dr hab. Kazimierz Stępień
prof. dr hab. inż. Jan Węglarz
prof. dr hab. inż. Jerzy Wróbel
prof. dr hab. Maciej Żylicz

*Rzecznik Prasowy
Komitetu Badań Naukowych
dr Tadeusz Zaleski*

■ Polska jako nowy ośrodek wspierania młodych naukowców

Wspieranie młodych naukowców było centralnym tematem dorocznego walnego zgromadzenia Deutsche Forschungsgemeinschaft - DFG (Niemieckiej Wspólnoty Badań) w Berlinie. DFG jako centralna organizacja samorządowa branży naukowej oferuje międzynarodowe studia doktoranckie (Graduiertenkollegs), to znaczy: grupy naukowców z krajów uczestniczących planują wspólny program badawczy i studyjny, który dopasowany zostaje do tematyki danego studium. Przewody doktorskie znajdują się pod wspólną opieką, a poszczególne pobyty zagraniczne i wymiana doktorantów realizowane i wspierane są w odpowiednio przewidzianych ramach.

Prezes DFG, profesor Winnacker, podkreślił w obecności kanclerza federalnego, Gerharda Schrödera, znaczenie Międzynarodowych Studiów Doktoranckich dla młodych naukowców. DFG stworzyła w międzyczasie ponad 20 takich międzynarodowych studiów doktoranckich, a Polska stanowić będzie ośrodek przyszłego wspierania młodych naukowców w Europie Wschodniej - stwierdził prezes.

Zapadła już decyzja w sprawie zorganizowania pierwszego międzynarodowego studium doktoranckiego poświęconego tematowi "Nowoczesne materiały polimerowe" **prowadzonego wspólnie przez Politechnikę Śląską/Zakład Karbochemii PAN w Gliwicach**, Uniwersytet Karola w Pradze oraz Uniwersytet Techniczny Karola w Dreźnie. W związku z interdyscyplinarnym charakterem tego studium doktoranci i pracownicy obojga uczelni zdobywają bardzo dobre wykształcenie, ponieważ otrzymują pogłębione wiadomości zarówno w dziedzinie własnej specjalizacji, jak również z dziedzin pokrewnych. W ramach tego programu odczyty i seminaria dla studentów prowadzić będą doświadczeni profesorowie, docenci i habilitanci,

wyspecjalizowani w dziedzinach wiedzy związanych z tematem studium. Ta naukowa oferta na międzynarodowym poziomie daje studentom wspaniałe możliwości otrzymania szerokiego i intensywnego wykształcenia. Doktoranci międzynarodowych studiów doktoranckich pracować będą na danej uczelni przeciętnie 6 miesięcy w partnerskich grupach.

Efekt współdziałania Międzynarodowego Studium Doktoranckiego jest niezaprzeczalny: studenci wszystkich zaangażowanych uczelni komunikują się ze sobą, wymieniają swe doświadczenia i pobierają wiedzę od wybitnych specjalistów.

Partnerem kontaktowym w sprawach dotyczących studium doktoranckiego "Nowoczesne materiały polimerowe" w Polsce jest prof.dr Andrzej Dworak, Polska Akademia Nauk, Zakład Karbochemii, ul. Sowińskiego 5, 44-100 Gliwice, tel.: (32)238-0780, faks: 231-2831, e-mail: adworak@karboch.gliwice.pl

Dalsze informacje, jak również lista Internationale Graduiertenkollegs z adresami internetowymi znajdują się pod adresem: www.dfg.de/foerder/grako/listegrako.html
Adres internetowy programu studium doktoranckiego www.dfg.de/foerder/grako/index.html

Z PRASY

■ Odpowiedź na wyzwania czasów

Pod takim tytułem "Gość Niedzielny" z 26 sierpnia 2001 r. opublikował rozmowę z JM Rektorem prof. B. POCHOPIENIEM. A oto fragment tej rozmowy, którą przeprowadził ks. W. PACKNER.

- **W roku bieżącym na Wydziale Organizacji i Zarządzania w Zabrzu uruchamia się studia na kierunku socjologii. Podobno myśli się również o powstaniu nowych kierunków nietechnicznych. Czy Politechnika stanie się uniwersytetem technicznym, na wzór istniejących w Europie Zachodniej?**

Ciągle dostosowywanie kierunków i programów studiów do potrzeb gospodarki i rynku pracy jest naturalnym procesem rozwoju każdej uczelni. Młodzieży, oprócz kierunków ściśle technicznych, proponujemy również kierunki techniczno-humanistyczne czy techniczno-ekonomiczne. Jestem przekonany, że ten proces rozszerzania oferty edukacyjnej będzie postępował i nie widzę przeszkód, by kiedyś objął także jakiś kierunek o charakterze prawno-administracyjnym.

- **A czy widziałby Pan na Politechnice miejsce dla teologii?**

R Ó Ź N E

■ Umowa o współpracy z SEP

W lipcu br. została zawarta umowa między Politechniką Śląską a Stowarzyszeniem Elektryków Polskich - Oddział Gliwicki o współpracy i wzajemnych świadczeniach, na mocy której Politechnika Śląska otrzyma status Członka Wspierającego SEP. W ramach umowy Zarząd Oddziału SEP zobowiązał się m.in. do współdziałania z Politechniką w zakresie organizacji imprez mających na celu popularyzację osiągnięć technicznych i organizacyjnych oraz inicjowania, organizowania i prowadzenia działalności szkoleniowej w formie kursów, seminariów, odczytów, wystaw konkursów itp. Politechnika Śląska zobowiązała się do uczestniczenia w pracach Stowarzyszenia dotyczących organizowania seminariów i sesji naukowych oraz do nieodpłatnego udostępniania sal na konferencje i seminaria naukowe. Umowę podpisali: ze strony Politechniki Śląskiej - Rektor B. Pochopień, a ze strony SEP - Prezes Oddziału Gliwickiego M. Mikrut.

(m)

■ Nowa aparatura badawcza z Elektrowni Łaziska

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki pozyskał z Elektrowni Łaziska bardzo cen-

ną, nową aparaturę badawczą, a mianowicie:

- Termograwimetr z wyposażeniem (dla Katedry Technologii i Urządzeń Zagospodarowania Odpadów) ~350 000 zł
- Kamerę termowizyjną (dla Instytutu Techniki Ciepłej) ~ 400 000 zł
- Doposażenie układu optycznego do pomiarów trzech składowych prędkości przepływu (dla Instytutu Maszyn i Urządzeń Energetycznych) ~ 270 000 zł.

Stało się to możliwe dzięki niezwyklej życzliwości Kierownictwa Elektrowni, a w szczególności szanownego Prezesa mgr inż. H. Tymowskiego.

W dniu 11.06.2001 odbyło się na Wydziale uroczyste przekazanie ww. aparatury z udziałem reprezentantów Ofiarodawcy w osobach prezesa H. Tymowskiego, dyrektora K. Ścierańskiego oraz wicedyrektora G. Pradeloka, a także JM Rektora Politechniki prof. B. Pochopienia. Przekazanie aparatury połączone było z seminarium naukowym, w czasie którego użytkownicy aparatury przedstawili możliwości wykorzystania przekazanej aparatury w pracach badawczych. Przedstawiono również pierwsze, przykładowe wyniki badań składowych prędkości przepływu gazów w kanałach dolotowych wentylatorów.

Ryszard Wilk

■ Podziękowanie od Marszałka Województwa Śląskiego

Marszałek Województwa Śląskiego Jan Olbrycht wystosował pismo do JM Rektora o następującej treści: *"W imieniu Zarządu Województwa Śląskiego składam Panu serdeczne podziękowania za aktywny udział w pracach Zespołu Programującego ds. Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego oraz trud włożony w wypracowanie dokumentu "Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015". Biorąc pod uwagę Pana wiedzę, doświadczenie oraz zaangażowanie w pracę Zespołu przekonany jestem, że w istotny sposób przyczynił się Pan do wypracowania dokumentu strategii rozwoju naszego województwa. Wspólnie opracowana strategia będzie stanowić podstawę prowadzenia polityki rozwoju Województwa Śląskiego w najbliższych latach"*.

■ Podziękowanie od mieszkańców Domu Pomocy Społecznej "Zacisze"

W piśmie do JM Rektora Samorząd Domu Pomocy Społecznej pisze: *"W imieniu swoim oraz mieszkańców Domu Pomocy Społecznej "Zacisze" na ręce Pana Rektora przesyłam serdeczne podziękowanie dla kierownictwa i wykonawców Akademickiego Zespołu "Dąbrowiaci" - za kolejną wizytę w naszym domu. Zespół od lat z nami zaprzyjaźniony wnosi w serca ludzi starszych wiele ciepła, pogody i radości. Dziękując Panu Rektorowi za "Dąbrowiaków" przesyłamy wyrazy szacunku"*.

■ 10-lecie Oddziału Odlewnictwa Artystycznego

Z okazji 10-lecia istnienia Oddziału Odlewnictwa Artystycznego w zabytkowej hali produkcyjnej na terenie GZUT prezentowany jest projekt autorstwa Ewy Przybył. W swej pracy magisterskiej broniącej na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej podjęła próbę adaptacji czterech sąsiadujących ze sobą budynków na muzealne cele. W czasach gwałtownych przeobrażeń przemysłu ciężkiego, wyburzanych kopalń i hut Gliwicki Oddział Odlewnictwa Artystycznego może być przykładem wykorzystania zabytkowych obiektów przemysłowych do nowych celów. Być może w przyszłości stanie się elementem programu kompleksowej rewita-

lizacji Śląska. Wzorem dla Muzeum może być IBA Emscher Park w północnej Nadrenii Westfalii. Niestety tak duże przedsięwzięcie wymaga nie tylko nakładów finansowych, ale i konsekwencji w działaniu. W likwidowanych zakładach zachowało się wiele oryginalnych XIX-wiecznych urządzeń funkcjonujących do dziś. Komisja Historyczna Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego od lat zajmuje się tematyką ochrony zabytków, współpracuje też ze Śląskim Konserwatorem Zabytków i Centrum Dziedzictwa Kulturowego Górnego Śląska. Zaowocowało to pomysłem utworzenia w Gliwicach Górnośląskiego Muzeum Hutnictwa. Działania te wspierać będzie Fundacja im. Johna Bайдona. Projekt adaptacji budynków Starej Huty w Gliwicach autorstwa Ewy Przybył być może przyczyni się do ocalenia zabytków przeszłości. Wystawa w Oddziale Odlewnictwa Artystycznego była czynna do końca września.

■ IX Spotkanie Redakcji Gazet Akademickich

W dniach od 5 do 8 września br. w Krakowie odbyło się kolejne spotkanie redaktorów gazet akademickich. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele ok. 30 redakcji. Gospodarzem spotkania były Akademia Górniczo-Hutnicza i Politechnika Krakowska. Oprócz prezentacji bogatego dorobku obu uczelni, organizatorzy umożliwili uczestnikom zapoznanie się z szeregiem interesujących referatów i wykładów, które doprowadzały do konkretnych dyskusji.

Tematyka referatów była następująca:

- Warunki działania prasy lokalnej i niskonakładowej - dr Włodzimierz Chorążki z Ośrodka Badań Prasoznawczych UJ
- Problematyka prawa prasowego i praw autorskich - dr hab. Ewa Nowińska z Zakładu Prawa i Środków Masowego Komunikowania UJ
- Prasa papierowa a publikacje w Internecie - konkurencja czy obustronnie wzmacniająca się synergia? - prof. Ryszard Tadeusiewicz, rektor AGH
- Gawęda o architektoniczno-archeologicznych badaniach krakowskiego rynku - prof. Wiktor Zin.

Odbyło się spotkanie z Rektorami Politechniki Krakowskiej i AGH, profesorami Kazimierzem Flagą i Ryszardem Tadeusiewiczem. W części kulturalnej uczestnicy spotkania m.in. obejrze-

li występ Baletu Form Nowoczesnych AGH, rekrutujący tancerzy spośród młodzieży szkolnej i akademickiej.

SPORT

■ I liga juniorów w szachach

W dniach 16-27.07. br. w Wiśle rozegrano Drużynowe Mistrzostwa Polski w Szachach - I liga juniorów. W zawodach startowało 12 drużyn. W rozgrywkach uczestniczył AZS Politechnika Śląska Gliwice. Nasza drużyna odniosła 4 zwycięstwa, 1 remis i 6 porażek. W pierwszej rundzie nasz zespół sprawił niespodziankę pokonując wyżej notowany zespół KS Juvena-Hańcza Suwałki (3.5: 2.5). Jak się później okazało była to jedyna porażka zespołu z Suwałk. W drugiej rundzie nasi szachiści wygrali 3.5: 2.5 z zespołem KS Carbo Gliwice i tym samym zrewanżowali się za porażkę w barażach. W trzeciej i czwartej rundzie AZS przegrał z MKS Rybnik (0:6) i Damis-Polonia Warszawa (1:5). Po wysokich porażkach zespół wygrał dwa bardzo ważne mecze z drużynami, które walczyły o utrzymanie się w I lidze. W piątej rundzie pokonał Pocztowca TP SA Poznań 3.5: 2.5, a w szóstej UKS Sudety Kłodzko 4:2. W rundzie siódmej uległ 2.5: 3.5 drużynie LKS Kłos-Czarny Koń z Olkusza, a w ósmej zremisował 3:3 z zespołem MUKS MDK Śródmieście Wrocław, który na finiszu ligi zdobył brązowy medal.

Niestety trzy ostatnie rundy to porażki z KSz Stilon Gorzów Wielkopolski (1.5: 4.5), z ASSz Miedź Legnica (1.5: 4.5) i z PTSz Płock (1:5). Ostatecznie nasz zespół zajął 10 miejsce. Zgodnie z Regulaminem Drużynowych Mistrzostw Polski - I liga juniorów nasz zespół będzie musiał rozegrać mecz barażowy o utrzymanie się w pierwszej lidze. Przeciwnikiem będzie drużyna KS Start Katowice.

J. Kocela

■ Cztery medale dla naszej reprezentacji w VI AMP

W tym roku już po raz drugi AZS Politechnika Śląska Gliwice był organizatorem dużej, o ogólnopolskim zasięgu imprezy sportowej. W pierwszych dniach maja odbyły się tu Mistrzostwa Polski Politechnik w Koszykowie Kobiet i Mężczyzn. W dniach 27 - 30 sierpnia

2001 r. odbyła się druga tej rangi impreza sportowa - VI Akademickie Mistrzostwa Polski w Grach Zespołowych i Tenisie Stołowym. Na mistrzostwach prowadzone były rozgrywki w czterech dyscyplinach: koszykówce, siatkówce, piłce ręcznej oraz tenisie stołowym kobiet i mężczyzn. AZS Gliwice wystawił swoich zawodników w trzech dyscyplinach: siatkówce mężczyzn, koszykówce mężczyzn oraz tenisie stołowym.

Największą niespodziankę sprawił zespół siatkarzy prowadzony przez dr. Krzysztofa Czapłę. W wygranych wszystkich spotkaniach oddał on tylko swa sety. Po czterech rozegranych spotkaniach zespoły gliwicki i warszawski zmierzały po złoty medal. Gospodarze jednak byli minimalnie lepsi mając stracony tylko jeden set. Przeciwnicy natomiast stracili 2. Wszystko jednak miało się rozstrzygnąć w tym ostatnim spotkaniu.

Mecz rozpoczął się kilka minut po 13 zapowiadając bardzo ciekawe widowisko sportowe. Pierwszy set wygrały Gliwice do 23. Zmobilizowany jednak zespół Warszawy pokonał ich w drugim secie do 21. Dwa następne należały już do przyszłych mistrzów, którzy wygrali do 23 oraz 18.

Po spotkaniu zwycięscy nie kryli radości. Sam trener tak skomentował występ swoich podopiecznych: "Widziałem szansę na medal dla swojej drużyny. Nie przypuszczałem tylko, że będzie to złoto. Zespoły z Warszawy i Opola to są zespoły pierwszoligowe i była mała szansa na wygranie z nimi. Moja drużyna jest w okresie przygotowawczym i nie można było od niej wymagać bardzo dobrej gry. Tu jednak przede wszystkim zapał i bardzo dobra gra drużyny przyniosły tak dobre wyniki, z czego bardzo się cieszę".

To jednak nie była jedyna niespodzianka tych mistrzostw. Drużyna koszykarzy, która zdobyła brązowy puchar mistrzostw sprawiła również wielką niespodziankę. Startując w zawodach jako jedyny trzecioligowy zespół nie miał teoretycznie żadnych szans na wielką wygraną. Do Gliwic przyjechały między innymi pierwszoligowe zespoły z Koszalina i Torunia. Pierwsze dwa przegrane mecze nie wróżyły najlepiej gospodarzom. Mecz z o wiele lepszym zespołem Koszalina, który zakończył się przegraną Gliwic 101:53 oraz Warszawą, którą pokonali po bardzo zaciętej walce w maju na Mistrzostwach Polski Politechnik. Istniała więc szansa na zwy-

cięstwo. To się jednak nie udało. AZS Gliwice przegrał z AZS-em Warszawa 79:85. Kolejne mecze przynosiły o wiele lepsze rezultaty. Wygrane kolejno ze Szczecinem 87:80, pierwszoligowym Toruniem 86:72 oraz Opolem 81:62 przyniosły AZS Politechnika Śląska Gliwice 8 punktów i trzecie miejsce na VI Akademickich Mistrzostwach Polski.

W skład drużyny wchodził: Robert Masłowski (RIE absolwent), Mariusz Donigiewicz (RAu, III r.), Michał Damulewicz (RG, I), Artur Donigiewicz, Łukasz Motyka (RIE, III r.), Łukasz Kopera, Rafał Damulewicz, Tomasz Snopkowski, Łukasz Kosmowski, Adam Iwan, Sebastian Szulc (RE III r.), Michał Bojaryn, Jakub Lulko; trener zespołu Wiesław Stasiak.

Trzecią dyscypliną w jakiej AZS Politechnika Śląska Gliwice wystawił swoich reprezentantów był tenis stołowy. Ta dyscyplina była bardzo dobrze obsadzona. Przyjechało wiele drużyn w składzie z zawodnikami z ekstraklasy. Gospodarze również wystawili swoich zawodników z drużyny AZS Art Ceramika Politechnika Śląska Gliwice, który w sezonie 2000/2001 utrzymał się w ekstraklasie. Występ na tych mistrzostwach tenisistów stołowych przyniósł lepsze rezultaty niż poprzednie mistrzostwa. W klasyfikacji indywidualnej seniorów w tym roku Karol Szotek (RAu, II r.) zajął 2. miejsce przegrywając w finałowym meczu z Filipem Młynarskim z Politechniki Warszawskiej 3:1. Również w grach deblowych: para Michał Gołdyn (RAu, II r.), Piotr Jezik i mieszanych, para Michał Gołdyn (RAu, II r.), Joanna Pękała z AZS-u WSZ Konin, wiodło się dobrze, zdobyto brązowe medale. W nieoficjalnej klasyfikacji drużynowej AZS Politechnika Śląska Gliwice sklasyfikowany został na 2. miejscu, pokonany jedynie przez bardzo silną drużynę z AZS Politechnika Wrocławska.

Wyniki te bardzo dobrze rokują naszym zawodnikom w nadchodzącym sezonie. Nowy trener Piotr Jezik, który od tego sezonu będzie prowadził drużynę AZS-u Art Ceramika Politechnika Śląska Gliwice, za cel stawia sobie utrzymanie pierwszej drużyny w ekstraklasie oraz wejście z drugą drużyną do drugiej ligi.

VI Akademickie Mistrzostwa Polski przeszły już do historii. Był to niewątpliwie sukces nie tylko pod względem sportowym, ale i pod względem organizacyjnym. - *Podstawą dobrej organizacji imprez sportowych tej rangi jest*

posiadanie odpowiedniego zaplecza - mówi Henryk Darocha, wiceprezes AZS-u Gliwice. W Gliwicach dzięki współpracy z władzami Uczelni udało nam się w latach 90-tych ukończyć budowę Nowej Hali. Impreza odbywała się poza rokiem akademickim, dzięki temu można było wykorzystać wolne pokoje w akademikach, które w większości są już wyremontowane. Uczestnicy mieli również do dyspozycji studencką stołówkę. Drużyny, które swoje mecze rozgrywały poza miasteczkiem studenckim byli dowożeni autokarami. Tak zorganizowana impreza, myślę, że podobała się naszym gościom.

Sławomir Gibas

■ Sekcja judo AZS

- Sekcja judo AZS Politechniki Śląskiej w Gliwicach weszła mocnym akcentem w powakacyjne zawody.

Sukcesem dla naszych zawodników zakończyły się Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Juniorów i Juniorek w Cetniewie z udziałem 412 zawodniczek i zawodników reprezentujących 27 krajów.

Bartosz Garsztecki wywalczył brązowy medal w wadze 73 kg ulegając tylko zawodnikowi z Rosji, aktualnemu wicemistrzowi świata juniorów. Tym sukcesem zapewnił sobie miejsce w reprezentacji kraju na udział w listopadowych Mistrzostwach Europy. Jakub Jaworski wywalczył VII miejsce w wadze 81 kg.

- W hali Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej w Gliwicach w dniu 8.09.2001 r. rozegrano eliminacje do Mistrzostw Polski Młodzików z udziałem 137 zawodników z woj. opolskiego i śląskiego. Bardzo dobrze walczyli zawodnicy z Gliwic, zdobywając 5 pierwszych miejsc.
- W dniu 15.09.2001 r. w hali sportowej w Rybniku rozegrano eliminacje do Ogólnopolskiego Turnieju Juniorów i Juniorek młodszych w judo z udziałem 205 zawodników i zawodniczek z 29 klubów z województw śląskiego, świętokrzyskiego, małopolskiego i podkarpackiego. Pierwsze miejsca w swoich kategoriach uzyskali następujący zawodnicy z Gliwic:
 - Joanna Kolanko (44 kg)
 - Ewa Łaszowska (48 kg)
 - Agnieszka Kluk (52 kg)
 - Lidia Radwańska (78 kg)
 - Ignacy Rudawiec (60 kg)

- Bardzo udany start w I Lidze Seniorów w Judo. W dniach 22-23.09. br. w hali w Opolu rozegrano czwartą edycję I Ligi Seniorów. Zawodnicy z Gliwic w punktacji zespołowej wywalczyli VI miejsce. Indywidualnie Bronisław Wołkowicz wywalczył brązowy medal w kategorii wagowej 81 kg. Należy wspomnieć, że był to pierwszy start po odniesionej kontuzji. Ireneusz Kwieciński wywalczył brązowy medal w kategorii wagowej +100 kg, Marek Głodek brązowy medal w kategorii 100 kg, a Bartosz Garsztecki zajął V miejsce w kategorii wagowej 73 kg. Jest to najmłodszy uczestnik walk finałowych liczący dopiero 18 lat. Startując w Lidze Seniorów przygotowuje się do startu w Mistrzostwach Europy Juniorów.

*Grzegorz Kotliński
Czesław Garncarz*

KRONIKA ŻAŁOBNA

■ 2 lipca 2001 roku zmarła w wieku 66 lat **Ewelina HORNIK**, długoletni pracownik b.Katedry Aerologii Górniczej, a następnie Dziekanatu Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej, z którego przeszła na emeryturę w 1990 r. Była wzorowym pracownikiem, cieszyła się dużym szacunkiem współpracowników, wyróżniała się serdecznym stosunkiem do studentów.

Pogrzeb odbył się 5 lipca na cmentarzu przy Kościele Św. Michała w Michałkowicach.

■ 3 lipca 2001 roku zmarł po długiej chorobie w wieku 78 lat **dr Kazimierz WOŹNICZAK**, emerytowany nauczyciel akademicki Instytutu Fizyki Wydziału Matematyczno-Fizycznego. Był bardzo sumiennym i cenionym pracownikiem, całe życie zawodowe związane z Politechniką Śląską. Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi i wieloma wyróżnieniami i medalami wojennymi. Pozostanie w naszej pamięci jako człowiek bardzo skromny, uczciwy i prawy.

Pogrzeb odbył się 6 lipca na cmentarzu przy ul. Św. Wojciecha w Gliwicach.

■ 8 sierpnia 2001 roku zmarł nagle w wieku 72 lat **doc. dr Jan WALICHIEWICZ**, emerytowany nauczyciel akademicki Politechniki Śląskiej, wychowawca kilku pokoleń studentów Wydziału Automatyki, Elektroniki i In-

formatyki, którym przekazywał swoje umiłowanie matematyki. Absolwent i były pracownik Uniwersytetu Wrocławskiego, doktor Uniwersytetu Jagiellońskiego, docent i długoletni pracownik Politechniki Śląskiej. Były dyrektor Planetarium Śląskiego, były prodziekan Wydziału Automatyki i Informatyki Politechniki Śląskiej, były zastępca dyrektora Instytutu Informatyki Czasu Rzeczywistego. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Srebrną Odznaką Zasłużonemu w rozwoju Województwa Katowickiego, wyróżniony nagrodami Ministra i nagrodami Rektora.

Odszedł od nas człowiek skromny i życzliwy, o ogromnym talencie dydaktycznym, głęboko oddany sprawom społeczności akademickiej. Pogrzeb odbył się 11 sierpnia na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

■ 21 sierpnia 2001 roku zmarł w wieku 78 lat **prof. dr hab. inż. Marian PALEJ** wielki człowiek i uczony, wybitny specjalista z dziedziny geometrii rzutowej i wykreślnej, długoletni nauczyciel akademicki Ośrodka Geometrii i Grafiki Inżynierskiej Politechniki Śląskiej, prezes Polskiego Towarzystwa Geometrii i Grafiki Inżynierskiej, przewodniczący Komitetu Redakcyjnego Biuletynu PTGiGI oraz były redaktor Zeszytów Naukowych.

Był między innymi: organizatorem i długoletnim dyrektorem pierwszego i jedyne w Polsce Instytutu Geometrii Wykreślnej, zastępcą dyrektora Instytutu Matematyki Stosowanej, a także prorektorem Politechniki Śląskiej. Nauczyciel akademicki Wydziałów: Budownictwa, Górnictwa i Geologii oraz Matematyczno-Fizycznego. Członek komitetów naukowych, sympozjów i konferencji w kraju i za granicą. Wykładowca geometrii rzutowej między innymi w Università degli Studia della Calabria we Włoszech.

Odznaczony Odznaką Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej, Medalem 40-lecia Politechniki Śląskiej i Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Odszedł od nas człowiek skromny i życzliwy, głęboko oddany sprawom społeczności akademickiej.

Ceremonia pogrzebowa odbyła się 24 sierpnia na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

■ 10 września 2001 roku zmarła w wieku 79 lat **Krystyna RUTKOWSKA**, emerytowany pracownik Politechniki Śląskiej, absolwentka gimnazjum we Lwowie. Przeżyła ghehen-

nę zsyłki do Kazachstanu. Jako żołnierz II-go Polskiego Korpusu przeszła szlak bojowy armii gen. Andersa. Odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Monte Cassino, Medalem Wojska Polskiego, odznaczeniami brytyjskimi: Za Wojnę, Za Kampanię Włoską, Medalem Obrony oraz Krzyżem Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie; awansowana do stopnia podporucznika Wojska Polskiego.

Przez wiele lat kierowała Dziekanatem Wydziału Automatyki, a potem Wydziału Automatyki i Informatyki Politechniki Śląskiej. Cieszyła się bardzo dużym autorytetem i uznaniem. Była wzorem życzliwości i uczynności w stosunku do współpracowników i studentów. Była wielkim przyjacielem młodzieży. Wyróżniona Odznaką Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej. Pogrzeb odbył się 13 września na cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

WSPOMNIENIA

Doc. dr Jan WALICHIEWICZ 1929-2001

Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki pożegnał z głębokim żalem swego wieloletniego pracownika, wspaniałego pedagoga, przyjaciela młodzieży, doc. dr Jana Walichiewicza.

Doc. dr Jan Walichiewicz urodził się w 1929 r. we Lwowie. W 1945 r. wraz z rodziną przyjechał do Gliwic. W latach 1947-1951 studiował na Wydziale Matematyki, Fizyki, Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, uzyskując stopień magistra filozofii w zakresie nauk matematyczno-fizycznych. Już w 1950 r. podjął pracę w Katedrze Astronomii Wydziału Matematyki, Fizyki, Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1953 r. przeniósł się do Gliwic,

do Katedry Matematyki na Wydziale Elektrycznym. W r.1962 uzyskał stopień doktora nauk matematyczno-fizycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Od 1969 r. doc. Jan Walichiewicz pracował w Instytucie Matematyki na Wydziale Matematyczno-Fizycznym, zaś od 1974 r. na Wydziale Automatyki i Informatyki w Instytucie Kompleksowych Systemów Sterowania, przekształconym w 1976 r. w Inst. Informatyki Czasu Rzeczywistego. W Instytucie tym doc. Jan Walichiewicz pełnił funkcję zastępcy dyrektora.

Od 1980 r. doc. J. Walichiewicz pracował w Instytucie Aparatury i Automatyki Med., a następnie w Instytucie Elektroniki. W latach 1981 - 1987 pełnił funkcję prodziekana na naszym Wydziale.

Za swój dorobek był odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Odznaką Zasłużonemu w Rozwoju Województwa Katowickiego, Odznaką Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej, wyróżniony nagrodami Ministra i Rektora. Odszedł na emeryturę w roku 1991.

Szeroki był zakres zainteresowań naukowych doc. Jana Walichiewicza. Pierwszą Jego pasją była astronomia, z tego zakresu wykonał pracę dyplomową i pracę doktorską (metody i aparatura do fotoelektrycznego rejestrowania gwiazd). Swą głęboką wiedzę matematyczną wykorzystywał w pracach dotyczących elektroenergetyki i aparatury medycznej. Był również zdolnym konstruktorem, w swym dorobku miał 2 patenty dotyczące aparatury medycznej. Późniejsze Jego prace dotyczyły zbiorów rozmytych i ich zastosowań w badaniach biomedycznych.

Doc. dr Jan Walichiewicz był świetnym organizatorem. W Instytucie Informatyki Czasu Rzeczywistego zorganizował laboratorium obliczeniowe (oparte na komputerze Odra 1305), aktywnie uczestniczył w organizowaniu na Wydziale AEiI Zakładu Telekomunikacji. Był niestrudzony w inicjowaniu i organizowaniu współpracy z przemysłem, a zwłaszcza placówkami medycznymi. Swoim zapałem i zaangażowaniem pociągał innych.

Przed wszystkim jednak doc. dr Jan Walichiewicz był doskonałym dydaktykiem. Wykładał z pasją, świetnie wszystko wyjaśniał, a przy tym niezwykle skutecznie mobilizował nas do

nauki. Mówię "nas", bo też mam zaszczyt i przyjemność zaliczać się do Jego uczniów. Choć bardzo wymagający, był niezwykle przyjazny studentom. Urzekał wszystkich swoją dynamiką, gromkim głosem, tempem wykładu, dowcipem.

Był taką indywidualnością i charakterystyczną postacią, że na spotkaniach koleżeńskich absolwentów Jego osoba i Jego wykłady z Analizy Matematycznej zawsze wracają we wspomnieniach.

Dziś żegnamy doc. Jana Walichiewicza, ale dla kilku pokoleń studentów Wydziału najpierw Automatyki, potem Automatyki i Informatyki i wreszcie Automatyki, Elektroniki i Informatyki, pamięć Jego osoby i legenda Jego wykładów pozostanie wiecznie żywa.

Rodzinie doc. dr Jana Walichiewicza składam w imieniu pracowników Wydziału AEiI wyrazy głębokiego współczucia.

Stanisław Kozielski

Dziekan Wydziału

Automatyki, Elektroniki i Informatyki

Prof. dr hab. inż. Marian PALEJ 1923-2001

21 sierpnia 2001 r. odszedł od nas niespodziewanie Wielki Człowiek i Uczony, światowy autorytet w dziedzinie geometrii syntetycznej i wykreślnej, prof. dr hab. inż. Marian Palej.

Profesor Marian Palej urodził się 12 kwietnia 1923 roku w Borysławiu. Tam też w 1940 roku zdał maturę w Państwowym Gimnazjum im. Władysława Jagiełły, uzyskując świadectwo upoważniające do wstępu na dowolną wyższą uczelnię bez egzaminu wstępnego. Profesor wybrał Wydział Budowy Maszyn Politechniki Lwowskiej. Wybuch wojny przerwał studia. Po wojnie został repatriowany i przybył do Gliwic, gdzie wznowił studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej. 1 października

1950 roku podjął pracę w Katedrze Geometrii Wykreślnej Politechniki Śląskiej, łącząc ją z pracą w przemyśle. Na podstawie uchwały Rady Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej w 1961 roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych za pracę pt. "Rzuty równoległe na dwie wzajemnie prostopadłe rzutnie. Analiza błędnego utożsamiania z rzutami Monge'a". Cztery lata później, w 1965 roku ta sama Rada Wydziału nadała Mu stopień doktora habilitowanego za pracę pt. "Związki akolineacji środkowej". Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1975 roku, a w 1991 roku został powołany na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Śląskiej. Profesor Marian Palej w 1969 roku jeszcze jako docent objął kierownictwo Katedry Geometrii Wykreślnej Politechniki Śląskiej. Był organizatorem i dyrektorem pierwszego i jedyne w Polsce Instytutu Geometrii Wykreślnej, a w latach 1979-1981 zastępcą dyrektora Instytutu Matematyki Politechniki Śląskiej. W roku 1981 został wybrany na stanowisko prorektora Politechniki Śląskiej.

Był cenionym ekspertem geometrii nie tylko w kraju, ale również poza jego granicami. Dowodem tego były wykłady z geometrii syntetycznej wygłaszane w Università degli Studi della Calabria we Włoszech, a także fakt, że był członkiem komitetów wszystkich ważniejszych sympozjów i konferencji tematycznych na całym świecie. Profesor Marian Palej był inicjatorem i założycielem Polskiego Towarzystwa Geometrii i Grafiki Inżynierskiej, w którym od początku pełnił funkcję prezesa. Był promotorem i recenzentem licznych rozpraw doktorskich i habilitacyjnych. Zostawił wspaniały dorobek w postaci publikacji naukowych, podręczników, skryptów a także patentów. W uznaniu osiągnięć w nauce i dydaktyce został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką Zasłużonemu w Rozwoju Województwa Katowickiego, Odznaką Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej, Medalem 40-lecia Politechniki Śląskiej.

Był cenionym przez pokolenia studentów i współpracowników nauczycielem i opiekunem. Zapamiętamy Go także jako Człowieka o wielkiej skromności, zupełnie nie przystającej do Jego rangi jako Uczzonego.

Z głęboką wdzięcznością
współpracownicy i przyjaciele

Krystyna RUTKOWSKA 1922-2001

Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki pożegnał z głębokim żalem swą wieloletnią kierowniczkę Dziekanatu, Panią Krystynę Rutkowską.

Pani Krystyna Rutkowska urodziła się w 1922 r. w Glinianach w woj. tarnopolskim jako córka Jana i Marii Dąbrowskich. W 1939 r. ukończyła Gimnazjum Sióstr Urszulanek we Lwowie. Po wcześniejszym aresztowaniu przez Rosjan ojca, który był m.in. posłem na sejm Rzeczypospolitej Polskiej, zostały razem z matką, nauczycielką, wywiezione w kwietniu 1940 r. w głąb Kazachstanu. Po dwuletniej gehennie zsyłki, a potem tułaczki, trafiły z matką do armii gen. Andersa i wraz z nią wydostały się do Iranu, a potem dalej na Bliski Wschód. Jako żołnierz II-go Polskiego Korpusu przeszła całą kampanię włoską. Została odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Monte Cassino, Medalem Wojska Polskiego, odznaczeniami brytyjskimi: Za Wojnę, Za Kampanię Włoską, Medalem Obrony oraz już później w Polsce Krzyżem Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Wojnę zakończyła w stopniu st. sierżanta, natomiast w ostatnich latach została awansowana do stopnia podporucznika Wojska Polskiego. Po zakończeniu działań wojennych trafiła do Anglii, gdzie została zdemobilizowana.

Jeszcze na Bliskim Wschodzie wyszła za mąż. W 1948 r. Państwo Rutkowsy wrócili do Polski i zamieszkali w Gliwicach.

W 1960 r. Pani K. Rutkowska rozpoczęła pracę w Politechnice Śląskiej. Najpierw pracowała w Dziekanacie Wydziału Chemicznego, a od 1964 r. zaczęła kierować pracą Dziekanatu nowo wtedy utworzonego Wydziału Automatyki.

Była doskonałą organizatorką. Pod Jej kierownictwem Dziekanat zyskał opinię najlepszego Dziekanatu na Uczelni. Dzięki swej fachowej wiedzy, talentom organizatorskim i niezwykłej kulturze, którą prezentowała i którą wprowadziła na co dzień w Dziekanacie, cieszyła się bardzo dużym autorytetem i uznaniem.

Kiedy przyjechałem w 1966 r. na studia do Gliwic była pierwszą osobą, którą poznałem na Wydziale Automatyki. Niezwykle Panią Krystynę lubiliśmy i szanowaliśmy. Dziekanat był miejscem, gdzie w przyjaznej atmosferze można było znaleźć radę, wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu studenckich kłopotów.

Pani Krystyna Rutkowska była wzorem życzliwości i uczynności w stosunku do współpracowników i studentów. Za swą pracę została wyróżniona odznaką Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej.

Pozostanie w naszej pamięci jako wielki przyjaciel młodzieży i osoba niezmiernie zasłużona dla Wydziału Automatyki, a potem Automatyki i Informatyki.

Rodzinie Pani Krystyny Rutkowskiej składam w imieniu pracowników Wydziału AEiI wyrazy głębokiego współczucia.

Stanisław Kozielski
Dziekan Wydziału
Automatyki, Elektroniki i Informatyki

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 237-26-22

Zdjęcia na okładce: A. Witwicki, W. Kalinowski, Servizio Fotografico -Vaticano

Edycja sieciowa: URL:<http://www.polsl.gliwice.pl/alma.mater/biuletyn/index.html>

Łamanie komputerowe i druk:
Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej, Gliwice ul. Kujawska 1, tel. 237-21-97
zam. 279/2001 600 egz.

Uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa Politechniki Śląskiej profesorowi Olgierdowi Cęcyłowi Zienkiewiczowi z Instytutu of Numerical Methods in Engineering University College of Swansea U.K.; Aula Główna, 2 lipca 2001 r.

fol. W. Kalinowski

